

คู่มือการปฏิบัติงาน ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ไอราวัตพัฒนา

กรุงเทพมหานคร
กรุงเทพมหานคร
กรุงเทพมหานคร
กรุงเทพมหานคร
กรุงเทพมหานคร

คู่มือการปฏิบัติงาน ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

คำนำ

หนังสือคู่มือการปฏิบัติงานของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวมกฎหมายสำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร โดยมีเนื้อหาสาระประกอบด้วย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งได้รวบรวมพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา และข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร รวมถึงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ตลอดจนการรวบรวมกระบวนการทางสภากรุงเทพมหานคร ภารกิจหน้าที่ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งอธิบายถึงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติ โดยเฉพาะความหมายพร้อมคำอธิบายศัพท์ อันจะเป็นประโยชน์และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ที่เกี่ยวข้องของสภากรุงเทพมหานครต่อไป

คณะผู้จัดทำ

พ.ศ. ๒๕๖๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๑
๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	๓๔
พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	
๓. ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม.....	๕๑
๔. ระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทำตามสัดเข้าระเบียบวาระการประชุม.....	๘๑
การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทำตามสัด พ.ศ. ๒๕๖๒	
๕. ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙	๘๓
๖. ระเบียบว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา	๘๘
วิธีการพิจารณาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง	
และวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๐	
๗. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓.....	๙๖
๘. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม.....	๑๐๙
๙. พระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่น	๑๑๓
ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร	
และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	
๑๐. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๐	๑๑๗
๑๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไป.....	๑๒๔
ใช้สอยร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑๒. ประวัติความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร.....	๑๒๗
๑๓. ประวัติความเป็นมาของสภากรุงเทพมหานคร.....	๑๓๐
๑๔. ทำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร.....	๑๓๑
๑๕. โครงสร้างการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร.....	๑๓๖
๑๖. โครงสร้างสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร.....	๑๓๗
๑๗. ข้อเสนอแนะสำหรับสมาชิกใหม่.....	๑๔๐
๑๘. การแต่งกาย.....	๑๔๓
๑๙. สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ.....	๑๔๘
๒๐. การประชุมสภากรุงเทพมหานครครั้งแรก.....	๑๕๖
๒๑. อำนาจหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร.....	๑๖๒
๒๒. การประชุมสภา.....	๑๖๕
๒๓. คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร.....	๑๗๑
๒๔. ญัตติ.....	๑๗๘
๒๕. ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร.....	๑๘๘
๒๖. กระทู้ถาม.....	๑๙๙

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒^[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๙

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๖) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงกรุงเทพมหานคร เขต แขวง จังหวัด อำเภอ ตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้น อ้างถึงกรุงเทพมหานคร เขตหรือแขวง ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒/ตอนที่ ๑๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๘

หมวด ๑

การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่ตามที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาณาเขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ ให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเขตและแขวงตามพื้นที่เขตและแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตให้กระทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในเขตหนึ่งถ้าเห็นสมควรอาจแบ่งพื้นที่การบริหารออกเป็นแขวงก็ได้ การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงให้ทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงเขตท้องที่จังหวัดให้หมายถึงกรุงเทพมหานคร อ้างถึงเขตท้องที่อำเภอให้หมายถึงเขต อ้างถึงเขตท้องที่ตำบลให้หมายถึงแขวง อ้างถึงหัวหน้าเขตให้หมายถึงผู้อำนวยการเขตตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การบริหารกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙ การบริหารกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) สภากรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑

สภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐^[๒] สภากรุงเทพมหานครประกอบด้วยสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนเขตละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขต แต่เขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน เศษของหนึ่งแสนห้าหมื่นคนถ้าเกินเจ็ดหมื่นห้าพันคนให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

[๒] มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

เขตใดมีผู้ได้รับเลือกตั้งไม่ครบจำนวน ถ้าในการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ยังไม่มีผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนอีก ให้ถือว่าสภากรุงเทพมหานครประกอบด้วยจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะครบอายุของสภากรุงเทพมหานคร เว้นแต่จะมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงสองในสามของจำนวนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑^[๓] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒^[๔] ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๑๓^[๕] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๔^[๖] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕^[๗] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๖^[๘] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๗ อายุของสภากรุงเทพมหานครมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

วรรคสอง^[๙] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่การดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานครขัดแย้งกันจนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวม ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจยื่นข้อเสนอพร้อมด้วยเหตุผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ยุบสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ประกาศยุบสภากรุงเทพมหานครภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอให้ยุบสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจยื่นข้อเสนอทบทวนให้พิจารณาใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะเห็นควรให้ยุบสภากรุงเทพมหานครตามข้อเสนอทบทวนหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอทบทวนดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งยุบสภากรุงเทพมหานครในเหตุการณ์เดียวกันอีก ให้กระทำได้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดสามสิบวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอทบทวนตามวรรคสอง

[๓] มาตรา ๑๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๔] มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๕] มาตรา ๑๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๖] มาตรา ๑๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๗] มาตรา ๑๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

[๘] มาตรา ๑๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๙] มาตรา ๑๗ วรรคสอง ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏว่าการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร ขัดแย้งกันหรือการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานครเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวม และการแก้ไขสภาพเช่นนั้นไม่อาจกระทำได้โดยเหมาะสมด้วยวิธีการอื่นนอกจากการยุบสภากรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจให้ยุบสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

มาตรา ๒๐ การยุบสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ และการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอทบทวนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยพร้อมกับแสดงเหตุผลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑^[๑๐] สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพมหานคร

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงและมีการเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเข้ามาแทน ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งเข้ามาแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภากรุงเทพมหานครที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๒ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือบริษัท ซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภากรุงเทพมหานครและให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก

(๔)^[๑๑] ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๕)^[๑๒] กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๕๑ วรรคสาม

(๖)^[๑๓] (ยกเลิก)

(๗) ขาดการประชุมสภากรุงเทพมหานครตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภากรุงเทพมหานคร

[๑๐] มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๑] มาตรา ๒๓ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๒] มาตรา ๒๓ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๓] มาตรา ๒๓ (๖) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๘) สภากรุงเทพมหานครวินิจฉัยให้ออกเพราะเห็นว่า ได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครลงมติ

(๙)^[๑๔] ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และถ้าสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดเพราะเหตุดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการยุบสภากรุงเทพมหานคร

ในกรณีตาม (๘) ให้กระทำเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอเป็นญัตติให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณา

มาตรา ๒๔^[๑๕] เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) หรือ (๗) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๓ (๔) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสอบสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่า มีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี แม้ว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้นั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) หรือ (๗) นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้นั้นสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่มิเหตุตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) หรือ (๗) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้งให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา นี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๕ ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินสองคน โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

[๑๔] มาตรา ๒๓ (๙) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

[๑๕] มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศชื่อประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

ประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละสองปี

มาตรา ๒๖ ประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระด้วยเหตุใด เหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(๒) ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผล นับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๓) เมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอ ญัตติให้สภากรุงเทพมหานครมีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครใหม่ และสภา กรุงเทพมหานครมีมติตามนั้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดโดยให้พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อได้มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานคร คนใหม่ขึ้นแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๗ ประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภากรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

รองประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนประธานสภากรุงเทพมหานคร เมื่อประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตามที่ประธานสภากรุงเทพมหานคร มอบหมาย

เมื่อประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานเฉพาะในการ ประชุมคราวนั้น

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน และเลขานุการรองประธานสภา กรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองประธานสภากรุงเทพมหานคร โดยประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้ แต่งตั้ง

มาตรา ๒๙ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภา กรุงเทพมหานคร ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา กรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญของสภา กรุงเทพมหานคร วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบ และความเรียบร้อย และกิจการอื่น อันเป็นหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๐ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าสองสมัย แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย จำนวนสมัยประชุมสามัญและวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยให้สภากรุงเทพมหานครกำหนด สมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาสามสัปดาห์ แต่ถ้ามีกรณีจำเป็น ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์จะกระทำได้แต่ด้วยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

มาตรา ๓๑ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อมีกรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร ขอให้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเรียกประชุมโดยกำหนดวันประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเวลาสามสัปดาห์ แต่ถ้ามีกรณีจำเป็นให้ประธานสภากรุงเทพมหานครสั่งขยายสมัยประชุมวิสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมวิสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์จะกระทำได้แต่ด้วยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๒ การประชุมสภากรุงเทพมหานครทุกคราวต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภากรุงเทพมหานคร และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๓๓ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ หรือในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้สภากรุงเทพมหานครประชุมปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๕ การประชุมของสภากรุงเทพมหานครย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร แต่ถ้าหากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

มาตรา ๓๖ ในที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๗ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ญัตติดังกล่าวในวาระหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และให้ประธานสภากรุงเทพมหานคร แจ้งไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดวันเวลาสำหรับการเปิดอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับแจ้ง

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรานี้สภากรุงเทพมหานครจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา ๓๘ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อกระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือบุคคลผู้มิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้จำนวนกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอนั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๙ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลผู้ที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ

มาตรา ๔๐ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ทั้งนี้ จะกระทำนอกสมัยประชุมของสภากรุงเทพมหานครก็ได้ และถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการแต่ละคณะ อาจตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นพิจารณารายละเอียดในเรื่องที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร ให้มีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสองปี คณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และเสนอรายงานต่อสภากรุงเทพมหานครเรียบร้อยแล้ว

มาตรา ๔๓ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภา กรุงเทพมหานคร รวมทั้งคณะกรรมการที่สภากรุงเทพมหานครตั้งขึ้น หรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ ตั้งขึ้น ได้รับเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา จากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๒

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔๔^[๑๖] ให้กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๔๕^[๑๗] ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๔๖^[๑๘] ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี นับถึงวันเลือกตั้ง สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๔๗^[๑๙] ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งแต่จะ ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้น จากตำแหน่ง

[๑๖] มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๗] มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๘] มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๑๙] มาตรา ๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๔๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้ง

ให้มีกรมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๒) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งและถอดถอนผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษาที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ

(๔) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย

(๕) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อย

(๖) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(๗) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๕๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้าง กรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรี แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของ กรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหาร ราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือ การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้นนอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์หรือบริษัทปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่กรุงเทพมหานคร หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับกรุงเทพมหานครอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่ในส่วนที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดอยู่ก่อนได้รับการเลือกตั้ง^[๒๐]

[๒๐] มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครรับเงินตอบแทน เงินค่าเบี้ยประชุม หรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการ ของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภากรุงเทพมหานคร หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการ ที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็น โดยตำแหน่ง

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม^[๒๑]

มาตรา ๕๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผลนับแต่วันถัดจาก วันที่ยื่นหนังสือลาออก

(๔)^[๒๒] ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖

(๕) กระทำการอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ

(๗) มีการยุบสภากรุงเทพมหานคร

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีแสดง ให้เห็นว่า ได้กระทำการอันเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหรือปฏิบัติการหรือละเลยไม่ปฏิบัติการ อันควรปฏิบัติในลักษณะที่เห็นได้ว่าจะจะเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงแก่กรุงเทพมหานครหรือแก่ราชการ โดยส่วนรวมหรือแก่การรักษาความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน

(๙)^[๒๓] ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมาย ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในกรณีมีพฤติการณ์ดังที่ระบุไว้ตาม (๘) สภากรุงเทพมหานครจะมีมติขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก็ได้ มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต้องนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งมติของสภากรุงเทพมหานคร

[๒๑] มาตรา ๕๑ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๒๒] มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๒๓] มาตรา ๕๒ (๙) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๓^[๒๔] เมื่อมีข้อสงสัยว่าความเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๕๒ (๔) หรือ (๕) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าความเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๕๒ (๔) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสอบสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี แม้ว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๒ (๔) หรือ (๕) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่มิเหตุตามมาตรา ๕๒ (๔) หรือ (๕) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา^{๒๕}นี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๒ (๑) คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ในกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นใดนอกจากการออกตามวาระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งรองปลัดกรุงเทพมหานครหรือข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๕ ให้มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสี่คนตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

คำสั่งแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๖ ให้มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

[๒๔] มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕๗ ในกรณีมีการแต่งตั้งประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๔๙ (๓) ตำแหน่งดังกล่าวจะมีจำนวนรวมกันทั้งหมดเกินเก้าคนไม่ได้

มาตรา ๕๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษา เป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการการเมือง ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา จากบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควร และจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวด้วย

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร ผู้แต่งตั้งข้าราชการการเมืองแล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วยนอกจากการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว บุคคลดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง หรือเมื่อกระทำการต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ หรือถูกสั่งให้ออกตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็นไปโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม

มาตรา ๕๙ ให้ข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๕๘ และคณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้ง ได้รับเงินเดือน เงินเพิ่ม เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่น สำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

หมวด ๓ การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑

ส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๐ ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร
- (๒) สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๔) สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
- (๕) สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก
- (๖) สำนักงานเขต

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงสำนัก หรือการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน ตามวรรคหนึ่ง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของสภากรุงเทพมหานคร มีเลขานุการสภากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครขึ้นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๒ สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการและงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขึ้นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และมีหัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้ช่วยของเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และของผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และในการบังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

มาตรา ๖๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ขึ้นต่อประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร และจะให้มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา ๖๔ สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกรุงเทพมหานครและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ มีปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และจะให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา ๖๕ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามที่มีกฎหมายกำหนดและตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครรองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๖ สำนักตามมาตรา ๖๐ (๕) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนัก และจะให้ มีรองผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้

มาตรา ๖๗ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักมีอำนาจหน้าที่ตามที่มีกฎหมายกำหนด และตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของสำนักที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของสำนักที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๒

เขตและสภาเขต

มาตรา ๖๘ สำนักงานเขตมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา ๖๙ ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

(๒) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขต

(๓) อำนาจหน้าที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่เป็นการสมควร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้สำนักงานเขตใดปฏิบัติหน้าที่ใดแทนสำนักงานเขตอื่นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ และจะให้ผู้อำนวยการเขตใดเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ได้ แต่ต้องประกาศการสั่งการดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๑ ในเขตหนึ่ง ๆ ให้มีสภาเขต ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งมีจำนวนอย่างน้อยเขตละเจ็ดคน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตในเขตนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสน

จำนวนสมาชิกสภาเขตที่แต่ละเขตจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละเขตตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภาเขตที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละเขต

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเขต ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

การประกาศตามวรรคสองและผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตให้กระทำเป็นประกาศกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๒ อายุของสภาเขตมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต

เมื่ออายุของสภาเขตสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่อายุของสภาเขตสิ้นสุดลง

มาตรา ๗๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเขตเริ่มแต่วันเลือกตั้ง และอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภาเขต

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาเขตในเขตใดว่างลงถึงกึ่งจำนวนของสมาชิกสภาเขตที่เขตนั้นจะมีได้ตามประกาศในมาตรา ๗๑ วรรคห้า สมาชิกภาพของสภาเขตแห่งนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่ ภายในเก้าสิบวันนับแต่มีกรณีดังกล่าว

มาตรา ๗๔ ให้สภาเขตเลือกสมาชิกสภาเขตเป็นประธานสภาเขตคนหนึ่ง และรองประธานสภาเขตคนหนึ่ง โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศชื่อประธานสภาเขต และรองประธานสภาเขตผู้ได้รับเลือก ประธานสภาเขต และรองประธานสภาเขตดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละหนึ่งปี

มาตรา ๗๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต ให้ผู้อำนวยการเขตนัดประชุมสมาชิกสภาเขตเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ให้สภาเขตกำหนดให้มีการประชุมสภาเขตอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และจะประชุมในวันใด เวลาใด ให้เป็นไปตามมติของสภาเขต

มาตรา ๗๖ ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และหรือผู้ที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายมีหน้าที่เข้าประชุมสภาเขต และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมสภาเขต แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๗๗ ให้ประธานสภาเขต และสมาชิกสภาเขตได้รับเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๘ ให้ผู้อำนวยการเขตอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการประชุมและกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเขต

มาตรา ๗๙ ให้สภาเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตเกี่ยวกับแผนพัฒนาเขตต่อผู้อำนวยการเขต และสภากรุงเทพมหานคร
(๒) จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรืองบประมาณรายจ่าย

(๓) สอดส่องและติดตามดูแลการดำเนินการของสำนักงานเขต เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎร

(๔) ให้คำแนะนำหรือข้อสังเกตต่อผู้อำนวยการเขต เกี่ยวกับการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริการประชาชนภายในเขต หากผู้อำนวยการเขตไม่ดำเนินการใด ๆ โดยไม่แจ้งเหตุผลให้ทราบ ให้สภาเขตแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) ให้คำปรึกษาตามที่ผู้อำนวยการเขตร้องขอ

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานของสภาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการนั้น

(๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือที่สภากรุงเทพมหานครมอบหมาย

ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขตตามความเหมาะสม ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาจัดสรรจากสภาเขตตาม (๒)

มาตรา ๘๐ ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๒) โดยขอลาออกต่อสภาเขต มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับแก่สภาเขต สมาชิกสภาเขต รองประธานสภาเขต และประธานสภาเขต โดยอนุโลม

หมวด ๔ การรักษาราชการแทน และปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๘๑ อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ตามมาตรา ๕๕ เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก หรือผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่ง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองปลัดกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองปลัดกรุงเทพมหานครหลายคน ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนักคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติราชการแทนในนามปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ทำเป็นคำสั่ง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่มีรองผู้อำนวยการสำนัก การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้อำนวยการสำนัก ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสำนักหลายคน ให้รองผู้อำนวยการสำนักผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการสำนักหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้นคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการสำนักจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยการสำนักจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้น ปฏิบัติราชการแทนในนามผู้อำนวยการสำนัก ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๔ ในกรณีที่มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการเขตมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเขตหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหลายคน ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการเขตจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยการเขตจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหรือหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานเขตปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา ๘๕ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่เลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครคนใด

คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๘๖ การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๘๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๕ อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(๒) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(๕) การผังเมือง

(๖) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(๗)^[๒๕] การจัดการจราจรและการวิศวกรรมจราจร

(๗/๑)^[๒๖] การส่งเสริมและสนับสนุนสถานีตำรวจ และหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๗)

(๘) การขนส่ง

(๙) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ

(๑๐) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(๑๑) การควบคุมอาคาร

(๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๔) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

(๑๔ ทวิ)^[๒๗] บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๑๕) การสาธารณสุขโรค

(๑๖) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(๑๗) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(๑๘) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(๑๙) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(๒๐) การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงแรมสรรพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

[๒๕] มาตรา ๘๙ (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๒๖] มาตรา ๘๙ (๗/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

[๒๗] มาตรา ๘๙ (๑๔ ทวิ) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒๑)^[๒๘] การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

(๒๒) การสาธารณสุข

(๒๓) การสังคมสงเคราะห์

(๒๔) การส่งเสริมการกีฬา

(๒๕) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(๒๖) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๒๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็น ข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๙๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๙ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติดังกล่าว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งให้มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดได้ด้วย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกัน

^[๒๘] มาตรา ๘๙ (๒๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่ปรับ หรือเมื่อยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งมีอำนาจในการสอบสวนและมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เงินค่าปรับตามมาตรานี้ให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๒ กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๓ กรุงเทพมหานครอาจดำเนินกิจการนอกเขตกรุงเทพมหานครได้ เมื่อ

(๑) การนั้นจำเป็นต้องกระทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และ

(๒) ได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และ

(๓) ได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด ราชการส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๔ กรุงเทพมหานครอาจทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทหรือถือหุ้นในบริษัทได้ เมื่อ

(๑) บริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจการเป็นสาธารณูปโภค แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่กรุงเทพมหานครได้กระทำอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ

(๒) กรุงเทพมหานครต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินร้อยละห้าสิบของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ในกรณีที่มีกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกัน ให้นำหุ้นที่ถือหุ้นนั้นรวมกัน และ

(๓) สภากรุงเทพมหานครมีมติให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด และ

(๔) ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่กรุงเทพมหานครถืออยู่ต้องได้รับอนุมัติจากสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๙๕ ถ้ากิจการใดอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครอาจดำเนินการนั้นร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้โดยจัดตั้งเป็นองค์การเรียกว่า สหการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยผู้แทนของกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การจัดตั้งสหการจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้กำหนดชื่อ
อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงาน เมื่อจะยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ระบุวิธีการ
ทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา ๙๖ ในกรณีจำเป็น กรุงเทพมหานครอาจมอบให้เอกชนกระทำกิจการ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
กรุงเทพมหานครและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนกรุงเทพมหานครได้
แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสียก่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้กระทำกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ
กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
สิทธิในการกระทำกิจการตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไปไม่ได้

หมวด ๖ ข้อบัญญัติ

มาตรา ๙๗ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร
ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๓) การดำเนินการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง
และการพัสดุ

ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษ
จำคุกเกินหกเดือน หรือจะกำหนดทั้งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจะกำหนด
ให้มีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทก็ได้*

มาตรา ๙๘ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิก
สภากรุงเทพมหานคร หรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อ
เสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ในกรณีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด^[๒๙]

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องด้วยการเงิน สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อ
มีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

* มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนด
โทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

[๒๙] มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๙๙ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวด้วยการเงิน หมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(๑) การตั้งขึ้นหรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) การจัดสรร รัับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ

(๕) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๖) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๑๐๐ เมื่อสภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและลงมติเห็นชอบแล้วให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติเห็นชอบ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับสภากรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วยให้สภากรุงเทพมหานครภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ส่งให้สภากรุงเทพมหานครภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วย และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยและส่งให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ สภากรุงเทพมหานครจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไปสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งกลับให้สภากรุงเทพมหานคร นอกจากร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวด้วยการเงิน สภากรุงเทพมหานครอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครมีมติยืนยันร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๐ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ดำเนินการตามกำหนด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๐๒ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยให้เป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอใหม่ได้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

มาตรา ๑๐๓ งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครให้ทำเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน

ถ้าปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๑๐๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกคณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๙ เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนแปดคน และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนเจ็ดคน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อสภากรุงเทพมหานครภายในสิบวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครตั้งคณะกรรมการร่วม

ถ้าสภากรุงเทพมหานครยังไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นอันตกไป และให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีที่แล้วนั้นไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภากรุงเทพมหานครถ้ามีข้อเสนอของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๖ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภากรุงเทพมหานครจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นครั้งแรก

ถ้าสภากรุงเทพมหานครพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภากรุงเทพมหานครได้ให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครสิ้นอายุหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร บรรดาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครยังมีได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่สภากรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมิได้ลงนามและประกาศใช้เป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันรับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานครให้เป็นอันตกไป

มาตรา ๑๐๘ ในระหว่างที่ไม่มีสภากรุงเทพมหานคร หรือในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะและจะเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครให้ทันท่วงทีมิได้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกข้อกำหนดกรุงเทพมหานครให้ใช้บังคับดังเช่นข้อบัญญัติ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภากรุงเทพมหานครคราวต่อไป ให้นำข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นเสนอต่อสภากรุงเทพมหานครเพื่ออนุมัติ ถ้าสภากรุงเทพมหานครอนุมัติแล้ว ให้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต่อไป ถ้าสภากรุงเทพมหานครไม่อนุมัติ ให้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้กระทำไประหว่างที่ใช้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติข้อกำหนดกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๗

การคลังและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐๙ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๐ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถหรือรถยนต์ หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๑ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับ น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียม ซึ่งสถานการณ์ค้าปลีก ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้จำหน่ายได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์ ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษี ที่เรียกเก็บตามมาตรา นี้ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

มาตรา ๑๑๒^[๓๐] กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น ได้ไม่เกินร้อยละสิบของภาษีและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร

(๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ในการเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรา นี้ เศษของหนึ่งบาทให้ตัดทิ้ง

ภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตรา นี้ ให้ถือเป็นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๒ ทวิ^[๓๑] กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็น อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละศูนย์ให้กรุงเทพมหานครเก็บ ในอัตราร้อยละศูนย์

(๒) ในกรณีที่ประมวลรัษฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่น ให้กรุงเทพมหานครเก็บหนึ่งในเก้า ของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

ภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา นี้ ให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๑๓ กิจการใดที่กฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ใน เขตกรุงเทพมหานครให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นนั้นให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๔ กรุงเทพมหานครอาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้ ประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีขึ้นได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๑๕ ในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการนั้นจะได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น

[๓๐] มาตรา ๑๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

[๓๑] มาตรา ๑๑๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

ในการบังคับเรียกเก็บภาษีอากรค้างชำระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งยึด และสั่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรได้ โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

วิธียึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคสอง ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อหักค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายในการยึด และขาย และเงินภาษีอากรค้างชำระออกแล้ว ถ้ามีเงินเหลือ ให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๖ กรุงเทพมหานครจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อกรุงเทพมหานครก็ได้ ในกรณีเช่นนี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว ให้กระทรวง ทบวง กรม นั้นส่งมอบให้แก่กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๗ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร
- (๒) รายได้จากการสาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานคร
- (๓) รายได้จากการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร การทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (๔) ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นของเทศบาลหรือมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ
- (๕) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้
- (๖) ค่าบริการตามมาตรา ๙๒
- (๗) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๘) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์กร หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร
- (๙) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นและเงินสมทบจากรัฐบาล
- (๑๐) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์กรต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ
- (๑๑) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์กรต่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร
- (๑๒) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (๑๓) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน
- (๑๔) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหากำไรในกรุงเทพมหานคร ตามที่จะมีกฎหมายกำหนด
- (๑๕) รายได้จากการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินหรือค่าธรรมเนียมพิเศษตามที่จะมีกฎหมายกำหนด
- (๑๖) รายได้อื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑๘ กรุงเทพมหานครอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าจ้างประจำ
- (๓) ค่าจ้างชั่วคราว
- (๔) ค่าตอบแทน
- (๕) ค่าใช้สอย
- (๖) ค่าสาธารณูปโภค
- (๗) ค่าวัสดุ
- (๘) ค่าครุภัณฑ์
- (๙) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- (๑๐) เงินอุดหนุน
- (๑๑) รายจ่ายอื่นตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกรุงเทพมหานครกำหนดไว้
- (๑๒) รายจ่ายตามข้อผูกพัน

มาตรา ๑๑๙ การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่ได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจ่ายเงิน ซึ่งมีได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติว่าด้วยการนั้น

การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง หรือการนำเงินของกิจการที่กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าของหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในกิจการนั้น ไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของข้าราชการการเมืองของกรุงเทพมหานคร ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขต จะกระทำมิได้^[๓๒]

มาตรา ๑๒๐ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบการรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงิน และทรัพย์สินอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดลงนั้นในราชกิจจานุเบกษา โดยมีชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามวรรคสอง เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเสนอสภากรุงเทพมหานคร

[๓๒] มาตรา ๑๑๙ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๘

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นนอกเหนือจากที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ถ้ากระทรวง ทบวง กรมใดเห็นสมควรส่งข้าราชการมาประจำกรุงเทพมหานครเพื่อปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ ก็ย่อมกระทำได้ โดยทำความตกลงกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๒ การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานคร โดยตรง

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้แก่กรุงเทพมหานครนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบกำหนดการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๑๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการปฏิบัติใด ๆ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขัดต่อกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรีหรือเป็นไปในทางที่อาจทำให้เสียประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะยับยั้งหรือสั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ ให้ดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๖ ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีส่วนราชการตามมาตรา ๖๐ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๗ ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขตให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับโดย
อนุโลม และให้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานคร

ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเขตแต่ละเขตเป็นเขตเลือกตั้ง และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละเขตนั้น

จำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ที่แต่ละเขตจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละเขต
ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกา
ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในราชกิจจานุเบกษา โดยถือเกณฑ์หนึ่งแสนคนต่อสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานครหนึ่งคน เขตใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนคนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ในเขตนั้นได้หนึ่งคน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคน ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ในเขตนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือนั้นให้
นับเป็นหนึ่งแสน

การประกาศตามวรรคสอง และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๕๙ ให้นำบัญชีอัตราเงินเดือนของผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ
ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐
มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๐ นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ตามมาตรา ๑๒๗ ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาคงมีวาระอยู่ในตำแหน่งต่อไป ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวเมื่อมีเหตุอันสมควร ให้รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ทั้งคณะหรือแต่ละบุคคลพ้นจากตำแหน่ง และจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๓๑ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่ง
อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๒๗ จะเข้ารับหน้าที่ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวเมื่อมี
เหตุอันสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งและจะแต่งตั้งบุคคลที่
เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๓๒ ให้ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอยู่ต่อไป ถ้าในเขตหรือแขวงใด หมดความจำเป็นต้องมีตำแหน่งดังกล่าว ให้กรุงเทพมหานครประกาศยกเลิกตำแหน่งนั้น ในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีนสุตานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วรวม ๕ ครั้ง ก็ยังมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการกรุงเทพมหานครมีความเหมาะสมและคล่องตัวสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้โดยสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒^[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน และมีอำนาจออกกฎกระทรวง และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๑๑๔ ก/หน้า ๔๘/๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

หมวด ๑

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นรวมสองคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๖) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการหรือพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๙ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับสรรหาเป็นกรรมการอีกได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ถ้ากรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลง ให้สรรหากรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับสรรหาอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสอง และยังมีกรรมการเหลืออยู่เกินกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
- (๒) กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
- (๓) ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่ การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจ ตาม (๒) (๓) และ (๔)

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมาย บัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ เป็นสำคัญ

(๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณและการรักษาวินัย ทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๘) เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) เรงรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

(๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น

(๑๒) เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

(๑๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการหรือ รัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๕) ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

ประกาศของคณะกรรมการตาม (๑๕) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการ มอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ เรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
- (๓) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๔) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๕) การสาธารณสุข
- (๖) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- (๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๙) การจัดการศึกษา
- (๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๔) การส่งเสริมกีฬา
- (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

- (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
  - (๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
  - (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
  - (๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
  - (๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
  - (๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
  - (๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
  - (๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - (๒๕) การผังเมือง
  - (๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
  - (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
  - (๒๘) การควบคุมอาคาร
  - (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - (๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- มาตรา ๑๗** ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้
- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
  - (๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๕) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - (๖) การจัดการศึกษา
  - (๗) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
  - (๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

- (๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- (๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๑๕) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

- (๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๑๗) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- (๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- (๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- (๒๐) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒๓) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- (๒๔) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

- (๒๕) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

- (๒๗) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (๒๘) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

- (๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- มาตรา ๑๘** ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

- มาตรา ๑๙** ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
เต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
ของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
การให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด

มาตรา ๒๑ บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจ
และหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้

ในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้

มาตรา ๒๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่แทนได้
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม
และเงินรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
- (๔) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับการจัดสรรตาม
มาตรา ๒๔ (๓) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้อง
จ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
- (๕) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อรวม
กับอัตราตามมาตรา ๒๔ (๔) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร
โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
- (๖) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่า
แสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหาร
ส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ
และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

(๗) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๘) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๑๐) อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

(๑๑) อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น

(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประธานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประธานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(๑๓) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ข) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

(๑๔) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ภายในเขต ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๕) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๖) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๗) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายในเขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๘) ค่าใช้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๙) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น

(๒๐) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล
มาตรา ๒๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(๒) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(๓) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓(๔) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๔) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๕) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๕) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๖) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๗) อากรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกอีแอ่น

(๘) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(๙) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

(๑๐) ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๑๑) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๑๒) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น

(๑๓) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๒๕ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

(๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(๔) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

(๕) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(๖) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๔) และมาตรา ๒๔ (๓) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๗) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ

(๘) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสดมภ์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสดมภ์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ

(๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๑๐) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

(๑๑) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง

(๑๓) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง

(๑๔) อาการการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม การฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

(๑๕) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมาย ว่าด้วยโรงแรม

(๑๖) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๗) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๘) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบ ของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๙) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้กรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานคร และให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

(๒๐) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีขึ้น

(๒๑) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษ ไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่ จังหวัด มีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๗ ภาษีและอากรประเภทอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ อาจกำหนดให้เป็นภาษีและอากรร่วมกันระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภาระหน้าที่ และงบประมาณจากราชการส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรตามวรรคหนึ่งในแต่ละปี ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนด โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย กันเองเป็นสำคัญ

มาตรา ๒๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายรับ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - (๒) รายได้จากสาธารณูปโภค
  - (๓) รายได้จากการพาณิชย์และการทำกิจการ ไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ
  - (๔) ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใดตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - (๕) ค่าบริการ
  - (๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๗) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
  - (๘) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร
  - (๙) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ
  - (๑๐) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
  - (๑๑) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
  - (๑๒) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน
  - (๑๓) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - (๑๔) รายได้จากค่าธรรมเนียมพิเศษ
- การออกพันธบัตรตาม (๘) การกู้เงินจากองค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ตาม (๙) การกู้เงินตาม (๑๐) และรายได้ตาม (๑๓) ให้ออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายได้ตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วในบทบัญญัติเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหมวดนี้ ให้ใช้บทบัญญัติตามหมวดนี้บังคับแทนบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ทั้งนี้ ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้ใช้บังคับอยู่แล้ว ให้ใช้บังคับตามกฎหมายเช่นว่านั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดยังไม่มีกฎหมายเช่นว่านั้น ให้การกำหนดรายได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้มีผลใช้บังคับเมื่อมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมอบให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใด เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจ ที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(๒) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกัน ได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้ และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจน คุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

(๓) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(๔)^๒ กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท อย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

^๒ มาตรา ๓๐ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิรัฐบาลตามวรรคหนึ่งให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตัวเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙

(๕) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๓๑ ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ามีกฎหมายใดบัญญัติไว้ในลักษณะที่เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ได้ด้วยตนเอง หรือมีลักษณะเป็นการซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้น ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องกระทำ โดยในกรณีใดเป็นอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ให้กำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติเพื่อประสานการดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการให้บริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการการกระจายบุคลากรจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่ส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่น และสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพที่เหมาะสม

แผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

แผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นได้

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขด้วย

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการจัดทำแผนตามมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๗ ในวาระเริ่มแรก เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ และการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับ
การประชุมสภากรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ สภากรุงเทพมหานครจึงตราข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒^[๑] ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๔) ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“สภา” หมายความว่า สภากรุงเทพมหานคร

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

“ประธาน” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ประธาน
คณะอนุกรรมการ ประธานที่ประชุม แล้วแต่กรณี เว้นแต่บทบัญญัติในข้อใดจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญ

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕ ให้ประธานสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่งหรือประกาศ
เพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนพิเศษ ๑๐๕ ง/หน้า๒๙/ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

หมวด ๑

การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ข้อ ๖ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกเป็นการทั่วไปและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเรียกประชุมสภาครั้งแรกแล้ว ให้เลขานุการสภาเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมนั้น เป็นประธานชั่วคราวเพื่อดำเนินการเลือกประธานสภา

เมื่อเลือกประธานสภาเสร็จแล้ว ให้ประธานชั่วคราวพ้นจากหน้าที่และให้ประธานสภาดำเนินการเลือกรองประธานสภาอีกไม่เกินสองคน

ให้ประธานสภาและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ข้อ ๗ การเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอชื่อต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอหลายชื่อ ให้สมาชิกลงมติเลือกจากชื่อเหล่านั้น ด้วยวิธีการลงคะแนนลับ โดยการขานชื่อสมาชิกตามลำดับตัวอักษรให้มาลงคะแนนเป็นรายคนในคูหาที่จัดไว้ ด้วยวิธีการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษ ใส่ซอง แล้วนำซองไปใส่ในหีบลงคะแนน เมื่อสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมในขณะนั้นได้ใช้สิทธิในการลงคะแนนครบถ้วนแล้ว ให้ประธานชั่วคราวสั่งยุติการลงคะแนนทันทีและให้มีการตรวจนับคะแนนโดยประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน เมื่อตรวจนับคะแนนแล้ว ให้ประธานชั่วคราวประกาศคะแนนต่อที่ประชุมทันที ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้ดำเนินการเลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ให้ประธานชั่วคราวออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้ใช้วิธีอื่นในการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๘ การเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาสองคน ให้เลือกรองประธานสภาคนหนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สอง

ข้อ ๙ ประธานสภาและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละสองปี

เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระหนึ่ง ให้ประธานสภาเรียกประชุมสภาเพื่อให้มีการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาในวันทำการถัดจากวันที่ประธานสภา และรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ประธานสภาและรองประธานสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการเลือกอีกได้

ให้นำความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ เมื่อประธานสภาหรือรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามข้อ ๙ ให้สภาเลือกสมาชิกขึ้นเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภา แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันเพื่อดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นแทนให้นำความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ผู้ที่ได้รับเลือกให้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการสภา

ข้อ ๑๑ ประธานสภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุม
- (๓) กำกับดูแลงานในสภา
- (๔) รักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในสภา
- (๕) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๖) หน้าที่และอำนาจตามที่มิได้กำหนดไว้

ข้อ ๑๒ รองประธานสภามีหน้าที่และอำนาจช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานสภา หรือปฏิบัติตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อประธานสภาไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๑๓ เลขาธิการสภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภาและนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
- (๒) เชิญประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) แจกระเบียบหรือหนังสือต่อที่ประชุมหรือต่อสมาชิก
- (๕) จัดทำรายงานการประชุมตามถ้อยคำที่อภิปรายและควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๖) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๗) รักษาสรรพเอกสารของสภา
- (๘) ควบคุมการเข้าออกในสภา
- (๙) ควบคุมกิจการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด
- (๑๐) ปฏิบัติการตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓ การประชุม

ข้อ ๑๔ ก่อนเข้ารับหน้าที่สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภา โดยให้ประธานสภากล่าวนำด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้ “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

กรณีการประชุมสภาครั้งแรกตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ให้ประธานชั่วคราวเป็นผู้กล่าวนำสมาชิกปฏิญาณตน

ข้อ ๑๕ การประชุมสภามี ดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมสมัยสามัญ ได้แก่ การประชุมตามปกติประจำปี มีกำหนดสมัยละสามสัปดาห์

(๒) การประชุมสมัยวิสามัญ ได้แก่ การประชุมนอกจาก (๑) มีกำหนดสมัยละสามสัปดาห์

ข้อ ๑๖ ในการประชุมสภาครั้งแรกหรือประชุมสมัยสามัญประจำปี ให้กำหนดวันเริ่มประชุมสมัยสามัญแรกของปีถัดไปไว้ด้วย

ข้อ ๑๗ การประชุมสภาตามข้อ ๑๕ ให้ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุมตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

กรณีจำเป็นให้ประธานสภาสั่งขยายสมัยประชุมสามัญ หรือสมัยประชุมวิสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ การปิดสมัยประชุมสามัญหรือสมัยประชุมวิสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์จะกระทำได้ โดยความเห็นชอบของสภา^[๒]

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาขอให้เรียกประชุมสมัยวิสามัญได้ ให้ประธานสภาเรียกประชุมโดยกำหนดวันประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาแจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับความร้อง

ข้อ ๑๙ การแจ้งกำหนดเปิดประชุมสภาตามความในข้อ ๖ และ ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการสภาแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือให้สมาชิกทราบ และให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร สภาและสำนักงานเขตทุกเขต ก่อนวันกำหนดเปิดประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรณีเร่งด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดประชุมโดยปิดประกาศน้อยกว่านั้นก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลาเปิดประชุม

^[๒] ข้อ ๑๗ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๒๐^[๓] ในระหว่างสมัยประชุมสภา การกำหนดวันประชุมตามปกติให้เป็นไปตามมติของสภา เว้นแต่เมื่อประธานสภาพิจารณาเห็นว่าไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระสำหรับวันนัดประชุมครั้งใด ประธานสภาอาจสั่งงดการประชุมครั้งนั้นเสียก็ได้

ห้ามมิให้ประธานสภาสั่งงดการประชุมมากกว่าหนึ่งครั้งติดต่อกัน เว้นแต่จะไม่มีเรื่องที่จะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ถ้าประธานสภาพิจารณาเห็นว่าจำเป็นจะนัดประชุมสภาเป็นพิเศษนอกจากที่สภาได้ลงมติไว้ตามความในวรรคหนึ่งก็ให้ทำได้

ข้อ ๒๑ ในการนัดประชุมสภาโดยปกติให้นัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน โดยส่งเป็นหนังสือไปยังสมาชิก

ในกรณีจำเป็นประธานสภาจะนัดประชุมสภาเร็วกว่านั้นก็ทำได้ โดยส่งเป็นหนังสือทางไปรษณีย์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศหรือส่งโดยวิธีการอื่นใดก็ได้

ข้อ ๒๒ การนัดประชุมให้ส่งระเบียบวาระการประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปด้วย เว้นแต่เป็นการนัดประชุมตามข้อ ๒๑ วรรคสอง จะแจ้งระเบียบวาระการประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกทราบในที่ประชุมก็ได้

ข้อ ๒๓ การจัดระเบียบวาระการประชุมสภาให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุมสภา
- (๓) กระทู้ถาม โดยให้กำหนดกระทู้ถามสดก่อนกระทู้ถามทั่วไป
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอ
- (๗) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๘) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอขอให้จัดเรื่องใด เป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม ให้ประธานสภาพิจารณาและอาจจัดให้ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครร้องขอ

ข้อ ๒๔ การประชุมสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดหรือโดยวิธีการอื่นใดที่สำนักงานเลขานุการสภาจัดไว้ เมื่อสมาชิกลงชื่อครบองค์ประชุมและถึงกำหนดเวลานัดประชุมแล้ว ให้เลขานุการสภามีสัญญาณเรียกประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้ เมื่อมีสมาชิกเข้าประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการประชุมได้

[๓] ข้อ ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒๕ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุมประธานสภาจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปได้

ข้อ ๒๖ เมื่อประธานสภาและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกเลือกสมาชิกผู้หนึ่งขึ้นเป็นประธานเฉพาะการประชุมนั้น

ถ้าประธานสภาหรือรองประธานสภาเข้ามาในที่ประชุมในระหว่างที่การเลือกตามวรรคหนึ่งกำลังดำเนินการอยู่ ให้ระงับการเลือกนั้นเสีย ถ้าได้มีการเลือกแล้ว ให้ผู้ได้รับเลือกนั้นทำหน้าที่และให้ประธานสภาหรือรองประธานสภาผู้เข้ามาเป็นประธานของที่ประชุมต่อไป

ข้อ ๒๗ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย หากเป็นการสมควรประธานสภาอาจจัดให้มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์หรือวิธีการอื่นใดก็ได้ แต่ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาร้องขอให้มีการประชุมลับ ให้ประธานสภาสั่งผู้มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุมนั้นออกจากที่ประชุมให้พ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้

การร้องขอให้มีการประชุมลับอาจทำเป็นหนังสือก็ได้แต่ไม่จำเป็นต้องบอกล่วงหน้า

ในการประชุมลับ ห้ามมิให้ถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ รวมทั้งห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เว้นแต่การบันทึกของสภา

ข้อ ๒๘ การประชุมสภาต้องดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การประชุมปรึกษาหรือพิจารณาในสภา ต้องเป็นกิจการเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภา ห้ามมิให้ปรึกษาหรือพิจารณาในเรื่องนอกหน้าที่และอำนาจหรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

ข้อ ๒๙ การลงมติ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่เรื่องนั้น ๆ มีกฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๐ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมสภา ให้ประธานสภาอนุญาต

สมาชิกมีสิทธิที่จะซักถามรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้นได้

ข้อ ๓๑ เมื่อได้ประชุมสภากันพอสมควรแล้ว ประธานสภาอาจสั่งให้พักการประชุม เลื่อนการประชุมหรือเลิกการประชุมได้

ถ้าสมาชิกไม่เห็นด้วยกับความเห็นของประธานสภาตามวรรคหนึ่งให้เป็นมติของสภาที่จะดำเนินการไปในทางใด

ในกรณีที่ประธานสภาถูกจากที่นั่งของประธานสภาโดยมิได้สั่งอย่างใดและไม่มีรองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๓๒ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๘๓ (๒) ตรวจสอบแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรองตามระเบียบวาระการประชุม ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับหรืออาจจัดเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วยก็ได้ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เพื่อให้สมาชิกตรวจสอบได้

ข้อ ๓๓ การแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาต้องเป็นมติของที่ประชุมสภา

ข้อ ๓๔ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมสภาครั้งใดแล้ว ให้เลขานุการสภาเสนอรายงานการประชุมสภาให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมสภาที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อตามวรรคหนึ่งหรือรายงานการประชุมสภาที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลง ให้เลขานุการสภำบันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๓๕ รายงานการประชุมลับของสภา จะเปิดเผยได้หรือไม่เพียงใด ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมสภา

ข้อ ๓๖ สภาอาจมีมติห้ามเผยแพร่ข้อความอันกระทบกับความมั่นคงหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือของกรุงเทพมหานครที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมสภาได้

หมวด ๓/๑^[๔]

คณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๖/๑^[๕] สภามีอำนาจเลือกสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานคร ตามจำนวนที่สภากำหนด

คณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาดำเนินการหรือประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและกิจการของสภา

(๒) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่ประธานสภาหรือสภามอบหมาย

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครให้นำข้อบังคับ หมวด ๘ คณะกรรมการ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับคณะกรรมการสามัญของสภา

หมวด ๔

ญัตติ

ข้อ ๓๗ ญัตติมีสองประเภท ดังนี้

(๑) ญัตติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

^[๔] หมวด ๓/๑ คณะกรรมการประสานงานร่วมกรุงเทพมหานคร เพิ่มโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

^[๕] ข้อ ๓๖/๑ เพิ่มโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๓๘ ผู้ติดตามข้อ ๓๗ (๑) ต้องเสนอร่างหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภาและต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้ประธานสภาบรรจุผู้ติดตามที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาภายในกำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

ข้อ ๓๙ ผู้ติดตามต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอร่างหน้าเป็นหนังสือแต่ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน

(๑) ขอให้ปรึกษาหรือพิจารณาเป็นการด่วน

(๒) ผู้ติดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๐

(๓) ผู้ติดตามที่ประธานสภาอนุญาต

ข้อ ๔๐ เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาหรือพิจารณาผู้ติดตาม มิให้เสนอผู้ติดตาม เว้นแต่ผู้ติดตาม ดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรผู้ติดตามเฉพาะในเรื่องที่ไม่ใช่ข้อบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้ลงมติ

(๕) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้เปิดอภิปราย

(๘) ขอให้เลื่อนการปรึกษาหรือพิจารณา

(๙) ขอให้พิจารณาว่าสมาชิกหรือผู้เข้าร่วมประชุมกระทำความผิดข้อบังคับนี้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา

ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบด้วยในผู้ติดตาม (๑๐) ผู้ติดตามเป็นอันตกไป เว้นแต่ผู้ติดตามนั้นเป็นผู้ติดตามร่างข้อบัญญัติ

ข้อ ๔๑ ผู้ติดตามข้อ ๔๐ (๔) (๖) และ (๑๐) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกันกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๒ ผู้ติดตามข้อ ๔๐ (๙) ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน โดยให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น

ข้อ ๔๓ ผู้ติดตามร่างข้อบัญญัติที่ประชุมสภาต้องพิจารณาเป็นสามวาระ แต่ที่ประชุมจะลงมติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้ เว้นแต่ผู้ติดตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้

ในการพิจารณาสามวาระรวดเดียว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกจะเป็นผู้เสนอก็ได้โดยให้เสนอร่างหน้าเป็นหนังสือ ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้เสนอร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คน การพิจารณาวาระที่สองให้ที่ประชุมเป็นกรรมการเต็มสภาโดยให้ประธานของที่ประชุมเป็นประธาน

ข้อ ๔๔ การพิจารณาญัตติร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้น

การเสนอแก้ไขหลักการและเหตุผลประกอบร่างข้อบัญญัติตามวรรคแรกให้กระทำได้ก่อนที่สภาจะลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่ ทั้งนี้ การเสนอแก้ไขหลักการและเหตุผลดังกล่าว ต้องไม่ทำให้เจตนารมณ์ของร่างข้อบัญญัตินั้นเปลี่ยนแปลงไปและต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เสนอร่างข้อบัญญัตินั้น

หากมีสมาชิกประสงค์จะอภิปราย ห้ามมิให้ลงมติก่อนที่สมาชิกได้อภิปรายในเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามข้อนี้ สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาก่อนรับหลักการดังกล่าวที่ประชุมจะกำหนดเวลาในการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ ๔๕ ญัตติร่างข้อบัญญัติที่สภาลงมติรับหลักการแล้ว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือ โดยปกติให้แปรญัตติเป็นรายข้อและเสนอต่อประธานคณะกรรมการสามัญหรือประธานคณะกรรมการวิสามัญ แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่กำหนดนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติไว้พิจารณา ทั้งนี้ หากวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันเริ่มทำการใหม่ต่อจากวันหยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติ

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้แปรญัตติต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน ถ้าแปรญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

การแปรญัตติเพิ่มข้อขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขข้อเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้น

ข้อ ๔๖ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สองที่คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ให้พิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่างข้อบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับข้อ และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำ ข้อความ หรือส่วนใด ๆ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือการสงวนความเห็นให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการสามัญหรือกรรมการวิสามัญที่ได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๔๖ เสร็จสิ้นแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขข้อความใดมิได้ นอกจากข้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๔๘ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สามไม่มีการอภิปราย ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเท่านั้น

ข้อ ๔๙ ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมได้ลงมติไม่รับหลักการตามความในข้อ ๔๔ หรือลงมติไม่เห็นชอบตามความในข้อ ๔๘ ให้ถือว่าญัตตินั้นเป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวาระหนึ่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกจะเสนอใหม่ได้ เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภาได้ลงมติไม่รับหลักการ หรือลงมติไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัตินั้น

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่สภาสิ้นวาระ หรือมีการยุบสภา ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมยังไม่ได้พิจารณาหรือพิจารณา ยังไม่เสร็จให้ญัตตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๕๑ การถอนญัตติ หรือการแก้ไขข้อความในญัตติต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภา เว้นแต่ญัตติที่ประธานสภายังไม่ได้สั่งให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ข้อ ๕๒ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะ ก่อนที่ประธานสภาสั่งให้บรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งให้บรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภา

ข้อ ๕๓ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือ ผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ ที่ประชุมสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือ ผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็น หนังสือยื่นต่อประธานสภา

หมวด ๕ งบประมาณ

ข้อ ๕๔ ในหมวดนี้ คำว่า

“คณะกรรมการวิสามัญ” หมายความว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

“ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ” หมายความว่า ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

ข้อ ๕๕ การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณต้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ เรื่อง วิธีการงบประมาณ

ข้อ ๕๖ ถ้าสมาชิกเสนอญัตติขอให้ปิดอภิปรายก็ดี ขอให้ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่ก็ดี หรือส่งให้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการก็ดี ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ ๕๗ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกผู้ใดซึ่งมิได้เป็นกรรมการวิสามัญมีความประสงค์จะ ขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญ ภายในเวลาที่สภากำหนด ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ ๕๘ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ การแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการเดิม
ขึ้นใหม่ของสมาชิกจะกระทำมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดรายจ่ายได้

ข้อ ๕๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจเสนอแปรญัตติตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายการหรือ
เพิ่มจำนวนในรายการเดิมได้ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการวิสามัญกำหนด

ข้อ ๖๐ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วย
ประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกหรือกรรมการวิสามัญมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้
งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้

ข้อ ๖๑ การแปรญัตติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ จะกระทำมิได้

(๑) เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้

(๒) ดอกเบี้ยเงินกู้

(๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ารายการใดมีข้อผูกพันตามวรรคหนึ่งหรือไม่ ให้ประธานสภาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๖ การอภิปราย

ข้อ ๖๒ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมสภาให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานสภาอนุญาต
แล้วจึงกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานสภาเท่านั้น

ข้อ ๖๓ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ
มีหลายคน ให้ประธานสภาอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

ข้อ ๖๔ เมื่อผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนตามความในข้อ ๖๓ ได้อภิปรายแล้ว ถ้าผู้ใดจะคัดค้านก็ให้ผู้นั้นอภิปราย
เมื่อผู้คัดค้านได้อภิปรายแล้ว ถ้ามีผู้ใดจะสนับสนุนผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติก็ให้ผู้นั้นอภิปราย และโดยปกติ
ประธานสภาต้องให้อภิปรายสลับกันไป

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปราย
ของผู้สนับสนุนหรือผู้คัดค้าน

ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานสภาจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ
ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประสงค์จะชี้แจง ให้ประธานสภาอนุญาต

ข้อ ๖๕ กรณีมีสมาชิกเสนอขอให้ลงมติหรือขอให้ปิดอภิปรายหรือขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือ
พิจารณา สมาชิกอื่นอาจเสนอประเด็นที่ยังไม่มีการอภิปรายเพื่อเป็นเหตุผลขอเปิดอภิปรายต่อไปได้

เมื่อที่ประชุมลงมติให้เปิดอภิปรายต่อไปตามที่ผู้เสนอ ประธานสภาต้องให้ผู้เสนอนั้นได้อภิปรายก่อน

ข้อ ๖๖ การอภิปรายเป็นอันยุติเมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา

ข้อ ๖๗ ในกรณีที่ประธานสภาพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้วจะสั่งให้ปิดอภิปรายก็ได้ เว้นแต่ที่ประชุมจะเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๘ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังพิจารณากันอยู่ โดยต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประธานสภา ทั้งนี้ ประธานสภาอาจกำหนดระยะเวลาการอภิปรายของสมาชิกได้ตามความเหมาะสม

ห้ามผู้อภิปรายกล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์โดยไม่จำเป็น

ห้ามผู้อภิปรายกล่าวชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็นและห้ามแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส່ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

ข้อ ๖๙ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงคจะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะ ประธานสภาจะต้องให้ผู้นั้นอภิปรายและให้ประธานสภาวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานสภาดังกล่าวให้ถือเป็นที่สุด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น โดยอนุโลม เมื่อประธานสภาวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธานสภา

ข้อ ๗๐ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้ หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานสภาตามข้อ ๖๙

หมวด ๗

การลงมติ

ข้อ ๗๑ การออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติมีสองวิธี

- (๑) การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย
- (๒) การออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๗๒ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน
- (๒) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) หากจะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคนและที่ประชุมเห็นชอบ

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานสภาจะสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๓ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

(๒) เขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่ซองตามที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย √ (ถูก) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย O (วงกลม)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร

การออกเสียงลงคะแนนลับนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) หากจะใช้วิธีตาม (๒) หรือ (๓) ได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคนและที่ประชุมเห็นชอบ

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานสภาจะสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรเพื่อลงคะแนนเป็นรายบุคคลในคูหาที่จัดไว้ ด้วยวิธีการเขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่ซองแล้วนำซองไปใส่ในหีบลงคะแนน เมื่อสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมในขณะนั้นได้ออกเสียงลงคะแนนครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน และตรวจนับคะแนน โดยสภาเลือกสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๗๔ สมาชิกไม่น้อยกว่าหกคนมีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๗๓ ถ้าที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการตามนั้น

การลงมติญัตติตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๗๕ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน แล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่ความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าว ไม่เป็นเหตุให้มติดีได้นับคะแนนเสร็จแล้วเสียไป

ข้อ ๗๖ ประธานสภามีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๗ ในการลงมติทุกครั้ง ให้ประธานสภาตรวจสอบว่ามีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ มิได้

ข้อ ๗๘ เมื่อประธานสภาถามที่ประชุมว่า ในเรื่องที่มีผู้เสนอนั้น จะมีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ ถ้าไม่มีให้ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างข้อบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๙ ในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาออกเสียงลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงคะแนนชี้ขาดของประธานสภาให้ออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผย การออกเสียงลงคะแนนชี้ขาดนั้นประธานสภาจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๘๐ สมาชิกผู้ใดเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๗๒ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๗๓ (๑) ให้ลงคะแนนได้ก่อนที่ประธานสภาสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๗๒ (๒) (๓) หรือ (๔) ให้ลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังลงคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๗๓ (๒) หรือ (๓) ให้ลงคะแนนได้ก่อนประธานสภาสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๘๑ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานสภาประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ในกรณีเรื่องใดที่กฎหมายหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีตามข้อ ๗๓ (๒) และ (๓) แล้ว ให้ประธานสภาสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๘๒ การนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้ามีสมาชิกเชื่อว่าการนับคะแนนผิดมีสิทธิร้องขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งถ้ามีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ เว้นแต่สภาจะมีมติไม่ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงตามข้อ ๗๒ (๓) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

หมวด ๘

คณะกรรมการของสภา

ข้อ ๘๓ ให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภาโดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการกิจการสภา

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการติดตามติ ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในเรื่องต่าง ๆ ที่สภาได้เห็นชอบและสั่งให้ฝ่ายบริหารนำไปพิจารณาดำเนินการ รวมทั้งติดตามตรวจสอบการดำเนินการที่ฝ่ายบริหารยังไม่ได้ดำเนินการ ประชาสัมพันธ์กิจการงานของสภา รับคำร้องเรียน ข้อเสนอแนะของสมาชิก ส่วนราชการและประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในเรื่องสิทธิ หน้าที่ และจรรยาบรรณของสมาชิก สนับสนุนและส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของสมาชิก และกิจการอื่น ๆ ของสภา แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการ พิจารณาตรวจความถูกต้องของรายงานการประชุมสภา แก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมตามที่สมาชิกเสนอขอแก้ไขในที่ประชุมสภา โดยการแก้ไขเพิ่มเติมต้องเป็นมติของสภา กำหนดบรรทัดฐานในการจดยานงานการประชุมและพิจารณาเสนอความเห็นต่อสภาในการเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

(๓) คณะกรรมการการศึกษา

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการจัดการศึกษา การพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาของประชาชน การส่งเสริมศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๔) คณะกรรมการการโยธาและผังเมือง

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการโยธาและผังเมือง เช่น การวางแผนการโยธา การก่อสร้างและบูรณะ การควบคุมการก่อสร้าง การควบคุมอาคาร การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการวางผังและการจัดทำผังเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๕) คณะกรรมการการสาธารณสุข

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการสาธารณสุข การแพทย์และอนามัย เช่น การสุขาภิบาลอาหาร การควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันและบำบัดยาเสพติดและระบบสาธารณสุข การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการสาธารณสุข เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๖) คณะกรรมการการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่และอำนาจกระทำการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การจัดการสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์พลังงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๗) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน การคลังและการงบประมาณ

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การงบประมาณ เช่น การจัดเก็บรายได้ การพัฒนาที่ดิน การดำเนินงานของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร บริษัทกรุงเทพ ธนาคม หรือกิจการพาณิชย์อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ติดตามผลการปฏิบัติงานตามงบประมาณรายจ่าย และแผนปฏิบัติการประจำปีของกรุงเทพมหานคร เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข ข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๘) คณะกรรมการการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการปกครอง การรักษาความสงบ และความมั่นคงภายใน การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การทะเบียน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรับและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เสนอแนวคิดในการพัฒนาการปกครองโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๙) คณะกรรมการการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการพัฒนาชุมชน สิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เช่น การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิตประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๑๐) คณะกรรมการการจราจรและการขนส่ง

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการคมนาคม การจราจร การขนส่งมวลชน เช่น การพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม ความปลอดภัยของประชาชน การกำหนดมาตรฐานงานวิศวกรรมจราจร วิศวกรรมด้านขนส่ง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการควบคุมและจัดการจราจร การเสริมสร้างวินัยจราจร เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๑๑) คณะกรรมการการระบายน้ำ

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านกระบวนการและมาตรการในการ บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ เช่น การแจ้งเตือนและการป้องกันอุทกภัย การวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการ ระบายน้ำ การบำรุงรักษาแหล่งน้ำและทางระบายน้ำ การควบคุมคุณภาพน้ำ การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการบุกรุกแหล่งน้ำและทางน้ำสาธารณะ เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้อง ต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

(๑๒) คณะกรรมการการวัฒนธรรม การท่องเที่ยวและการกีฬา

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู บำรุงรักษา ศิลปะและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และแบบวิถีชีวิตไทย รวมทั้งการดำเนินการ ด้านการกีฬา เช่น การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักในคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดีของความเป็นไทย การส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการและจัดกิจกรรมทั้งด้านวัฒนธรรม กีฬา หอสมุด การพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยวและกีฬา ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้ง ศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทาง แก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แล้วรายงานผล การดำเนินงานต่อสภา

(๑๓)^๒ คณะกรรมการการยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีดิจิทัล

มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวนหรือศึกษา ติดตาม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครในด้านแผนยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การบริหารจัดการและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาคลังข้อมูลและฐานข้อมูลดิจิทัล การส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น รวมทั้งศึกษาปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ของหน่วยงาน แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อสภา

ให้สภาเลือกตั้งคณะกรรมการตาม (๒) ในคราวประชุมสภาครั้งแรก

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในระหว่างคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ มีความไม่ชัดเจน หรือมีความซ้ำหรือซ้อนกันอยู่และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันระหว่างประธานสภาและประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภา ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้น หรือให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้นร่วมกัน

^๒ ข้อ ๘๓ (๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๘

สภาอาจมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษานอกเหนือหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามวรรคหนึ่งก็ได้แล้วรายงานต่อสภา

ข้อ ๘๔^[๗] คณะกรรมการสามัญประจำสภาต้องเลือกมาจากสมาชิกมีจำนวนอย่างน้อยห้าคน อย่างมากไม่เกินสิบสองคน

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะ^[๘]

ในกรณีมีเหตุจำเป็นสภาอาจมีมติให้สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะ^[๙]

ข้อ ๘๕ คณะกรรมการสามัญประจำสภามีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสองปี เมื่อครบวาระสองปีให้สภาเลือกคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นใหม่แทนคณะเดิมโดยเร็ว กรรมการคนเดิมอาจได้รับเลือกอีกก็ได้ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใหม่ให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่

ให้ประธานสภามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามที่สภาเลือกในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๖ สภามีอำนาจเลือกสมาชิก หรือบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครแล้วรายงานต่อสภา

คณะกรรมการวิสามัญให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและเสนอรายงานต่อสภาแล้ว

ข้อ ๘๗ คณะกรรมการวิสามัญของสภาคณะหนึ่งให้มีจำนวนตามที่สภากำหนด โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกหรือบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกให้สภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ส่วนกรรมการนอกจากนั้นให้ที่ประชุมพิจารณาจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

กรณีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ

ข้อ ๘๘ การเลือกคณะกรรมการวิสามัญให้เสนอชื่อสมาชิกหรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกและต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน บุคคลที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

สมาชิกมีสิทธิเสนอชื่อโดยไม่จำกัดจำนวน ถ้ามีผู้ถูกเสนอชื่อไม่เกินจำนวนให้ถือว่าผู้ถูกเสนอชื่อทุกคนได้รับเลือก ในกรณีที่ผู้ถูกเสนอชื่อเกินจำนวนให้นำความในข้อ ๗๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

[๗] ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

[๘] ข้อ ๘๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕

[๙] ข้อ ๘๔ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๘๙ กรรมการพ้นจากหน้าที่เมื่อ

(๑) อายุของสภาสิ้นสุดหรือมีการยุบสภา

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาและให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก

(๔) เมื่อได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่แทนคณะเดิม หรืองานที่ได้รับมอบหมายสิ้นสุดลง

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการทราบ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อเสนอให้สภาพิจารณาเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

ข้อ ๙๐ ให้นำความในข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๙๑ เมื่อมีญัตติที่จะต้องให้คณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญพิจารณา ให้ประธานสภาพิจารณาส่งญัตตินั้นไปยังคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญซึ่งมีหน้าที่ตรงกับญัตติหรือสมควรจะพิจารณาญัตตินั้นก็ได้

ข้อ ๙๒ การนัดและเปิดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาเรียกประชุมภายในกำหนดสามสิบวัน

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะ เลือกประธาน และรองประธานจากบรรดากรรมการในคณะนั้น ส่วนเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการจะตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นกรรมการก็ได้^(๙๐)

ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๓^(๙๑) คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการตามจำนวนคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ โดยคณะหนึ่งให้มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน

การเลือกอนุกรรมการให้เลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ^(๙๒)

ประธานคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการนั้น เว้นแต่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติถึงงบประมาณรายจ่ายอาจตั้งสมาชิกซึ่งมิได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติถึงงบประมาณรายจ่ายเป็นประธานคณะอนุกรรมการนั้นได้^(๙๓)

ให้นำข้อบังคับเกี่ยวกับคณะกรรมการมาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

^(๙๐) ข้อ ๙๒ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

^(๙๑) ข้อ ๙๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

^(๙๒) ข้อ ๙๓ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

^(๙๓) ข้อ ๙๓ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๙๔ ผู้ตติร่างข้อบัญญัติที่สภาลงมติรับหลักการและมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญหรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วให้เสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานยื่นต่อประธานสภา รายงานต่อทำอย่างน้อยต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในหมวดใดหรือข้อใดบ้าง มีการแปรญัตติและมติของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติหรือการสงวนความเห็นดังกล่าวตามข้อ ๑๐๔ ด้วย

ข้อ ๙๕ ผู้ตติร่างข้อบัญญัติที่สภาลงมติให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการต้องทำรายงานความเห็นว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่

ข้อ ๙๖ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครควรทราบหรือควรปฏิบัติให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณาด้วย

ในกรณีที่สภาเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาแจ้งไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๙๗ คณะกรรมการมีสิทธิแถลงชี้แจงหรือแก้ไขรายงานหรือข้อสังเกตต่อสภาได้

ข้อ ๙๘ ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่นอกสมัยประชุมได้

ข้อ ๙๙ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครหรือเชิญบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้น รวมทั้งการขอให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐๐ สมาชิก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ประธานที่ประชุมอนุญาติมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการได้ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานที่ประชุม

ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๑ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๐ ผู้เสนอญัตติหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้ ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงและแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้เท่านั้น

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาชี้แจงและแสดงความคิดเห็นแทนได้

ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว จะแสดงความคิดเห็นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานที่ประชุมหรือประธานที่ประชุมขอให้แสดงความคิดเห็น

ข้อ ๑๐๒ คณะกรรมการจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใด ให้เลขานุการคณะกรรมการแจ้งกรรมการผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติทราบ หากมีเรื่องใดเกี่ยวข้องกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบด้วย

ข้อ ๑๐๓ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการตามกำหนดนัด ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงตามนัด และไม่มีเอกสารขอเลื่อน ให้ถือว่าคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป ในกรณีที่มีเอกสารขอเลื่อน ให้คณะกรรมการพิจารณาตามที่เห็นสมควร เว้นแต่คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนั้นเสร็จแล้ว

ข้อ ๑๐๔ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๑๐๕ ถ้าสภามีมติให้คณะกรรมการคณะใดกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ขอขยายระยะเวลาต่อประธานสภา

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในสมัยประชุมให้ประธานสภาเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาและลงมติการขยายระยะเวลาดังกล่าว ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมให้ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ตามที่พิจารณาเห็นสมควร และขออนุมัติสภาในการประชุมสมัยต่อไป

หมวด ๙ การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๐๖ การตั้งกระทู้ถามจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่หรือนโยบายของกรุงเทพมหานคร การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือกระทู้ละหนึ่งเรื่อง โดยมีข้อความสั้น ๆ ยื่นต่อประธานสภา และให้มี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) กระทู้ถามสด
- (๒) กระทู้ถามทั่วไป

คำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซากหรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๐๗ กระทู้ถามแต่ละกระทู้หนึ่ง ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามตั้งคำถามและซักถามได้แต่เพียงผู้เดียวและต้องไม่มีลักษณะเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) การให้ออกความเห็น
- (๕) ปัญหาข้อกฎหมาย

(๖) เรื่องที่ไม่เป็นสาระสำคัญ

(๗) เรื่องกิจการส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่

กระทู้ถามตาม (๓) นั้น จะตั้งกระทู้ถามขึ้นใหม่ได้ เมื่อเป็นเรื่องที่มีสาระสำคัญต่างกัน หรือเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ข้อ ๑๐๘ กระทู้ถามสด ให้เสนอพร้อมระบุชื่อเรื่องที่จะถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ก่อนการประชุม และต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

(๒) เป็นเรื่องสำคัญที่กระทบถึงผลประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร และประชาชน

(๓) เป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี หรือเสรีภาพของประชาชน

(๔) เป็นเรื่องเร่งด่วน

เมื่อประธานสภาได้วินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถามสดแล้ว ให้ประธานสภารีบบรรจุกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยทันที

ในกรณีที่ประธานสภาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นกระทู้ถามสด ให้เลขานุการสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบโดยทันที

ข้อ ๑๐๙ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกินสามกระทู้ และมีให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้

การถาม การชี้แจง และการตอบกระทู้ถามสด ให้พิจารณารวมกันภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกสิบนาที ในการประชุมแต่ละครั้งของสัปดาห์ และผู้ตั้งกระทู้ถามสดมีสิทธิซักถามเรื่องละไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๑๑๐ การถาม การชี้แจงหรือการตอบกระทู้ถามสด ให้ดำเนินการในที่ประชุมสภา

การจัดลำดับกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุมในแต่ละครั้ง การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสดให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๑๑ กระทู้ถามทั่วไปให้มีข้อความเป็นคำถามที่ถูกต้องในข้อเท็จจริง ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามทั่วไปไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งคำตอบกระทู้ถามทั่วไปให้สภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาได้รับคำตอบ

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้แต่ต้องชี้แจงเหตุผลการขอเลื่อนในที่ประชุมสภา และให้สภากำหนดเวลาให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตอบ

ข้อ ๑๑๒ ประธานสภามีอำนาจวินิจฉัยว่ากระทู้ถามทั่วไปใดมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐๗

การวินิจฉัยว่ามีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้เลขานุการสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทั่วไปทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๑๑๓ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานสภาอนุญาตให้ถามตามลำดับ คือ กระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไป

เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้

ข้อ ๑๑๔ เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ตอบกระทู้ถามแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามในประเด็นต่อไปเพราะยังไม่สิ้นกระแสความและประธานสภาได้อนุญาต

ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่เป็นการอภิปราย

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามหรือข้อซักถามเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ไม่ตอบกระทู้ถาม ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแจ้งเหตุที่ไม่ควรเปิดเผยให้สภาทราบภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑๑

ข้อ ๑๑๕ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามได้ไม่เกินห้ากระทู้โดยมีกระทู้ถามสดไม่เกินสามกระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานสภาจะบรรจุกระทู้ถามเกินกว่าห้ากระทู้ก็ได้ ทั้งนี้กระทู้ถามที่เพิ่มขึ้นต้องไม่ใช่กระทู้ถามสด

ในการประชุมครั้งหนึ่งมิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้

ข้อ ๑๑๖ กระทู้ถามใดที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมีได้ตอบ ถ้าอายุของสภาสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภา หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง เป็นอันตกไป

หมวด ๑๐

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๑๗ สถานที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายสุภาพ ประพฤติตนให้เรียบร้อย และอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

การแต่งกายของสมาชิกนั้นให้แต่งเครื่องแบบ หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภากำหนด

ในขณะที่มีการประชุมห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของสภาและคณะกรรมการ

ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้สื่อมวลชนและบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาหรือพิจารณาของสภา ตลอดจนวางระเบียบในการนั้น

ข้อ ๑๑๘ ภายใต้งบข้อ ๖๙ ในที่ประชุม ถ้าประธานสภาให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้นให้ผู้ที่กำลังพูดหยุดพูดและนั่งลงทันที

ข้อ ๑๑๙ ในที่ประชุมห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ กล่าวคำหยาบ เสียดสี หรือใส่ร้ายบุคคลอื่น
- (๒) ก่อกวนความสงบเรียบร้อย หรือกระทำให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุม
- (๓) ใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน

ข้อ ๑๒๐ ผู้ใดละเมิดข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบของที่ประชุมก็ดี หรือละเมิดข้อบังคับข้อ ๑๑๙ ก็ดี ประธานสภาผู้มีอำนาจตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูดหรือข้อบังคับให้กล่าวคำขอมาในที่ประชุม

ข้อ ๑๒๑ กรณีขัดคำสั่งประธานสภาและก่อกวนความสงบเรียบร้อยหรือกระทำการให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุม ประธานสภาผู้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดกระทำในเรื่องนั้น หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีประธานสภาสั่งให้ผู้นั้นออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานสภาผู้มีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ให้นำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภาก็ได้

ข้อ ๑๒๒ ถ้าเกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในที่ประชุม ประธานสภาผู้มีอำนาจสั่งพักหรือสั่งเลิกการประชุมครั้งนั้นได้

ข้อ ๑๒๓ คำสั่งประธานสภาตามความในหมวดนี้ ให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑๑

การลา

ข้อ ๑๒๔ สมาชิกผู้ใดไม่สามารถมาประชุมตามกำหนดได้ ให้เสนอใบลาต่อประธานสภาล่วงหน้าก่อนการประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็น จะเสนอใบลาในภายหลังก็ได้ ประธานสภาผู้มีอำนาจให้ลาได้ในสมัยหนึ่งไม่เกินสามวันที่มีการประชุม ถ้าเกินกว่านี้ต้องขอให้สภาวินิจฉัยว่าจะให้ลาได้หรือไม่เพียงใด

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๒๕ การเสนอญัตติ และการตั้งกระทู้ถาม ที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ใช้ตามแบบท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒๖ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย การลงมติวินิจฉัยต้องมีคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุม เมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานสภาขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ข้อ ๑๒๗ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ต้องเสนอเป็นญัตติและต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา

การเสนอและพิจารณาญัตติดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

หมวด ๑๓ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๘ คณะกรรมการที่มีอยู่ก่อนในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ

ประธานสภากรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ เนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ใช้อยู่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เช่น การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุม และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเปลี่ยนไปจากเดิม เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและขับเคลื่อนภารกิจของสภากรุงเทพมหานครให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครนี้

(แบบญัตติ)

.....
.....

เรื่อง เสนอญัตติ.....
.....

เรียน ประธานสภากรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติ.....
.....
.....
.....
.....

ขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภากรุงเทพมหานครพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ผู้รับรอง

๑. ....
(.....)

๒. ....
(.....)

๓. ....
(.....)

๔. ....
(.....)

ฯลฯ

หมายเหตุ ผู้รับรองต้องมีจำนวนตามที่ข้อบังคับการประชุมหรือกฎหมายกำหนดไว้

(แบบเสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร)

.....
.....

เรื่อง เสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง .....

เรียน ประธานสภากรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งบันทึกหลักการและเหตุผล รวม.....แผ่น

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง .....

.....ฉบับนี้

มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภากรุงเทพมหานครพิจารณา ได้แนบบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างข้อบัญญัติมาพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว รวม.....แผ่น

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ผู้รับรอง

๑. ....
(.....)

๒. ....
(.....)

๓. ....
(.....)

๔. ....
(.....)

ฯลฯ

หมายเหตุ ผู้รับรองต้องมีจำนวนตามที่ข้อบังคับการประชุมหรือกฎหมายกำหนดไว้

** การเสนอร่างข้อบัญญัติ ต้องมีสมาชิกสภาลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด
(มาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

(แบบร่างข้อบัญญัติ)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง .....

พ.ศ. ....

หลักการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เหตุผล

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ร่าง
ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง .....
.....
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร.....
.....
.....

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง .....
..... พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้.....
.....

ข้อ ๓ .....
.....

ข้อ ๔ .....
.....

ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(แบบกระทู้ถาม)

.....
.....

เรื่อง กระทู้ถาม เรื่อง .....

เรียน ประธานสภากรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดังต่อไปนี้

.....
.....
.....

๑. ....
.....
.....

๒. ....
.....
.....

๓. ....
.....
.....

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทำฎามสดเข้าระเบียบ วาระการประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทำฎามสด

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประธานสภากรุงเทพมหานครจึงออกระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทำฎามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทำฎามสด เพื่อเป็นแนวปฏิบัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทำฎามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทำฎามสด พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทำฎามสดเข้าระเบียบวาระการประชุมไม่เกินสามกระทำฎาม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทำฎามสดให้กำหนดเวลาไม่เกินหกสิบนาทีในการประชุมแต่ละครั้ง

ข้อ ๔ การแจ้งขอตั้งกระทำฎามสดให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยให้เสนอพร้อมระบุชื่อเรื่องที่จะถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อนการประชุมอย่างน้อยสองชั่วโมง

ข้อ ๕ กระทำฎามเรื่องใดเข้าลักษณะกระทำฎามสดหรือไม่ ประธานสภาจะเป็นผู้วินิจฉัยโดยคำนึงถึงลักษณะกระทำฎามสดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐๘ ของข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อประธานสภาได้วินิจฉัยว่าเป็นกระทำฎามสดแล้ว ให้ประธานสภาเรียกบรรจุกระทำฎามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยทันที

ในกรณีที่ประธานสภาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นกระทำฎามสด ให้เลขานุการสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทำฎามทราบโดยทันที

ข้อ ๖ ในสัปดาห์ใดหากมีกระทำฎามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวนสามกระทำฎาม ให้ประธานสภาพิจารณาคัดเลือกให้เหลือเพียงสามกระทำฎาม เพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระต่อไป

การพิจารณาคัดเลือกต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมอย่างน้อยหนึ่งชั่วโมง

กระทำฎามสดที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระตามวรรคหนึ่งเป็นอันตกไป

ข้อ ๗ กระทำฎามสดแต่ละกระทำฎามให้ซักถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกินสามครั้ง ทั้งนี้ให้ถามตอบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลายี่สิบนาที เว้นแต่ในสัปดาห์ใดมีกระทำฎามสดน้อยกว่าสามกระทำฎามให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลาหกสิบนาที

ข้อ ๘ การถามครั้งแรกให้ถามให้เสร็จภายในกำหนดเวลาสั้นๆ การตอบครั้งแรกให้ตอบภายในกำหนดเวลาหกนาที่ เวลาสิบนาที่ที่เหลือสำหรับการซักถามและตอบข้อซักถามเพิ่มเติม

ข้อ ๙ การถาม การตอบ หรือการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงประกอบกระทู้ถามสดต้องอยู่ในประเด็นของเรื่อง ที่ถาม ทั้งต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๐ กระทู้ถามสดที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนการถาม ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ตอบกระทู้ถามสด เว้นแต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญจะมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบหมายเป็นผู้ตอบกระทู้ถามสดนั้นก็ได้

ข้อ ๑๒ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ

ประธานสภากรุงเทพมหานคร

ข้อบังคับ

ว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ สภากรุงเทพมหานครจึงตราข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒^[๑] ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“สภา” หมายถึง สภากรุงเทพมหานคร

“ประธานสภา” หมายถึง ประธานสภากรุงเทพมหานคร

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร

“การประชุม” หมายถึง การประชุมสภา การประชุมคณะกรรมการสามัญประจำสภา การประชุมคณะกรรมการวิสามัญของสภา และการประชุมคณะอนุกรรมการของสภา

ข้อ ๔ ให้ประธานสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ คำสั่งหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

จรรยาบรรณของสมาชิก

ส่วนที่ ๑

อุดมคติของสมาชิก

ข้อ ๕ สมาชิกจักต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข้อ ๖ สมาชิกพึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมาย

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนพิเศษ ๑๓๔ ง/หน้า ๑๕/๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ข้อ ๗ สมาชิกพึงมีอุดมการณ์ในการทำงานและทำภารกิจด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ มีวินัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๘ สมาชิกพึงยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

ส่วนที่ ๒ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๙ สมาชิกจักต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง

ข้อ ๑๐ สมาชิกจักต้องอุทิศเวลาให้แก่การประชุมโดยไม่ขาดการประชุม หากไม่สามารถมาประชุมได้ ต้องได้รับอนุญาตจากประธานสภา ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภา ประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาหรือประธานคณะอนุกรรมการของสภา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๑ สมาชิกจักต้องไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันเกิดหรืออาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน และจะต้องดูแลให้คู่สมรสและบุคคลในครอบครัวปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วยการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่พึงให้กันตามอัธยาศัยและประเพณี ต้องมีมูลค่าไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ข้อ ๑๒ สมาชิกจักต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงของสภา โดยไม่กระทำการอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของสภาและประเทศชาติ

ข้อ ๑๓ สมาชิกพึงเคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามข้อบังคับการประชุมสภา ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ให้เกียรติและเคารพต่อสถานที่

ส่วนที่ ๓ การปฏิบัติตนต่อประชาชน

ข้อ ๑๔ สมาชิกพึงประพฤติและดำรงตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธา และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน

ข้อ ๑๕ สมาชิกพึงให้ความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

ข้อ ๑๖ สมาชิกพึงระวังในการคบหาสมาคมหรือให้การสนับสนุนบุคคลซึ่งมีความประพฤติหรือมีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย ผู้ประพฤติผิดกฎหมายหรือผู้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันอาจกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง

ข้อ ๑๗ สมาชิกพึงระมัดระวังการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ หรือการกระทำการใดของผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิก ที่ปรึกษา เลขานุการ มิให้กระทำการอันเป็นที่เสื่อมเสียแก่สมาชิกหรือสภา

ส่วนที่ ๔

การดำรงตนของสมาชิก

ข้อ ๑๘ สมาชิกพึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งการรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

ข้อ ๑๙ สมาชิกจักต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย และอยู่ในกรอบของศีลธรรมและจริยธรรม

ข้อ ๒๐ สมาชิกจักต้องไม่ประกอบอาชีพ ดำเนินธุรกิจหรือกระทำการใดอันเป็นการเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง

หมวด ๒

การส่งเสริมให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๑ เมื่อมีการเปิดประชุมสภาครั้งแรกให้ประธานดำเนินการแจ้งข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณ เพื่อให้สมาชิกถือปฏิบัติ

ข้อ ๒๒ ให้สภาส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสจัดกิจกรรมร่วมกันอันเป็นการเสริมสร้างให้สมาชิกมีจรรยาบรรณ และจริยธรรม

ข้อ ๒๓ ให้สภาส่งเสริมให้สมาชิกได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ทางจรรยาบรรณ และจริยธรรม

หมวด ๓

คณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการ ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) รองประธานสภาที่ประธานสภามอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นประธานคณะกรรมการ

(๒) ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคณะ เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการเลือกรองประธานคณะกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการ และตำแหน่งอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ให้สำนักงานเลขานุการสภา ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ประธานสภา รองประธานสภาไม่มีหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเป็นผู้ถูกร้องเสียเอง ให้ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาที่มีอายุสูงสุด เป็นประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๒๕ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ประธานสภาส่งให้ตามข้อ ๓๑
- (๒) พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการกระทำของสมาชิกที่อาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของสภา
- (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งมอบให้คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและรักษาความลับที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๒๖ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิก
- (๔) ถูกลงโทษตามข้อ ๓๕

หมวด ๔

การกำกับ ควบคุม ดูแลให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๗ สภามีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับ ควบคุม ดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๘ การร้องเรียนว่าสมาชิกคนใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้ ต้องร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณเกิดขึ้น

กรณีที่มีการร้องเรียนประธานสภา ให้รองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้แทนประธานสภา กรณีที่ประธานสภา รองประธานสภาไม่มีหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเป็นผู้ถูกร้องเสียเอง ให้ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาที่มีอายุสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้แทนประธานสภา

ข้อ ๒๙ กรณีมีการร้องเรียนสมาชิกตามข้อ ๒๘ ให้สภาตั้ง “คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง” จำนวนสามคนจากสมาชิก เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและเสนอความเห็นต่อประธานสภา

ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพิจารณาเรื่องที่ได้รับร้องเรียนตามข้อบังคับนี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องจากประธานสภา หากมีความจำเป็นไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อประธานสภาได้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๓๐ เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงต่อประธานสภาภายในสิบห้าวัน

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เห็นว่าข้อร้องเรียนไม่มีมูลให้เสนอความเห็นต่อประธานสภา หากประธานสภาเห็นชอบให้ยุติเรื่องและรายงานสภาทราบ

ในกรณีที่ประธานสภาไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามวรรคสอง ให้ประธานสภาส่งเรื่องให้สภาชี้ขาดโดยเร็ว หากสภาเห็นว่าข้อร้องเรียนมีมูลให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ ต่อไป

ข้อ ๓๑ ในกรณีปรากฏหลักฐานโดยแจ้งชัดว่ามีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เสนอต่อประธานสภาพิจารณาดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๓๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนตามข้อบังคับนี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากประธานสภา หากมีความจำเป็น ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อประธานสภาได้อีกสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

กรณีมีเรื่องร้องเรียนใดที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ทันก่อนที่สภาสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภา ให้คณะกรรมการสรุปผลการสอบสวนจากพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่เพื่อให้เลขานุการสภาบันทึกเหตุอันไว้

กรณีสมาชิกที่ถูกร้องเรียน เป็นกรรมการในคณะกรรมการ ให้สมาชิกที่ถูกร้องเรียนงดเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ ในการพิจารณาเรื่องที่ตนถูกร้องเรียน

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา ในรายงานดังกล่าวคณะกรรมการต้องสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งความเห็นว่ามีสมาชิกผู้ถูกร้องเรียนฝ่าฝืนข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร ฝ่าฝืนข้อใด และควรดำเนินการต่อไปอย่างไร เพื่อให้สภาพิจารณา โดยให้เป็นการประชุมลับ

ข้อ ๓๔ การพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการ อย่างน้อยต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนได้รับทราบถึงการพิจารณา และชี้แจงข้อเท็จจริงของตนในการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่สภาเห็นว่าหลักฐานและข้อเท็จจริงอันควรเชื่อได้ว่า สมาชิกผู้ถูกร้องเรียนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ซึ่งเป็นความผิดไม่ร้ายแรง ให้สภามีมติว่ากล่าวตักเตือน

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงและเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง ให้สภาพิจารณาถอดถอนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มติของสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๓๖ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา วิธีการพิจารณาการ
สอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ประธานสภากำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ

ประธานสภากรุงเทพมหานคร

ระเบียบ
ว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา
วิธีพิจารณาการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
และวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ
สภากรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ และข้อ ๓๖ ของข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙ ประธานสภากรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครจึงออกระเบียบว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา วิธีพิจารณาการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการรับเรื่องร้องเรียน การนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา วิธีพิจารณาการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒^[๑] ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้ คำว่า

“ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

“เลขานุการสภา” หมายถึง เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

“เรื่องร้องเรียน” หมายถึง ข้อกล่าวหาว่าสมาชิกกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ

“ผู้ร้อง” หมายถึง ผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ร้องให้กระทำการแทน ทั้งนี้ การมอบหมายต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร

“ผู้ถูกร้อง” หมายถึง สมาชิกที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ

ข้อ ๔ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนพิเศษ ๑๑๐ ง/หน้า ๖/๒๑ เมษายน ๒๕๖๐

หมวด ๑
การยื่นเรื่องร้องเรียน การถอนเรื่องร้องเรียน
และการยุติเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๕ เรื่องร้องเรียนต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรโดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องรวมถึงวิธีการติดต่อสื่อสารที่สะดวกพร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกให้

(๒) ข้อกล่าวหาที่ระบุว่าสมาชิกคนใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามข้อบังคับในเรื่องใด โดยระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียนพร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว โดยข้อกล่าวหาดังกล่าวจะต้องเป็นการกล่าวหาถึงการกระทำในขณะที่ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกและภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณเกิดขึ้น

(๓) ลงลายมือชื่อผู้ร้องหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ร้องให้กระทำการแทน

ข้อ ๖ การยื่นเรื่องร้องเรียนให้กระทำได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสำนักงาน

(๒) ยื่นด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่น ณ สำนักงาน

(๓) วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ ให้เลขานุการสภาตรวจสอบคำร้องเบื้องต้นดังนี้

(๑) ผู้ร้องมีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ และเป็นเจ้าของเรื่องร้องเรียนจริงหรือไม่

(๒) เรื่องร้องเรียนเป็นไปตามระเบียบนี้หรือไม่

เมื่อเลขานุการสภาตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเบื้องต้นแล้วและเห็นว่าถูกต้องตามระเบียบนี้ให้เสนอเรื่องต่อประธานสภาเพื่อเสนอให้สภาตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต่อไป

ในกรณีที่เลขานุการสภาตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเบื้องต้นแล้วและเห็นว่าไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ให้เสนอเรื่องต่อประธานสภาเพื่อให้มีคำสั่งไม่รับเป็นเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๘ เรื่องร้องเรียนตามข้อ ๕ ผู้ร้องจะถอนในเวลาใดก็ได้ โดยให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษรยื่นต่อเลขานุการสภา

ให้เลขานุการสภาตรวจสอบเรื่องการขอถอนเรื่องร้องเรียนเบื้องต้นโดยนำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อเห็นว่าถูกต้องตามระเบียบนี้ ให้เสนอเรื่องการขอถอนเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการเพื่อพิจารณา แล้วแต่กรณี

ในกรณีขอถอนเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง หรือกรณีผู้ร้องตาย หากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อไปหรือยุติเรื่องร้องเรียนนั้นก็ได้

กรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการจะพิจารณาตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบถามผู้ถูกร้องเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๙ กรณีที่ผู้ร้องไม่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการ หรือไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการอาจสั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียนก็ได้ โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๘ วรรคสี่ด้วย

ข้อ ๑๐ กรณีที่มีเหตุให้ยุติเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๕ วรรคสอง ข้อ ๑๘ วรรคสอง หรือด้วยเหตุอื่นใดให้เลขานุการสภาแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องทราบ

หมวด ๒

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง การประชุมและการนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา และวิธีพิจารณา

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และการลงมติใด ๆ ตามระเบียบนี้ให้ถือเอาเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม หากคะแนนเท่ากันให้ประธานคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้มีการจัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงทุกครั้ง

ข้อ ๑๓ เมื่อสภาตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและเสนอความเห็นต่อประธานสภาในเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนตามข้อบังคับแล้ว ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องเรียนจากประธานสภา หากมีความจำเป็นไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงขอขยายเวลาต่อประธานสภาได้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๑๔ การพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงอย่างน้อยต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องได้รับทราบถึงการพิจารณา และชี้แจงข้อเท็จจริงของตนในการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงด้วย คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานใด ๆ มาประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเสร็จแล้วให้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงต่อประธานสภาภายในสิบห้าวัน

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เห็นว่าข้อร้องเรียนไม่มีมูลให้เสนอความเห็นต่อประธานสภา หากประธานสภาเห็นชอบ ให้ยุติเรื่องและรายงานสภาทราบ

ในกรณีที่ประธานสภาไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามวรรคสองให้ประธานสภาส่งเรื่องให้สภาชี้ขาดโดยเร็ว หากสภาเห็นว่าข้อร้องเรียนมีมูลให้ส่งเรื่องร้องเรียนให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ในกรณีปรากฏหลักฐานโดยแจ้งชัดว่ามีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามข้อบังคับ ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอต่อประธานสภาพิจารณาดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

หมวด ๓

คณะกรรมการจรรยาบรรณสภากรุงเทพมหานคร การประชุมและการนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณา และวิธีพิจารณา

ข้อ ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และการลงมติใด ๆ ตามระเบียบนี้ให้ถือเอาเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม หากคะแนนเท่ากันให้ประธานคณะกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๗ ให้มีการจัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการทุกครั้ง

ข้อ ๑๘ เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องร้องเรียนจากประธานสภา ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากประธานสภา หากมีความจำเป็นไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อประธานสภาได้อีกสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

กรณีมีเรื่องร้องเรียนใดที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ทันก่อนที่สภาสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภา ให้คณะกรรมการสรุปผลการสอบสวนจากพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่เพื่อให้เลขานุการสภำบันทึกเหตุนั้นไว้

กรณีที่ถูกผู้ร้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการ ให้ผู้ถูกร้องงดการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการในการพิจารณาเรื่องที่ตนถูกร้อง และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกร้อง

ข้อ ๑๙ ให้ประธานคณะกรรมการจัดส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนแก่ผู้ถูกร้อง และให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาเรื่องร้องเรียน

การส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนหรือหนังสืออื่นใดแก่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนา หรือสถานที่ติดต่อแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องได้แจ้งไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงแก่ผู้ถูกร้องได้หรือผู้ถูกร้องไม่ยอมรับสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง ให้ประธานคณะกรรมการสั่งให้ปิดประกาศ ณ ภูมิลำเนา หรือสถานที่ติดต่อแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ผู้ถูกร้องได้แจ้งไว้ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามที่กล่าวมาได้ ให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเพื่อให้ผู้ถูกร้องมารับสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ

ข้อ ๒๐ เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาเรื่องร้องเรียนแล้วและได้ยื่นคำชี้แจง หรือไม่ยื่นคำชี้แจงภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่มารับสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงตามประกาศข้อ ๑๙ วรรคสาม ให้คณะกรรมการกำหนดวันพิจารณาครั้งแรก

ผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องร้องเรียนที่ยื่นไว้แล้วก็ได้ แต่ต้องเป็นสาระสำคัญอันควรแก่การแก้ไขเพิ่มเติมและเกี่ยวกับเรื่องเดิม โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการก่อนวันพิจารณาครั้งแรก

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องตามวรรคสอง คณะกรรมการจะอนุญาตหรือไม่ก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร ให้เลขานุการสภาแจ้งกำหนดการพิจารณาของคณะกรรมการเป็นหนังสือไปยังกรรมการ ผู้ร้องและผู้ถูกร้องทุกคนไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันพิจารณา

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาและสอบสวนเพื่อให้ทราบความจริงว่าผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร โดยมีอำนาจหน้าที่แสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนหรือที่ถูกกล่าวหา

ในการพิจารณาและสอบสวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง และในกรณี que เห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง อาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง

(๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องหรือของพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญที่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลา

(๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

(๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ออกไปตรวจสถานที่

ข้อ ๒๒ การพิจารณาของคณะกรรมการ ให้สมาชิก ผู้ถูกร้องหรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณา

ในกรณีเป็นการประชุมลับ ผู้ที่จะเข้าฟังการพิจารณาของคณะกรรมการได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๒๓ คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องสามารถอ้างตนเองและพยานหลักฐานอื่นเป็นพยานหรือขอตรวจดูเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับตนได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๒๔ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการ ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องจะยื่นด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้บุคคลใดยื่นต่อคณะกรรมการหรือเลขานุการสภาก็ได้

การมอบอำนาจให้ผู้ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๒๕ ต้นฉบับเอกสารเท่านั้นที่อ้างเป็นพยานได้ ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้อาจรับสำเนาที่รับรองความถูกต้องหรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความเป็นพยานได้

การอ้างหนังสือราชการเป็นพยาน แม้ต้นฉบับยังมีอยู่จะส่งสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องก็ได้ เว้นแต่คณะกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๖ พยานจะให้การด้วยวาจาหรือให้การเป็นหนังสือก็ได้ ในกรณีให้การเป็นหนังสือ คณะกรรมการจะเรียกให้พยานมาให้ถ้อยคำประกอบก็ได้หรือพยานที่ให้ถ้อยคำแล้วอาจถูกเรียกมาให้ถ้อยคำอีกก็ได้

ข้อ ๒๗ ในการพิจารณา คณะกรรมการจะให้ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นเป็นหนังสือก็ได้

การสอบพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญให้กระทำได้ที่จำเป็น

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจซักถามพยาน หรือเรียกพยานหลักฐานใด ๆ มาประกอบการพิจารณาตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือสั่งให้งดการสอบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณาหรือไม่มีความจำเป็นแก่การพิจารณาหรือจะทำให้การพิจารณาล่าช้าโดยไม่สมควรก็ได้

ข้อ ๒๙ ผู้ร้องและผู้ถูกร้องอาจทำคำแถลงการณ์เป็นหนังสือสรุปความเห็นของตนเสนอต่อคณะกรรมการก่อนการวินิจฉัยก็ได้ ส่วนการแถลงการณ์ด้วยวาจาท่อคณะกรรมการให้กระทำได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

คำแถลงการณ์ของผู้ร้องและผู้ถูกร้องต้องกระทำหลังจากวันพิจารณานัดสุดท้ายภายในเวลาที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจาให้ผู้ร้องเป็นผู้แถลงก่อน และให้ผู้ถูกร้องแถลงในลำดับถัดไป

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจาของแต่ละฝ่าย คณะกรรมการจะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แถลงในระหว่างการแถลงหรือภายหลังการแถลงก็ได้

ข้อ ๓๐ การพิจารณาของคณะกรรมการให้กระทำด้วยความรวดเร็วและพิจารณาต่อเนื่องจนกว่าจะแล้วเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น คณะกรรมการจะสั่งเลื่อนการพิจารณาออกไปก็ได้

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณา คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดออกไปนอกสถานที่พิจารณาได้

ข้อ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา คณะกรรมการมีอำนาจขอเอกสารใด ๆ ของสภากรุงเทพมหานครได้

ข้อ ๓๓ การพิจารณาของคณะกรรมการอย่างน้อยต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องได้รับทราบถึงการพิจารณา และชี้แจงข้อเท็จจริงของตนในการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา ในรายงานดังกล่าวคณะกรรมการต้องสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งความเห็นว่ามีสมาชิกผู้ถูกร้องฝ่าฝืนข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร ฝ่าฝืนข้อใด และควรดำเนินการต่อไปอย่างไร เพื่อให้สภาพิจารณาโดยให้เป็นการประชุมลับ

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่สภาเห็นว่า มีหลักฐานและข้อเท็จจริงอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ซึ่งเป็นความผิดไม่ร้ายแรง ให้สภามีมติว่ากล่าวตักเตือน

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงและเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง ให้สภาพิจารณาถอดถอนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มติของสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๓๖ การดำเนินการกับผู้ถูกร้องตามระเบียบนี้ให้เป็นอันยุติ เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ

ประธานสภากรุงเทพมหานคร

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง วิธีการงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒^[๑] ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙

(๒) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

(๓) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งในส่วนของข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานครนี้ได้ตราไว้แล้ว ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่าย หรือก่องหนผู้กัพนได้ตาม
วัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” *หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกิน
ปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณ
รายจ่าย

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗/ตอนพิเศษ ๑๔๔ ง/หน้า ๓๖/๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

“รายจ่ายประจำ” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเบิกจ่ายจากเงินรายได้ประจำของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเบิกจ่ายจากเงินรายได้ประจำของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

“รายจ่ายพิเศษ” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเบิกจ่ายจากเงินรายรับประเภทอื่นที่มีใช้รายได้ประจำของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเบิกจ่ายจากเงินรายรับประเภทอื่นที่มีใช้รายได้ประจำของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้น เป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่าย หรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้ำประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพัน ในระยะเวลาหนึ่ง

“งบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุน” หมายความว่า รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายจ่ายเพื่อการลงทุนของการพาณิชย์ของ กรุงเทพมหานคร และรายจ่ายเพื่อการจัดตั้ง ซื้อมหุ้่น หรือการเพิ่มทุนของบริษัท สหการ หรือวิสาหกิจของ กรุงเทพมหานคร รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น ๆ ในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของกรุงเทพมหานครจัดเก็บหรือ ได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือ กรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งเป็นเงินรายรับ แต่มีกฎหมาย ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดกำหนดให้ ไม่ต้องนำส่งเป็นเงินรายรับของกรุงเทพมหานคร

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และส่วนราชการตามประกาศกรุงเทพมหานครว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและกำหนด หน้าที่และอำนาจของส่วนราชการกรุงเทพมหานครที่ไม่ต่ำกว่าระดับกอง และให้หมายความรวมถึงการ พณิชย์ของกรุงเทพมหานครด้วย

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และ ให้หมายความรวมถึงมหาวิทยาลัยนวมินทราชิตด้วย

“หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต เลขาธิการ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการกอง เลขาธิการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่ดำรงตำแหน่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ และให้ หมายความรวมถึงผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร และอธิการบดีมหาวิทยาลัย นวมินทราชิตด้วย

“หน่วยงานอื่นในกำกับของกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายบัญญัติ” หมายความว่า

(๑) บริษัทที่กรุงเทพมหานครร่วมกับบุคคลอื่นก่อตั้งหรือถือหุ้น ตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒) สหการที่กรุงเทพมหานครร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจัดตั้ง ตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

(๓) หน่วยงานที่มีฐานะเป็นวิสาหกิจของกรุงเทพมหานคร

“ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ระเบียบตามวรรคหนึ่งนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผล และการรายงาน ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และต้องสอดคล้องกับกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณโดยปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของประชาชน และกรุงเทพมหานครเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เท่านั้น

ข้อ ๙ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ได้รับมอบหมาย ปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

หมวด ๒ ลักษณะของงบประมาณ

ข้อ ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อสภากรุงเทพมหานครอย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

(๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะการคลังและสาระสำคัญของนโยบายงบประมาณและความสัมพันธ์ระหว่างประมาณการรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย นวมินทราชินราช และหน่วยงานอื่นในกำกับของกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณ และแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ

(๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของกรุงเทพมหานคร ทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

(๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณรวมทั้งเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว

(๙) ผลการดำเนินงานของหน่วยงาน หรือองค์กรที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกรุงเทพมหานคร หรือได้รับมอบหมายจากกรุงเทพมหานครตามข้อ ๔๒ วรรคสอง

(๑๐) รายงานการรับจ่ายเงิน หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้กรุงเทพมหานคร

(๑๑) ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ข้อ ๑๑ การจัดทำงบประมาณ ห้ามตั้งรายจ่ายประจำสูงกว่ารายได้ประจำ เว้นแต่รายจ่ายพิเศษจากเงินสะสมจ่ายขาดที่สภากรุงเทพมหานครได้ให้ความเห็นชอบแล้ว หรือรายจ่ายพิเศษจากเงินกู้

ข้อ ๑๒ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอาจจำแนกได้ ดังต่อไปนี้

(๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

(๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

(๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

(๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร

(๕) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้

(๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินยืมเงินสะสม

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ตลอดจนวิธีการจัดทำและการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๓ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ซึ่งไม่อาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยรับงบประมาณที่รับผิดชอบโดยตรง โดยให้ตั้งแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายทั่วไปเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนากรุงเทพมหานคร การป้องกัน แก่ไข เยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากสาธารณภัย รวมถึงภารกิจฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนด้วย

ข้อ ๑๔ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไปรับผิดชอบดำเนินการ โดยร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน มีความประหยัดและคุ้มค่า สามารถบรรลุเป้าหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์

ข้อ ๑๕ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ให้ตั้งเป็นรายจ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และประโยชน์ตอบแทนอื่น

ข้อ ๑๖ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่แล้วไปลาก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๗ ถ้าปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปี ให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้จัดทำเช่นเดียวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงที่มาของรายรับว่าเป็นรายได้ประเภทที่มีได้ตั้งรับไว้ในประมาณการรายรับ หรือรายรับประเภทรายได้ที่จัดเก็บได้เกินประมาณการเดิม หรือเงินสะสมตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินสะสม หรือเงินอื่นใดของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปี จะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

หมวด ๓ การจัดทำงบประมาณ

ข้อ ๑๙ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะการคลังของกรุงเทพมหานคร ความจำเป็นในการพัฒนากรุงเทพมหานครตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์

ข้อ ๒๐ ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน รองปลัดกรุงเทพมหานครที่ปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการคลัง ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานระบบงบประมาณ เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน เพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประมาณการรายรับ วงเงินงบประมาณรายจ่ายงบประมาณประจำปี

(๒) กำหนดกรอบประมาณการรายรับ ประมาณการรายจ่าย และฐานะการคลังของกรุงเทพมหานคร เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี ให้เป็นไปตามรูปแบบ วิธีการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๓) กำหนดสัดส่วนวงเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุน เพื่อการชำระหนี้ และงบกลางรายการสำรองจ่ายทั่วไปต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๔) กำหนดจำนวนปี และสัดส่วนวงเงินงบประมาณการก่องหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปี ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลังของกรุงเทพมหานครทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบกับแนวทางและมาตรการภาครัฐ

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) แล้ว ให้เสนอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๒๑ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำประมาณการรายรับและยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อปลัดกรุงเทพมหานครตามข้อ ๒๕ (๒) การจัดทำคำขอตั้งงบกลางให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมด้วยรายงานการเงิน สถิติต่าง ๆ และรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ

ข้อ ๒๒ หากหน่วยรับงบประมาณใดมิได้ยื่นคำขอตั้งงบประมาณภายในกำหนดเวลาตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานตามข้อ ๒๑ ให้สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานครจัดทำงบประมาณประจำปีของหน่วยรับงบประมาณนั้นตามความเห็นสมควรเพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาให้ความเห็นชอบการตั้งงบประมาณประจำปี

ข้อ ๒๓ ใช้จ่ายเพื่อชดใช้เงินยืมเงินสะสมให้ตั้งไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
ถัดไป

ข้อ ๒๔ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาคำของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาเสนอต่อสภากรุงเทพมหานครก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้นอย่างน้อยเก้าสิบวัน

หมวด ๔

หน้าที่และอำนาจของปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒๕ ปลัดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่น ตามที่กำหนด
ไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายรับและรายจ่ายงบประมาณ
ประจำปี เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐

(๒) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณ
ตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียด ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๓) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและตามสถานะการเงินของ
กรุงเทพมหานคร

(๔) กำหนดปฏิทินงบประมาณประจำปี

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการ
ใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๒๖ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณแล้วเสนอความเห็นต่อปลัด
กรุงเทพมหานคร

(๒) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของ
หน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๗ การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๒๙ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับรายการใดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการทั้งหมดหรือบางส่วนไปตั้งจ่ายเป็นรายการอื่นในหน่วยงานเดียวกันหรือหน่วยงานอื่น หรือโอนงบประมาณจากหน่วยรับงบประมาณไปเพิ่มในรายจ่ายงบกลางมิได้ เว้นแต่จะมีเหตุผลความจำเป็น ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

การโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายเพื่อไปดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง

(๑) ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ หรือซื้อผูกพันตามกฎหมาย

(๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร

(๓) รายการอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ที่มีวงเงินไม่เกินครึ่งละห้าล้านบาทต่อรายการ และต้องไม่เป็นการโอนงบประมาณจากหน่วยรับงบประมาณไปเพิ่มในงบกลาง และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมหรือดูงาน

(๔) โอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นๆ ในงบกลางด้วยกัน

ข้อ ๓๐ การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขรายละเอียดของแบบรูปและรายการ ซึ่งไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์และวงเงินงบประมาณ ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๑ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรงได้ตามความจำเป็น ยกเว้นรายการเงินสำรองจ่ายทั่วไปให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๒ การขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายทั่วไป ให้กระทำได้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) รายการที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร หากไม่ดำเนินการจะทำให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนหรือกรุงเทพมหานคร

(๒) รายจ่ายที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ แต่มีภารกิจจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการและต้องใช้จ่าย หรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว หรือได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว

ข้อ ๓๓ หน่วยรับงบประมาณจะก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไปได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร ยกเว้นโครงการซึ่งได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

ในกรณีที่มีความจำเป็นจะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบรูปและรายการ ที่กระทบต่อวัตถุประสงค์ เพิ่มวงเงิน หรือขยายระยะเวลาการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ก่อนดำเนินการก่อหนี้ผูกพันต้องเสนอขอความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ

ข้อ ๓๔ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมงบประมาณเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) จัดให้มีการควบคุมการรับและเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

(๒) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน

(๓) จัดให้มีการตรวจสอบเอกสารการขอเบิกเงิน การจ่ายเงินและการก่อหนี้ผูกพัน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงิน

(๔) จัดให้มีการกำหนดและควบคุมระบบบัญชี แบบรายงาน และเอกสารอื่นเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน และหนี้

ข้อ ๓๕ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการ ภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และห้ามก่อหนี้ผูกพันก่อนได้รับอนุมัติเงินจัดสรร เว้นแต่ในกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรร

ข้อ ๓๖ การขอเบิกเงินตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินได้ภายในปีงบประมาณให้ขยายเวลาขอเบิกเงินได้ เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินภายหลังเวลาดังกล่าว ให้เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณยังมีได้ก่อนนี้ผูกพัน แต่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ให้ขอความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานครกันเงินได้อีกไม่เกินหนึ่งปีงบประมาณ หากพ้นกำหนดดังกล่าวให้เป็นอันพับไป

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่เงินงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อนนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากงบประมาณรายจ่ายเหลืออยู่หรือมิได้มีการเบิกจ่ายให้ตกเป็นเงินสะสม จะนำไปใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันมิได้ เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายที่มีข้อผูกพันตามข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘

หมวด ๗

การประเมินผลและการรายงาน

ส่วนที่ ๑

การประเมินผล

ข้อ ๔๐ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครจัดวางระบบ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการติดตามประเมินผล การดำเนินงานทั้งภารกิจพื้นฐานและภารกิจตามยุทธศาสตร์ โดยจัดให้มีการประเมินความเป็นไปได้ของงานหรือโครงการก่อนการเสนอของบประมาณ การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินงานและหลังสิ้นสุดงานหรือโครงการ รวมถึงการวางระบบสารสนเทศด้านการติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

ข้อ ๔๑ การประเมินความเป็นไปได้ของงานหรือโครงการก่อนการเสนอของบประมาณและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเสนอผลการประเมิน พร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน หรือการปรับปรุงแก้ไขต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

ส่วนที่ ๒ การรายงาน

ข้อ ๔๒ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุด รวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ปลัดกรุงเทพมหานครทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อปลัดกรุงเทพมหานครรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

การรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายเงินและผลการปฏิบัติงานที่ได้อุดหนุนให้หน่วยงานอื่นหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นในกำกับของกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายบัญญัติ และเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลด้วย

การโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นๆ ในงบกลางด้วยกัน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรายงานให้สภากรุงเทพมหานครทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

หมวด ๘ ความรับผิดชอบ

ข้อ ๔๓ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร หรือผู้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ผู้ใดจ่ายเงิน หรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและระเบียบที่ออกตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาและทางวินัยซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไป หรือต้องผูกพันจะต้องจ่ายตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใดๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น เว้นแต่ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือแล้วว่าการที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือระเบียบ

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยไม่รู้ถึงการฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๔ การจัดทำและการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในชั้นตอนใดก่อนวันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๔๕ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยได้มีการกันเงินไว้แล้วตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และระเบียบกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณถัดไป

ข้อ ๔๖ บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำเนินการออกระเบียบ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณใช้บังคับ ให้นำบทบัญญัติดังต่อไปนี้มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

เงินที่หน่วยงานได้รับจากผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานนั้นใช้จ่ายในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ให้หน่วยงานนั้นจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้น และไม่ต้องนำส่งเป็นเงินรายรับของกรุงเทพมหานคร โดยปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือระเบียบที่กรุงเทพมหานคร กำหนด

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะอนุญาตให้หน่วยงานที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่าย โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายรับของกรุงเทพมหานครก็ได้ คือ

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ่งปลีองแห่งทรัพย์สิน และจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินที่ได้รับของหน่วยงานที่เป็นการจัดสวัสดิการ สถานพยาบาล สถานศึกษา ศูนย์เยาวชน ศูนย์ส่งเสริมกีฬา หรือสถานที่อื่นใดที่ให้บริการอันเป็นสาธารณประโยชน์

(๓) เงินที่ได้รับจากระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานครในส่วนที่กรุงเทพมหานครรับผิดชอบดำเนินการ โดยให้นำไปใช้จ่ายในการดำเนินกิจการในระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานครในส่วนที่กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบดำเนินการ กรณีที่มีรายได้เหลือจ่ายในแต่ละปีให้นำส่งเป็นเงินรายรับของกรุงเทพมหานคร

(๔) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจการจ่ายเงินตาม (๒) (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ประกาศใช้ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอกอัศวิน ขวัญเมือง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ โดยที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานครมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง เงินสะสม

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินสะสม
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒^[๑] ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม พ.ศ. ๒๕๓๓

(๒) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๓) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งในส่วนของข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานครนี้ได้ตราไว้แล้ว ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่เหลือจ่ายจากเงินรับจริงตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

“เงินตรงราชการ” หมายความว่า เงินที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอนุมัติให้หน่วยงานมีไว้ตาม
ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินตรงราชการ

“ทุนสำรองเงินคงคลัง” หมายความว่า ยอดเงินสะสมที่กักไว้เป็นเงินคงคลัง

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนพิเศษ ๙๑ ง/หน้า ๔๘/๑๐ เมษายน ๒๕๖๒

ข้อ ๕ ทุกวันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อกรุงเทพมหานครได้ปิดบัญชีรายรับหักรายจ่ายและเงินกันไว้เบิกเหลืออมปีของทุกปีแล้ว ให้กันยอดเงินสะสมประจำปีไว้ร้อยละสิบของทุกปีเพื่อเป็นทุนสำรองเงินคงคลังของกรุงเทพมหานคร

ให้มีเงินขั้นต่ำของทุนสำรองเงินคงคลังของกรุงเทพมหานคร สำหรับสำรองไว้ใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันล้านบาท แต่ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น กรณีทุนสำรองเงินคงคลัง มีจำนวนเกินจากวรรคสอง ส่วนที่เกินนั้นให้นำเข้าเป็นเงินสะสม

ข้อ ๖ การจ่ายทุนสำรองเงินคงคลังของกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอสภากรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบ โดยจะดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) กรุงเทพมหานครไม่มีงบประมาณอื่นในการดำเนินการ
- (๒) เงินสะสมไม่เพียงพอต่อการบริหาร
- (๓) เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจรอการตั้งงบประมาณสำหรับกิจการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน หรือเป็นรายจ่ายที่กฎหมายกำหนดให้จ่ายภายในกำหนดเวลา

กรณีมีการจ่ายเงินทุนสำรองเงินคงคลังตามวรรคหนึ่งแล้ว หากเงินคงคลังเหลือน้อยกว่าห้าพันล้านบาท ให้ดำเนินการกันยอดเงินสะสมประจำปีตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง จนกว่าจะครบห้าพันล้านบาท

ข้อ ๗ กรุงเทพมหานครอาจนำทุนสำรองเงินคงคลังไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนที่รัฐตั้งขึ้นได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสภาพคล่องและผลตอบแทนที่กรุงเทพมหานครจะได้รับ

การขายพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หรือกองทุนตามวรรคหนึ่งก่อนครบกำหนดอายุให้ถือเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๘^[๒] ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจอนุมัติยืมเงินสะสมครั้งหนึ่งไม่เกินห้าสิบล้านบาท ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีโครงการซึ่งได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เฉพาะกรณีที่คู่สัญญามีหนังสือแจ้งหนี้เกินกว่างบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ ตามแผนงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี โดยให้ใช้หลักฐานการแจ้งหนี้และใบตรวจรับพัสดุเป็นเอกสารประกอบการขออนุมัติยืมเงินสะสม

(๒) กรณีโครงการซึ่งได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เป็นงบลงทุน และหน่วยงานได้ดำเนินการจนได้ผู้ที่จะลงนามเป็นคู่สัญญาแล้ว แต่กรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดเก็บรายได้เพียงพอที่จะดำเนินการตามงบประมาณ

[๒] ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) กรณีที่ต้องรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันหรือยับยั้งหรือบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะกรณีฉุกเฉิน ซึ่งเกิดจากอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของแมลงหรือศัตรูพืชทุกชนิด อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของกรุงเทพมหานคร หรือของรัฐ และให้รวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม เฉพาะกรณีที่ตั้งงบประมาณไว้แต่ไม่เพียงพอและไม่สามารถโอนงบประมาณรายการอื่นมาใช้จ่ายได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด โดยให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด

เมื่อมีการอนุมัติให้ยืมเงินสะสมแล้ว ให้กรุงเทพมหานครตั้งงบประมาณขอใช้เงินยืมเงินสะสมดังกล่าวให้ครบถ้วนไม่เกินปีงบประมาณถัดไป โดยคิดเฉพาะยอดเงินที่ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินสะสมก่อนวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่ตั้งงบประมาณ

ข้อ ๙^(๓) การยืมเงินสะสมไปเป็นเงินทરองจ่าย ให้กระทำได้ในกรณี ดังนี้

(๑) หน่วยงานใดที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีอนุญาตให้จ่ายได้แล้ว แต่กรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดเก็บรายได้เพียงพอที่จะดำเนินการตามงบประมาณ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอนุมัติให้นำเงินสะสมของกรุงเทพมหานครทરองจ่ายไปพลางก่อนได้ และให้ส่งใช้คืนเงินสะสมให้ครบถ้วนภายในปีงบประมาณที่ยืมนั้น

กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถส่งใช้คืนเงินสะสมได้ครบถ้วนภายในปีงบประมาณที่ยืมให้ตั้งงบประมาณขอใช้ให้ครบถ้วนในคราวแรกที่มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กรณีที่กรุงเทพมหานครได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนรัฐบาลซึ่งระบุวัตถุประสงค์ให้ไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เว้นแต่งบลงทุน แต่ยังไม่ได้รับเงิน หากมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินก่อน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอนุมัติให้นำเงินสะสมของกรุงเทพมหานครทરองจ่ายไปพลางก่อนได้และเมื่อได้รับเงินอุดหนุนดังกล่าวแล้ว ให้ส่งใช้คืนเงินสะสมโดยทันที

(๓) กรณีการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครมีความจำเป็น อาจขอยืมเงินสะสมไปทરองจ่ายเพื่อบริหารกิจการก่อนได้ ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท โดยอยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่จะพิจารณาอนุมัติและให้ชดใช้คืนในปีงบประมาณนั้น

ข้อ ๑๐ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการขอยืมเงินสะสมประกอบด้วย รองปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายและคดี ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการ

^(๓) ข้อ ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

กองตรวจจ่าย เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองบัญชี เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการพิจารณาการขอยืมเงินสะสมแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน คณะกรรมการพิจารณาการขอยืมเงินสะสมมีหน้าที่พิจารณาก่อนการขอยืมเงินสะสมเสนอความเห็นต่อปลัดกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งการและมีอำนาจเรียกข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครเพื่อชี้แจง สอบถาม หรือให้ข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานได้

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจอนุมัติการขอยืมเงินสะสมไว้สำหรับเป็นเงินสำรองราชการของหน่วยงาน เพื่อสำรองใช้จ่ายตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินสำรองราชการ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๐

ข้อ ๑๒^๔ กรณีที่กรุงเทพมหานครมีความจำเป็นจะต้องจ่ายขาดเงินสะสม ให้กระทำได้ในกรณีที่เป็นกิจการที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และที่มีความจำเป็นหรือเร่งด่วนเกี่ยวกับการบริการชุมชนและสังคม หรือเป็นกิจการซึ่งแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนโดยตรง หรือเป็นกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้กรุงเทพมหานคร และต้องเป็นไปตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร หรือตามที่มีกฎหมายกำหนด และให้คำนึงถึงฐานะเงินสะสมของกรุงเทพมหานครด้วย โดยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอสภากรุงเทพมหานคร เพื่อตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการเดิมขึ้นใหม่จะกระทำมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดรายจ่ายได้

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว กรุงเทพมหานครต้องดำเนินการก่องหนผู้กผันและเบิกจ่ายให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกินปีงบประมาณถัดไป หากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ตกเป็นเงินสะสม

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับไม่มีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำของเงินสะสมไว้เป็นทุนสำรองเงินคงคลังของกรุงเทพมหานครสำหรับสำรองไว้ใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วนในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร สมควรปรับปรุงการบริหารการเงินสะสมของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

^๔ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม

และเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาของกรุงเทพมหานคร

และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๖๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

เป็นปีที่ ๔๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเงินประจำตำแหน่ง และเงินค่าเบี้ยประชุมของประธานสภา กรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ประธานสภาเขต สมาชิกสภาเขต กรรมการและอนุกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับ มาตรา ๔๓ และ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๙”

มาตรา ๒^[๑] พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓^[๒] ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนเป็นรายเดือน ตามบัญชี เงินประจำตำแหน่ง และเงินตอบแทนท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันนี้ได้เข้าดำรงตำแหน่งหรือ เริ่มต้นสมาชิกสภาแล้วแต่กรณี

ประธานสภากรุงเทพมหานครและรองประธานสภากรุงเทพมหานคร เมื่อได้รับเงินประจำตำแหน่ง และเงินตอบแทนสำหรับตำแหน่งดังกล่าวแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนสำหรับ ตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครอีก

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๓/ตอนที่ ๒๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๖/๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

[๒] มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๙

ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ใด
ขาดการประชุมเกินหนึ่งในสี่ของจำนวนวันที่มีการประชุมในสมัยประชุมนั้น ให้ลดเงินประจำตำแหน่ง
และเงินตอบแทนสำหรับวันที่ขาดการประชุมเกินหนึ่งในสี่ของจำนวนวันที่มีการประชุมในสมัยประชุมนั้น
ในอัตราร้อยละสามของเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนของผู้นั้นต่อวัน และประธานสภากรุงเทพมหานคร
รองประธานสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ใด ขาดการประชุมตลอดสมัยประชุม
ให้งดเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนในระหว่างสมัยประชุมนั้นทั้งเสียทั้งสิ้น^[๓]

ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ผู้ใดต้องคำพิพากษาศาลถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ให้งดจ่ายเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทน

มาตรา ๔^[๔] ประธานสภาเขตและสมาชิกสภาเขต ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทน
เป็นรายเดือน ตามบัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันที่เข้าดำรง
ตำแหน่งหรือเริ่มต้นสมาชิกภาพ แล้วแต่กรณี

ให้นำความในมาตรา ๓ วรรคสองและวรรคสี่มาใช้บังคับกับประธานสภาเขตและสมาชิกสภาเขต
โดยอนุโลม

มาตรา ๕^[๕] ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔ ได้เข้าดำรงตำแหน่งหรือเริ่มต้นสมาชิกภาพ
ในระหว่างเดือน หรือพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากสมาชิกภาพก่อนสิ้นเดือน ให้จ่ายเงินประจำตำแหน่ง และ
เงินตอบแทน ของเดือนนั้นตามส่วนของจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว

มาตรา ๖^[๖] กรรมการที่สภากรุงเทพมหานครตั้งขึ้น ให้ได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเฉพาะครั้งที่มา
ประชุม ตามบัญชีอัตราเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

อนุกรรมการที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งตั้งขึ้น ให้ได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเฉพาะครั้งที่มา
ประชุม ตามบัญชีอัตราเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ประธานกรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง และประธานอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ
ตามวรรคสอง ให้ได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในสี่ของอัตราเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการ หรือ
อนุกรรมการที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือประธานอนุกรรมการไม่สามารถร่วมประชุมได้ให้ผู้ซึ่งทำหน้าที่ประธาน
ในที่ประชุมได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกับประธานกรรมการหรือประธานอนุกรรมการตามที่กำหนด
ในวรรคสาม แล้วแต่กรณี

[๓] มาตรา ๓ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕

[๔] มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

[๕] มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่น ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

[๖] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่น ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๗ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๖ ให้ได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการหรืออนุกรรมการนั้น ๆ แล้วแต่กรณีและถ้ากรรมการหรืออนุกรรมการดังกล่าวผู้ใดเป็นเลขานุการด้วย ให้เบิกเงินค่าเบี้ยประชุมได้เพียงตำแหน่งเดียว

เลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๖ ของแต่ละคณะ ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมไม่เกินหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมไม่เกินสองคน

มาตรา ๘ กรรมการในคณะกรรมการตามมาตรา ๖ คณะหนึ่ง หรืออนุกรรมการในคณะกรรมการตามมาตรา ๖ คณะหนึ่ง ให้ได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียวในวันหนึ่ง

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีนสุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

บัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทน^[๗]

(หน่วย : บาท)

ตำแหน่ง	เงินประจำตำแหน่ง	เงินตอบแทน	รวม
ประธานสภากรุงเทพมหานคร	๕๘,๕๖๐	๑๕,๐๐๐	๗๓,๕๖๐
รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	๕๓,๖๔๐	๗,๕๐๐	๖๑,๑๔๐
สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	๔๔,๗๐๐	๓,๗๕๐	๔๘,๔๕๐
ประธานสภาเขต	๑๕,๓๑๐	๘๗๐	๑๖,๑๘๐
สมาชิกสภาเขต	๑๑,๕๕๐	๔๔๐	๑๑,๙๙๐

^[๗] บัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทน แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕

บัญชีอัตราเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการ^[๘]

ประเภท	เงินค่าเบี้ยประชุม (บาท/ครั้ง)
กรรมการ	
(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ พนักงานลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๕๐๐
(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ หรือพนักงานหรือ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือพนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๘๐๐
(๓) บุคคลอื่นนอกจาก (๑) และ (๒)	๑,๐๐๐
อนุกรรมการ	
(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ พนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๓๐๐
(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ หรือพนักงานหรือ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือพนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๔๐๐
(๓) บุคคลอื่นนอกจาก (๑) และ (๒)	๕๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๓ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติให้กำหนดเงินประจำตำแหน่งเงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่น ของประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ประธานสภาเขต สมาชิกสภาเขตกรรมการและอนุกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

^[๘] บัญชีอัตราเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการ เพิ่มโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒^๑ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว ในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส บิดา มารดา ของผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งบรรลุนิติภาวะแต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดามารดาซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม หรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นแล้ว

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔/ตอนที่ ๑๐๗/หน้า ๗/๕ มิถุนายน ๒๕๓๐

- “ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า เงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาลดังนี้
- (๑) ค่ายา ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยา หรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่น ๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค
  - (๒) ค่าอวัยวะเทียมหรืออุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม
  - (๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่นทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ
  - (๔) ค่าห้องและค่าอาหารตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล
- “ยาสามัญ” หมายความว่า ยาที่ซื้อจากเงินงบประมาณ ที่ตั้งไว้ในแต่ละปีของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- “ยาพิเศษ” หมายความว่า ยาที่ซื้อจากเงินทุนหมุนเวียนของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ แบ่งออกเป็นเก้าประเภท คือ

- (๑) ประเภท ก.
- (๒) ประเภท ข.
- (๓) ประเภท ค.
- (๔) ประเภท ง.
- (๕) ประเภท จ.
- (๖) ประเภท ฉ.
- (๗) ประเภท ช.
- (๘) ประเภท ซ.
- (๙) ประเภท ฌ.

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ก. ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิและบุคคลในครอบครัว
- (๒) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน
- (๓) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน
- (๔) ทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ ๑ และบุคคลในครอบครัว
- (๕) ทหารหรือเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งไปร่วมรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี หรือซึ่งไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม และบุคคลในครอบครัว
- (๖) ทหารหรือเจ้าหน้าที่ผู้ไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป หรือที่ไปทำการรบในกรณีพิพาทกับอินโดจีน หรือที่ไปทำการรบในสงครามมหาเอเซียบูรพา และบุคคลในครอบครัว

ข้อ ๗ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ข. ได้แก่บุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ข้าราชการประจำ
- (๒) ข้าราชการบำนาญ
- (๓) ลูกจ้างประจำของทางราชการที่ได้รับค่าจ้างจากงบประมาณ หมวดค่าจ้างประจำ
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๖) พนักงานเทศบาล
- (๗) สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล
- (๘) สมาชิกสภาตำบล
- (๙) กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (๑๐) แพทย์ประจำตำบล
- (๑๑) กรรมการอิสลาม

(๑๒)^[๒] ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขตามโครงการสาธารณสุขมูลฐานของกรุงเทพมหานคร

(๑๓)^[๓] อาสาสมัครอื่น ๆ ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๑๔)^[๔] ผู้เคยเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขต และสมาชิกภาพของผู้นั้นต้องไม่สิ้นสุดลงเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) หรือตามมาตรา ๒๓ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ประกอบกับมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ แล้วแต่กรณี

ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ข. ให้หมายความรวมถึง บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิดังกล่าวด้วย ยกเว้นบุคคลใน (๑๒) ให้มีสิทธิเฉพาะตัว

ข้อ ๘ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ค. ได้แก่บุคคลต่อไปนี้

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๒) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการประธานสภากรุงเทพมหานคร และเลขาธิการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร

(๓) สมาชิกสภาเขต

(๔) ข้าราชการกรุงเทพมหานคร

[๒] ข้อ ๗ (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

[๓] ข้อ ๗ (๑๓) เพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

[๔] ข้อ ๗ (๑๔) เพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๕) ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ของกรุงเทพมหานคร
(๖) ข้าราชการอื่นที่มาช่วยปฏิบัติราชการในกรุงเทพมหานคร
(๗) นักกีฬาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด
ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ค. (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้ความความรวมถึงบุคคลในครอบครัวด้วย สำหรับ (๖) และ (๗) ให้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเฉพาะตัว

ข้อ ๙ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ง. ได้แก่ทหารผ่านศึกนอกประจำการ ชั้น ๒ ชั้น ๓ และชั้น ๔ และบุคคลในครอบครัว

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท จ. ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้
(๑) สมาชิกคุรุสภา ที่มีได้เป็นข้าราชการประจำ
(๒) บุคคลที่ใจผู้ร้ายทำร้ายร่างกายหรืออุบัติเหตุเนื่องจากการกระทำตนเป็นพลเมืองดี
ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๑ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ฉ. ได้แก่ ผู้บริจาคโลหิตให้แก่สถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติสภากาชาดไทย ตั้งแต่เจ็ดครั้งขึ้นไป หรือผู้บริจาคเงิน ให้แก่สถานพยาบาลหรือมูลนิธิของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานครตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ข้อ ๑๒ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ช. ได้แก่ ผู้บริจาคเงินให้สถานพยาบาลหรือมูลนิธิของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และบุคคลในครอบครัว

ข้อ ๑๓ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ซ. ได้แก่ พระภิกษุ สามเณร และแม่ชี

ข้อ ๑๔ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภท ฅ. ได้แก่ นักเรียน พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร แพทย์ฝึกหัด นิสิตเวชปฏิบัติ และแพทย์ประจำบ้านของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๕ การเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลจากคนไข้ใน เฉพาะสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ ในข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๔ ให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๖^[๔] ในการเบิกเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลให้นำพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาใช้กับบุคคลตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) โดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือที่มารับการตรวจรักษาใน ฐานะคนไข้นอกของสถานพยาบาล ให้แสดงบัตรประจำตัวหรือหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาอย่างใดอย่างหนึ่งแก่เจ้าหน้าที่ก่อนเข้ารับการตรวจรักษาเพื่อเป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาตามความเหมาะสมด้วยความระมัดระวังอย่าให้มีการแอบอ้างเกิดขึ้นได้

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในฐานะคนไข้พิเศษ (คนไข้ใน) ของสถานพยาบาล โดยได้ลดอัตราค่ารักษาพยาบาลหรือได้รับการยกเว้นโดยไม่ต้องเสียเงิน ให้เจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลขอหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชา หรือหนังสือรับรองของทางราชการซึ่งผู้ออกหนังสือรับรองต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองขึ้นไป สำหรับผู้มีสิทธิตามข้อ ๘ (๑) ให้หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับรอง ข้อ ๘ (๒) ให้เลขานุการสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้รับรอง ข้อ ๘ (๓) ให้ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รับรอง ทั้งนี้ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

สำหรับผู้มีบัตรเหรียญช่วยสมรภูมิ ให้ผู้นั้นกรอกข้อความรับรองตัวเองตามแบบแนบท้ายข้อบัญญัตินี้แล้วเก็บไว้เป็นหลักฐานต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษหรือมิได้กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ ให้ขออนุมัติผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นกรณี ๆ ไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ : เหตุผลที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ เพื่อให้การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลได้ตราเป็นข้อบัญญัติใช้บังคับตามนัยมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

[๔] ข้อ ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

แบบรับรองตนเองสำหรับผู้มีบัตรเหรียญชัยสมรภูมิเพื่อสิทธิในการรักษาพยาบาล
เพื่อใช้เป็นหลักฐานในทางการเงิน

เขียนที่โรงพยาบาล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี มีภูมิลำเนาปัจจุบัน
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....อาชีพ.....
สังกัด (แผนก กอง กรม กระทรวง).....
บัตรข้าราชการเลขที่.....ลงวันที่.....ออกบัตรโดย.....
บัตรเหรียญชัยสมรภูมิเลขที่.....ลงวันที่.....ออกบัตรโดย.....
บัตรประจำตัวประชาชน.....เลขที่.....ลงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ ดังปรากฏตามบัตร
ที่ได้นำมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลจริง และข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า หากปรากฏขึ้นภายหลังว่า
ข้าพเจ้ามิได้เป็นผู้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ แต่ได้นำบัตรเหรียญชัยสมรภูมิดังกล่าวมาแสดงเพื่อ
หลอกลวงเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลให้หลงเชื่อว่าเป็นผู้มีสิทธิแล้ว ข้าพเจ้าจักต้องรับโทษตามกฎหมาย

(ลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือ).....

ผู้ถือบัตรเหรียญชัยสมรภูมิ

ได้ตรวจสอบแล้ว ขอรับรองว่ามีชื่อข้างต้นได้นำบัตรเหรียญชัยสมรภูมิแสดงต่อเจ้าหน้าที่
ของโรงพยาบาลในการที่จะขอใช้สิทธิลดหย่อนค่ารักษาพยาบาลครั้งนี้จริง

(ลงชื่อ).....

ผู้ตรวจสอบ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สิน
ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน
พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายที่ใช้เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สิน
ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัตินี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สิน
ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๓๖”

ข้อ ๒^[๑] ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วใน
ข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ สงหากริมทรัพย์ ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน เช่น ที่ดิน
สิ่งก่อสร้าง อาคาร สะพาน ทางเท้า ถนน ตรอก ซอย และสาธารณูปโภค เป็นต้น

“การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน”^[๒] หมายความว่า รวมถึง การพัฒนาทรัพย์สินเพื่อ
ประโยชน์สาธารณะ เช่น เพื่อประโยชน์ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการ
นันทนาการ เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณูปโภค เพื่อประโยชน์ด้านการระบายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่สวนชุมชน เป็นต้น

“สวนชุมชน”^[๓] หมายความว่า ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินส่วนกลางตามกฎหมายอาคารชุด หรือที่ดินที่ใช้เพื่อ
บริการสาธารณะตามกฎหมายจัดสรรที่ดินที่กรุงเทพมหานครเข้าไปพัฒนาเพื่อให้ประชาชนใช้สอยร่วมกัน
หรือเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับกรุงเทพมหานคร

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๐/ตอนที่ ๒๑๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๒/๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖

[๒] ข้อ ๔ นิยามคำว่า “การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน” เพิ่มโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนา
ทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓] ข้อ ๔ นิยามคำว่า “สวนชุมชน” เพิ่มโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๔

“หน่วยงาน”^[๔] หมายความว่า หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และส่วนราชการตามประกาศกรุงเทพมหานครว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการของกรุงเทพมหานครที่ไม่ต่ำกว่ากอง

ข้อ ๕^[๕] ให้กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) ทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันติดต่อกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไป
- (๒) ทรัพย์สินที่เจ้าของได้แสดงเจตนาเป็นลายลักษณ์อักษรยกให้กรุงเทพมหานครหรือให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ทั้งนี้ กรณีแสดงเจตนาเป็นลายลักษณ์อักษรยกให้กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครต้องรับโอนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินมีหนังสือแจ้งกรุงเทพมหานคร
- (๓) ทรัพย์สินที่เจ้าของแสดงเจตนาโดยมีคำร้องขอให้กรุงเทพมหานครใช้สอย หรือเจ้าของจดทะเบียนสิทธิเหนือพื้นดิน หรือจดทะเบียนภาระจำยอมให้กรุงเทพมหานคร
- (๔) ทรัพย์สินที่เจ้าของให้กรุงเทพมหานครเช่า
- (๕) ทรัพย์สินของส่วนราชการอื่น และเจ้าของแสดงความยินยอมให้ใช้สอย
- (๖) การพัฒนาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น เพื่อประโยชน์ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการนันทนาการ เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณูปโภค เพื่อประโยชน์ด้านการระบายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่สวนชุมชน เป็นต้น
- (๗) ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินส่วนกลางตามกฎหมายอาคารชุด หรือที่ดินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะตามกฎหมายจัดสรรที่ดินซึ่งเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้ทอดทิ้งเกินสิบปี

ข้อ ๕/๑^[๖] การพัฒนาทรัพย์สินตามข้อ ๕ (๑) และ (๗) กรณีทรัพย์สินมีสภาพชำรุดทรุดโทรม และประชาชนได้รับความเดือดร้อนสมควรได้รับการพัฒนา ให้หน่วยงานขอความยินยอมจากเจ้าของทรัพย์สินเพื่อพัฒนาทรัพย์สินดังกล่าว หากไม่สามารถติดต่อเจ้าของทรัพย์สินได้ ให้หน่วยงานถือปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ให้หน่วยงานตรวจสอบและบันทึกปากคำจากประชาชนที่ใช้ประโยชน์หรือเคยใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินหรือบริเวณใกล้เคียงไม่น้อยกว่าห้าราย
- (๒) ให้หน่วยงานปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ บริเวณที่จะพัฒนาและสำนักงานเขตพื้นที่ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้ประชาชนทั่วไปทราบว่าการกรุงเทพมหานครจะดำเนินการพัฒนาทรัพย์สิน หากเจ้าของกรรมสิทธิ์คัดค้านให้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานเจ้าของเรื่องภายในกำหนด

[๔] ข้อ ๔ นิยามคำว่า “หน่วยงาน” เพิ่มโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนใช้สอยร่วมกัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

[๕] ข้อ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนใช้สอยร่วมกัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

[๖] ข้อ ๕/๑ เพิ่มโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนใช้สอยร่วมกัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์ วิธีการ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สิน ตามข้อ ๕ ให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๗ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้และให้มีอำนาจออก
ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ร้อยเอก กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนใช้สอยร่วมกัน เป็นเหตุให้การพัฒนา
กรุงเทพมหานครตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการ
พัฒนากรุงเทพมหานครได้ผลดีสมความมุ่งหมายของทางราชการ สมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันขึ้นใช้บังคับต่อไป และโดยที่
มาตรา ๘๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติว่า การคลัง
การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ ต้องตรา
เป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

ประวัติความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นเมืองหลวงของประเทศ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ด้วยทรงมีพระราชดำริว่า กรุงธนบุรี เมืองหลวงเดิม ตั้งอยู่ในที่คับแคบ ไม่ต้องด้วยหลักพิชัยสงคราม ทั้งนี้ ได้ทรงโปรดเกล้าให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมเวียง ครั้นล่วงมาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ทดลองนำเอาระบบคณะกรรมการมาใช้กับรูปแบบการปกครองเมืองหลวงอยู่ช่วงหนึ่ง แต่ประชาชนยังไม่มีความพร้อมและไม่ประสบผลสำเร็จ จึงได้โปรดเกล้าให้ยกเลิก และได้เปลี่ยนฐานะกรมเวียงมาเป็นกระทรวงเมือง และต่อมาได้เปลี่ยนจากกระทรวงเมืองมาเป็นกระทรวงนครบาล ตามลำดับ

รูปแบบการปกครองของกระทรวงนครบาล มีเสนาบดีเป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการปกครอง กรุงเทพมหานครและธนบุรี รวมทั้งหัวเมืองใกล้เคียง ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ ชัยภูมิ และมณฑลบุรี ซึ่งรวมเรียกทั้งหมดว่า มณฑลกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ การปกครองมณฑลกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และข้อบังคับการปกครองหัวเมืองโดยอนุโลม ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการจัดตั้ง สุขาภิบาลกรุงเทพขึ้นเป็นครั้งแรก ด้วยทรงดำริที่จะให้มีการ “ทดลอง” การปกครองในรูปแบบ “สุขาภิบาล” เพื่อเป็นพื้นฐานของการปกครองตนเองของประชาชนในอนาคตต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงนครบาลมารวมกับกระทรวงมหาดไทย และมีการแต่งตั้งตำแหน่ง สมุหพระนครบาล ทำหน้าที่ปกครอง ดูแลรับผิดชอบมณฑลกรุงเทพโดยเฉพาะ ซึ่งขณะนั้นประกอบด้วย จังหวัดพระนคร ธนบุรี นนทบุรี และสมุทรปราการ

การจัดรูปแบบการปกครองภายในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี จัดขึ้นตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ กล่าวคือ มีอำเภอเป็นหน่วยการปกครองย่อยของจังหวัด ในส่วนของการจัดรูปการปกครองภายในอำเภอของจังหวัดพระนคร เป็นที่น่าสังเกตว่า ได้มีการจัดออกเป็นอำเภอชั้นในและอำเภอชั้นนอก โดยอำเภอชั้นใน ไม่มีการจัดแบ่งหน่วยการปกครองย่อยออกเป็นตำบลและหมู่บ้านเหมือนที่จัดแบ่งในอำเภอชั้นนอก ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ปกครองตำบลและหมู่บ้าน ทำการแต่งตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ไปปฏิบัติ

การปกครองของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีในครั้งนั้น มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานของจังหวัด ร่วมกับผู้แทนส่วนราชการกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ที่ส่งมาประจำทำงาน ณ ที่ตั้งจังหวัดนั้น และการปกครองอำเภอซึ่งเป็นหน่วยย่อยของจังหวัด มีนายอำเภอเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานของอำเภอ ร่วมกับผู้แทนส่วนราชการกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ที่ส่งมาประจำทำงาน ณ ที่ตั้งอำเภอนั้น และในเขตพื้นที่ของจังหวัดทั้งสอง โดยเฉพาะบริเวณที่มีชุมชน

หนาแน่นก็ได้มีการจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล โดยในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ การปกครองของจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีก็ได้มีการจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ โดยผลแห่ง พ.ร.บ. ฉบับนี้ ทำให้มีการจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพขึ้นในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ เช่นเดียวกับจังหวัดธนบุรีก็มีการจัดตั้งเทศบาลนครธนบุรีเช่นเดียวกัน เป็นการปกครองระบบเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยการปกครองในเขตชุมชนเมืองนั่นเอง นอกจากนี้ ยังมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในโอกาสต่อมา คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดและสุขาภิบาล

เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ในระหว่างที่คณะปฏิวัติทำหน้าที่บริหารประเทศ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ และ ๒๕ ให้ปรับปรุงระบบการปกครองจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี โดยสาระสำคัญของประกาศคณะปฏิวัตินี้กล่าว ให้รวมเอาจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเข้าด้วยกัน เป็นจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี โดยยังคงรูปการปกครองและการบริหารราชการส่วนภูมิภาคไว้ มีผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานผลของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ และ ๒๕ ในส่วนเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและสุขาภิบาลนั้น ยังคงอยู่เช่นเดิมในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี แต่สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครและองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรีให้รวมกัน เรียกว่า องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพธนบุรีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเทศบาลกรุงเทพธนบุรีด้วยในคราวเดียว โดยมีเทศมนตรีอื่นไม่เกิน ๘ คน และมีสภาเทศบาลนครหลวง ประกอบด้วย สมาชิกจำนวนไม่เกิน ๓๖ คน (เทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองนครหลวงกรุงเทพธนบุรีใหม่อีกครั้ง สาระสำคัญ คือ

๑. ให้รวมกิจการปกครองนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ตลอดจนสุขาภิบาลต่าง ๆ ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นหน่วยการปกครองเดียวกัน คือ “กรุงเทพมหานคร”

๒. ให้จัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครใหม่ โดยรวมลักษณะการปกครองและการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเข้าด้วยกัน แต่ยังคงให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นจังหวัด

๓. ให้มีผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นข้าราชการการเมือง แต่งตั้งและถอดถอนโดยคณะรัฐมนตรี และให้มีสภากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้ง เขตละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง มีจำนวนเท่ากับจำนวนเขตในกรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งมีผลให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง และให้แบ่งเขตพื้นที่ปกครองของกรุงเทพมหานครออกเป็นเขตและแขวงตามลำดับ มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ๑ คน และ

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อีก ๔ คน ทั้งหมดมาจากการเลือกตั้ง และให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตปกครอง เขตละ ๑ คน ถ้าเขตใดมีประชาชนเกิน ๑๕๐,๐๐๐ คน สามารถเลือกจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเพิ่ม ได้อีก ๑ คน

ครั้นต่อมา ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดการบริหารกรุงเทพมหานคร ให้เลือกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพียงคนเดียว ส่วนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อีก ๔ คน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นคนแต่งตั้ง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ยังได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ เรื่องสภาเขต ประชาชนเลือกตั้งเข้ามาเป็นตัวแทนสอดส่องดูแลการดำเนินงานของเขต เพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ประชาชนอย่างน้อย เขตละ ๗ คน

กรุงเทพมหานครในฐานะราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยราชการที่ได้รับการกระจายอำนาจ มาจากรัฐบาล ทำหน้าที่บริหารและบริการประชาชนภายในเขตพื้นที่การปกครองของกรุงเทพมหานครภายใต้ อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด มีการจัดระเบียบบริหารราชการเหมือนหน่วยราชการทั่วไป ในช่วงระยะ ๖๐ ปี นับแต่การจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพขึ้น เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ จนถึงกรุงเทพมหานคร ปัจจุบัน มีวิวัฒนาการของการจัดส่วนราชการของกรุงเทพมหานครมาเป็นลำดับ

ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ของทุกปี จึงถือเป็นวันสถาปนากรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมาของสภากรุงเทพมหานคร

สภากรุงเทพมหานครเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติของกรุงเทพมหานครตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และตามข้อ ๘ กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีสภากรุงเทพมหานครซึ่งประกอบด้วย “สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งเขตละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง มีจำนวนเท่ากับจำนวนเขตในกรุงเทพมหานคร” และตามข้อ ๓๓ กำหนดว่า “ในสี่ปีแรกของการจัดตั้งกรุงเทพมหานคร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแทนการเลือกตั้งตามจำนวนที่ระบุไว้ในข้อ ๘”

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครชุด ๑ ที่มาจากการแต่งตั้ง จำนวน ๔๘ คน มีพระยามโหสวรรค์ เป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนแรกได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งภายหลังสภากรุงเทพมหานครมีความเห็นให้ถือเอาวันที่ ๑๖ เมษายน ของทุกปี เป็น “วันสภากรุงเทพมหานคร”

สำหรับที่ทำการสภากรุงเทพมหานคร คือ อาคารโอราวัตพัฒนาศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ๒ ดินแดง ชื่อ “โอราวัตพัฒนา” เป็นชื่อที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานนามอาคาร มีความหมายว่า “อาคารอันยังความเจริญก้าวหน้ามาสู่กรุงเทพมหานคร”

ห้องประชุมสภากรุงเทพมหานคร อาคารโอราวัตพัฒนา ได้เปิดใช้งานเป็นครั้งแรกในวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดย ร.ต.ต.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ประธานสภากรุงเทพมหานครในขณะนั้น เป็นประธานการประชุมสภากรุงเทพมหานคร ในสมัยประชุมสามัญ สมัยที่สอง (ครั้งที่ ๑) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุม

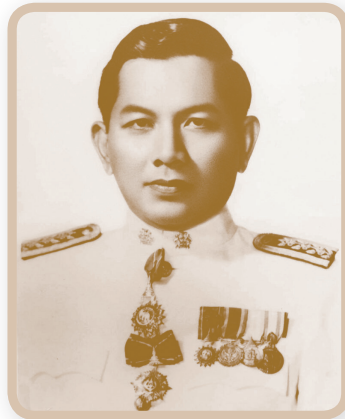
กำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร

พระยามโหสวรรค์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๖ เมษายน ๒๕๑๖ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๘

นายสนอง ปรัชญนันท์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๑ เมษายน ๒๕๑๘ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๘

พันตำรวจตรี เชาวลิต สิงห์เจริญ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๓
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๘ - ๒๙ เมษายน ๒๕๒๐

นายกำจล ผาศิสุวรรณ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๔
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

นายดำรง สุนทรศารทูล
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๕
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๗ - ๗ ตุลาคม ๒๕๒๘

ทำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร

นายไพโรจน์ ประเสริฐ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๖
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

นายประวิทย์ รุจิรวงศ์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๗
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

นายประเสริฐ นาสมพันธ์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๘
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๘ มกราคม ๒๕๓๓ - ๑๗ มกราคม ๒๕๓๕
๒๒ มกราคม ๒๕๓๕ - ๖ มกราคม ๒๕๓๗

นายอรรถ แพทย์งกุล
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๙
วาระการดำรงตำแหน่ง
๙ มีนาคม ๒๕๓๗ - ๘ มีนาคม ๒๕๓๙

นายศราวดี ปถาบุตร
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๐
วาระการดำรงตำแหน่ง
๓ เมษายน ๒๕๓๙ - ๕ มีนาคม ๒๕๔๑

กำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร

นายวิสูตร สำเร็จวานิชย์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๑
วาระการดำรงตำแหน่ง
๔ พฤษภาคม ๒๕๔๑ - ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒

นายเอนก หุตังคบดี
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๒
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ - ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๓

นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๓
วาระการดำรงตำแหน่ง
๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓ - ๒๕ เมษายน ๒๕๔๕

นายสามารถ มະลูลิม
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๔
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๗

นายธนา ชีรวินิจ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๕
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๙

ทำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร

นายรัชชัย ปิยนนทยา
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๖
วาระการดำรงตำแหน่ง
๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

นายกิตพล เชิดชูภักกุล
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๗
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

นายสุทธิชัย วีรกุลสุนทร
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๘
วาระการดำรงตำแหน่ง
๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

นายพิพัฒน์ ลากปรารถนา
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๑๙
วาระการดำรงตำแหน่ง
๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๐
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

กำเนียบประธานสภากรุงเทพมหานคร

นายนิรันดร์ ประดิษฐกุล
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๑
วาระการดำรงตำแหน่ง
๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ - ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

นายคาร์ณ โกมลศุกกิจ
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๒
วาระการดำรงตำแหน่ง
๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

นายวิรัตน์ มินชัยนันท์
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๓
วาระการดำรงตำแหน่ง
๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ - ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

นายสุรจิตต์ พงษ์สิงห์วิทยา
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๔
วาระการดำรงตำแหน่ง
๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘

นายวิพุธ ศรีวะอุไร
ประธานสภากรุงเทพมหานคร คนที่ ๒๕
วาระการดำรงตำแหน่ง
๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

โครงสร้างสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

กลุ่มงานเลขานุการ

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

กลุ่มกิจการสภากรุงเทพมหานคร

กลุ่มการประชุม

กลุ่มวิชาการและกฎหมาย

กลุ่มงานต่างประเทศ

กลุ่มงานบริการสภากรุงเทพมหานคร

กลุ่มงานประชุมกรรมการสามัญ

กลุ่มงานประชุมสภาและกรรมการวิสามัญ

กลุ่มงานนิติคดีและกรรณ

กลุ่มงานวิชาการ

กลุ่มงานกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร

สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับราชการประจำของสภาในการดำเนินการเรื่องญัตติและกระทู้ การร่างข้อบัญญัติ การร่างคำขอแปรญัตติ การดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมสภา การประชุมคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญประจำสภา เป็นศูนย์ข้อมูลและบริการทางกฎหมาย การค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการแก่สมาชิกสภา รวมทั้งการดำเนินการด้านการต่างประเทศของสภา โดยแบ่งส่วนราชการภายในกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

๑. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณธุรการทั่วไป งานด้านเลขานุการ งานการประชุม งานการเงิน งบประมาณ บัญชีและการพัสดุ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่และยานพาหนะ งานอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. กลุ่มงานเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านเลขานุการของประธานสภาและรองประธานสภาในการพิจารณากลับกรอง การเสนอความคิดเห็น การนัดหมาย การอำนวยความสะดวกแก่แขกที่มาเยือน การประสานงานกับหน่วยงานให้ประธานสภาและรองประธานสภาเข้าร่วมงานพิธี การสรุปรายงาน การติดตามผล และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. กลุ่มงานต่างประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านต่างประเทศของสภา การรับรองและต้อนรับคณะสภาจากประเทศต่าง ๆ และแขกของสภา การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสภากับสภามหานครและสภามหานครต่าง ๆ การส่งเสริมการจัดตั้งสภามหานครอาเซียน การฝึกอบรมและดูงานต่างประเทศของสภา ทำหน้าที่เลขานุการในการดูงานหรือประชุมระหว่างประเทศของสภา หรือเป็นล่ามในการประชุม รวบรวมข้อมูลเอกสารการประชุม การจัดทำรายงานการดูงานต่างประเทศ การประสานงาน การดำเนินการและติดตามประเมินผลโครงการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างสภากับสภามหานครอื่น ๆ การแปลเอกสาร บทความ จัดทำคำกล่าวสุนทรพจน์ สัญญาหรือข้อตกลง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. กลุ่มงานบริการสภากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเพิ่มพูนศักยภาพของสมาชิกสภา การจัดทำแผนดำเนินการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน ภายในประเทศให้แก่สมาชิกสภา หรือระหว่างสมาชิกสภากับข้าราชการหรือบุคคลภายนอก การขอความเห็นชอบการประสานงานให้สมาชิกสภา เดินทางไปศึกษา ดูงาน หรือเข้าร่วมงานพิธีต่าง ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง

ลาออก การจัดทำบัตรประจำตัว การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของสมาชิกสภาและบุคลากร
ทางการเมือง การรับรองและอำนวยความสะดวกแก่แขกหรือหน่วยงานภายในประเทศที่ขอเข้าเยี่ยมคารวะ
ประธานสภา การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของสภา การจัดทำหนังสือรายงานกิจการสภา วิทยุไอเทปต่าง ๆ
และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. กลุ่มงานประชุมสภาและกรรมการวิสามัญ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านประชุมสภา
การประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดทำคำสั่ง
เปิด-ปิด ขยายสมัยประชุมสภา การจัดทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระการประชุม จัดเตรียมเอกสาร
และจัดทำรายงานการประชุม การรวบรวมรายงานการประชุม และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. กลุ่มงานประชุมกรรมการสามัญ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการประชุมคณะกรรมการ
สามัญประจำสภาและคณะอนุกรรมการ การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำหนังสือเชิญประชุม
ระเบียบวาระการประชุม จัดเตรียมเอกสารและจัดทำรายงานการประชุม รวบรวมรายงานการประชุม รายงาน
ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการประจำสภา ตลอดจนกิจกรรมของสภา และปฏิบัติหน้าที่อื่น
ที่เกี่ยวข้อง

๗. กลุ่มงานนิติและกระทู้ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการร่างและตรวจสอบความถูกต้องของ
ญัตติและกระทู้ รูปแบบของร่างข้อบัญญัติ การยื่นยันมติของที่ประชุมสภา การติดตามการดำเนินการตาม
มติสภา การรับเรื่องราวร้องทุกข์ การร่างคำขอแปรญัตติ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
ต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๘. กลุ่มงานวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แนะนำ และการบริการข้อมูล
ทางวิชาการ การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อใช้ประกอบการประชุมสภา เป็นศูนย์ข้อมูลทางกฎหมายและ
เอกสารทางวิชาการเพื่อบริการแก่สมาชิกสภา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๙. กลุ่มงานกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แนะนำ ติความ จัดเตรียมกฎหมาย
ข้อบัญญัติ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างข้อบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อแนะนำสำหรับสมาชิกใหม่

เมื่อทราบผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการแล้ว ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาทุกท่านต้องไปขอรับหนังสือรับรองการได้รับเลือกตั้ง จาก กกต. กทม. เพื่อเป็นหลักฐานมาแสดงในคราวเปิดประชุมสภาครั้งแรก โดยนำมายื่นต่อเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

เรื่องที่จะต้องดำเนินการหลังจากได้รับเลือกตั้ง

๑. ขอรับหนังสือรับรองผลการเลือกตั้งจาก กกต. กทม.
๒. นำหนังสือดังกล่าวไปยื่นต่อเลขานุการสภา ที่อาคารไอราวัตพัฒนา ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ๒ ดินแดง
๓. กรอกประวัติ พร้อมรูปถ่ายขนาด ๑.๕ นิ้ว ๘ รูป
๔. กรอกแบบฟอร์มการชำระภาษีเงินได้ พร้อมหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (ถ้ามี)
๕. แจ้งสถานที่อยู่ ที่ทำงาน หรือสถานที่ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมเบอร์โทรศัพท์เพื่อความสะดวกในการจัดส่งหนังสือเชิญประชุม
๖. กรอกคำขอมิบัติประจำตัวพร้อมรูปถ่ายไม่เกิน ๖ เดือนก่อนวันยื่นขอมิบัติประจำตัว ขนาด ๑ นิ้ว (ครึ่งตัว หน้าตรง แต่งเครื่องแบบปกติขาว) จำนวน ๖ รูป
๗. ภายใน ๙๐ วันนับจากวันเลือกตั้งผู้สมัครต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง ซึ่งรับรองความถูกต้องพร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความจริงต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หากผู้สมัครผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี หากผู้ใดยื่นหลักฐานอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี (มาตรา ๖๒, ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒)
๘. สมาชิกสภาทุกท่านมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งของตนเอง คู่สมรส (คู่สมรสหมายถึงความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย มาตรา ๑๐๒ วรรคสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา

โดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑) และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ตามมาตรา ๒๓๔(๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘(๓) และมาตรา ๑๐๒(๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับข้อ ๔ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒(๙) พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘.๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่มีอยู่จริงในวันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน คือ ในวันที่เข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง (ข้อ ๖ ข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

- กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง หรือให้ถือวันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือวันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

๘.๒ การยื่นบัญชีทรัพย์สินหรือหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นพร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยในกรณียื่นเป็นเอกสารผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วยและต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันที่เข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับข้อ ๑๑ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘.๓ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ให้ใช้แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยผู้ยื่นบัญชีสามารถยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน
- (๒) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๓) ยื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

การจัดส่งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทั้งกรณีจัดส่งด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน ให้จัดส่งต่อสำนักงาน ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับบัญชีเป็นวันยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีจัดส่งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือว่าวันที่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้รับลงทะเบียนเป็นวันที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ข้อ ๕ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘.๔ หากสมาชิกสภาพ้นจากตำแหน่ง และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งใหม่ ภายในหนึ่งเดือน ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่จะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน และในกรณีได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่จะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน (ข้อ ๗ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘.๕ บทกำหนดโทษ หากผู้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

การแต่งกาย

ตามข้อ ๑๑๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดว่า “สถานที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายสุภาพ ประพฤติตนให้เรียบร้อย และอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

การแต่งกายของสมาชิกสภานั้นให้แต่งเครื่องแบบ หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภากำหนด ฯลฯ”

โดยปกติสมาชิกสภาเมื่อมาประชุมจะแต่งกายสุภาพ (สากลนิยม)

เครื่องแบบของสมาชิกสภา ตามรายละเอียดในกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐ มีดังนี้

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ มี ๒ ประเภท

(ก) เครื่องแบบสีทากีคอพับ

(ข) เครื่องแบบสีทากีคอแบะ

๒. เครื่องแบบพิธีการ มี ๕ ประเภท

(ก) เครื่องแบบปกติขาว

(ข) เครื่องแบบปกติทากีคอตั้ง

(ค) เครื่องแบบครึ่งยศ

(ง) เครื่องแบบเต็มยศ

(จ) เครื่องแบบสโมสร

หมายเหตุ

๑. เครื่องแบบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ คือเครื่องแบบสีทากีคอพับ ทั้งแขนสั้นและแขนยาว และเครื่องแบบสีทากีคอแบะ

๒. งานพิธีบางโอกาส ใช้เสื้อเชิ้ตสีทากีแขนยาว ผูกเนคไทดำ สอดชายไว้ภายในเสื้อใต้คุมเม็ดที่สอง

๓. เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ และเครื่องแบบสโมสร ให้แต่งตามหมายกำหนดการ

หมวกเครื่องแบบปกติขาวสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพื้นหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักดินสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว (ตามภาพตัวอย่าง)

หญิง ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพื้นหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักดินสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว (ตามภาพตัวอย่าง)

หมวกเครื่องแบบปกติขาว ชาย

หมวกเครื่องแบบปกติขาว หญิง

เครื่องหมายแสดงสังกัดติดเสื้อเครื่องแบบที่ต้องจัดซื้อ

๑. อินทรรูปอ่อน ใช้ติดเสื้อเครื่องแบบปกติก็ จะเหมือนกับอินทรรูปอ่อนของข้าราชการตั้งแต่ระดับชำนาญการพิเศษ แต่มีเข็มรูปดวงตราประจำกรุงเทพมหานครทำด้วยโลหะสีทองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ติดทับบนแถบกลาง ดังนี้เวลาจะซื้ออินทรรูปขอให้แจ้งทางร้านทราบว่าซื้ออินทรรูปของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพื่อป้องกันการผิดพลาด (ตามภาพตัวอย่าง)

๒. อินทรรูปแข็ง ใช้กับเสื้อเครื่องแบบปกติขาว ชายหญิงใช้เหมือนกัน ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของป่า พื้นสักหลาดสีดำ ด้านคอปलयมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กปักดินสีทอง เป็นลายประจำยามก้ามปูเต็มแผ่นอินทรรูป (ตามภาพตัวอย่าง)

อินทรรูปแข็ง

อินทรรูปอ่อน

๓. เข็มอักษรย่อ “กทม.” ทำด้วยโลหะสีทอง ใช้ติดที่อกเสื้อเครื่องแบบเหนือกระเป๋าบนด้านขวา (ตามภาพตัวอย่าง)

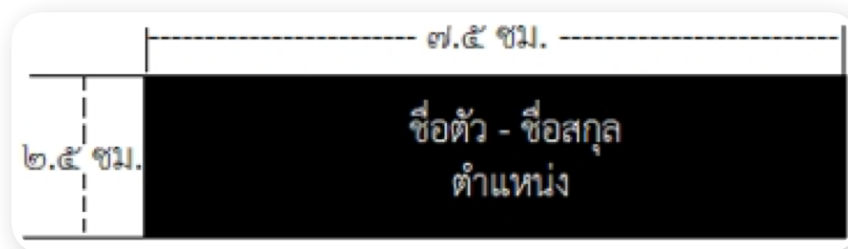
เข็มอักษรย่อ “กทม.”

๔. เครื่องหมายรูปตราราชสีห์ ให้ติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง สำหรับสมาชิกสภาหญิงให้ติดที่ปกคอแบะของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ตามภาพตัวอย่าง)

เครื่องหมายรูปตราราชสีห์

๕. ป้ายชื่อและตำแหน่ง ให้มีป้ายชื่อพื้นสีดำ ขนาดกว้าง ๒.๕ ซม. ยาว ๗.๕ ซม. ตัวอักษรสีขาว แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนขวา (ตามภาพตัวอย่าง)

ป้ายชื่อและตำแหน่ง

๖. เข็มขัด

ชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีกากี กว้าง ๓ ซม. หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ ซม. ยาว ๕ ซม. มีรูปครุฑทูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัดไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ ซม. (ตามภาพตัวอย่าง)

หญิง ให้ใช้เข็มขัดได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามเข็มขัดของชาย การใช้ให้คาดทับขอบกระโปรง (ตามภาพตัวอย่าง)

แบบที่ ๒ เข็มขัดผ้าสีประเภทสีกากีสีเดียวกับเสื้อ กว้าง ๒.๕ ซม. หัวสี่เหลี่ยมผืนผ้า การใช้ให้คาดทับเสื้อ

เข็มขัด

สมาชิกสภา มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐ ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ได้บัญญัติ คำว่า “เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร” ไว้ หมายความว่า ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภา กรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานสภาเขต รองประธานสภาเขต สมาชิกสภาเขต เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการ รองประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา และที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สำหรับอดีตสมาชิกสภาซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครแล้ว จึงไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบดังกล่าว ซึ่งแตกต่างกับอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีสิทธิแต่งเครื่องแบบได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ คือให้ยกเว้นไม่ให้ติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกเสื้อ แต่ให้นำมาติดที่อกเสื้อเบื้องขวาและให้มี เครื่องหมายโลหะสีทองลงยา สีธงชาติไทย มีลักษณะกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ ซม. ตอนบนเป็นรูปยอดโดม ของพระที่นั่งอนันตสมาคม ตรงกลางมีรูปรัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพานสองชั้น และเบื้องล่างมีข้อความว่า “อดีตสมาชิกรัฐสภา” และพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตามพระราชบัญญัตินี้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่งเครื่องแบบนั้นเพื่อจะให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีเดียวกันบัตรประจำตัวของสมาชิกสภาฯ ก็ให้ใช้ได้ตลอดไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง หากพ้นจากตำแหน่งก็ให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะใช้บัตรประจำตัวนั้นต่อไป และให้ผู้นั้นส่งมอบบัตรประจำตัวคืนให้แก่ผู้ออกบัตร โดยยื่นต่อปลัดกรุงเทพมหานครภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐)

สำหรับเรื่องบัตรประจำตัวสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร มีผู้สอบถามว่า เหตุใดจึงไม่ทำบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ในเมื่อข้าราชการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นล้วนแต่มีบัตรดังกล่าวแล้วทั้งสิ้น เนื่องจากสมาชิกสภามิใช่ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามนัยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็น “เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร” ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งหมายถึง “ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ฯลฯ” ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจออกบัตรสำหรับตำแหน่งประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ผู้มีอำนาจออกบัตรคือประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา ผู้มีอำนาจออกบัตรคือผู้ว่าราชการจังหวัด จึงเห็นว่าการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจออกบัตร สำหรับตำแหน่งประธานสภา รองประธานสภา และสมาชิกสภา น่าจะมีศักดิ์และศรีดีกว่าประธานสภาหรือสมาชิกสภาส่วนท้องถิ่นอื่นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจออกบัตร

สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ

๑. เงินประจำตำแหน่ง

สมาชิกสภาจะได้รับ “เงินประจำตำแหน่ง” วันเดียวกันกับวันรับเงินเดือนของข้าราชการ ในเดือนแรก ทุกท่านควรกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์มการชำระภาษีเงินได้ ให้แก่เจ้าหน้าที่โดยด่วน เพื่อจะได้นำไป เป็นหลักฐานในการตั้งฎีกาเบิกเงินประจำตำแหน่งให้แก่ทุกท่าน

ตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นของสมาชิก สภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บัญญัติให้ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภา ประธานสภาเขต และสมาชิกสภาเขต ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนเป็นรายเดือน ตามบัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนท้ายพระราชกฤษฎีกา และตามมาตรา ๒๑ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิก สภากรุงเทพมหานครเริ่มตั้งแต่วันที่เลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพมหานคร”

ดังนั้น สำนักงานเลขานุการสภาจะเบิกเงินประจำตำแหน่งให้แก่สมาชิกสภาทุกท่านตั้งแต่วันที่เลือกตั้ง สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาก็จะเบิกเงินประจำตำแหน่งให้เป็น ๒ ช่วง ช่วงแรก เบิกในตำแหน่งสมาชิกสภาตั้งแต่วันที่เลือกตั้งจนถึงวันก่อนที่จะได้รับเลือกเป็นประธานสภาและรองประธานสภา ช่วงที่สองจะเบิกในตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภา ตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งจนถึงวันสิ้นเดือน เนื่องจากมาตรา ๒๕ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ บัญญัติว่า “ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่ง และรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินสองคน โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก” และเมื่อได้รับ เงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนสำหรับตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาแล้วไม่มีสิทธิได้รับ เงินประจำตำแหน่ง และเงินตอบแทนสำหรับตำแหน่งสมาชิกสภาอีก

และในกรณีที่ประธานสภา รองประธานสภา และสมาชิกสภา ได้เข้าดำรงตำแหน่งหรือเริ่มต้น สมาชิกภาพในระหว่างเดือน หรือพ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากสมาชิกภาพก่อนสิ้นเดือนตามพระราชกฤษฎีกาฯ กำหนดให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนของเดือนนั้น ตามส่วนของจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับเงิน ดังกล่าวเช่นกัน (ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกา กำหนดเงินประจำตำแหน่ง ฯลฯ พ.ศ. ๒๕๒๙ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕)

บัญชีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนท้ายพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕

ตำแหน่ง	เงินประจำตำแหน่ง	เงินตอบแทน	รวม
ประธานสภากรุงเทพมหานคร	๕๘,๕๖๐	๑๕,๐๐๐	๗๓,๕๖๐
รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	๕๓,๖๔๐	๗,๕๐๐	๖๑,๑๔๐
สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	๔๔,๗๐๐	๓,๗๕๐	๔๘,๔๕๐
ประธานสภาเขต	๑๕,๓๑๐	๘๗๐	๑๖,๑๘๐
สมาชิกสภาเขต	๑๑,๕๕๐	๔๔๐	๑๑,๙๙๐

สมาชิกสภาที่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทุกปี โดยนำหลักฐาน (ใบรับรองภาษี) ที่สำนักงานเลขานุการสภา ในฐานะผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายออกให้โดยให้ยื่นในระหว่าง ๑ มกราคม - ๓๐ มีนาคมของทุกปี ณ สำนักงานสรรพากรเขต มิฉะนั้นท่านจะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน (ตามมาตรา ๒๗ แห่งประมวลรัษฎากร)

สมาชิกสภาผู้ใดขาดการประชุมเกินหนึ่งในสี่ของจำนวนวันที่มีการประชุมสมัยนั้น ๆ (จะลาหรือมิได้ลากก็ตาม) จะต้องถูกลดเงินประจำตำแหน่งลงเฉพาะวันที่ขาดประชุมเกินวันละ ๓๒๐ บาท ถ้าขาดการประชุมตลอดสมัยประชุมให้ลดเงินประจำตำแหน่งในระหว่างสมัยประชุมนั้นเสียทั้งสิ้น

สมาชิกสภาผู้ใดต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกให้งดจ่ายเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทน (ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่น ของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร และกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕)

สมาชิกสภาซึ่งขาดการประชุมสภาตลอดสมัยประชุมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภานอกจากกฎหมายจะบัญญัติให้งดเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนในระหว่างสมัยประชุมนั้นเสียทั้งสิ้นแล้ว การขาดประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตลอดสมัยประชุมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาตามมาตรา ๒๓ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ให้ถือว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงด้วย

๒. เงินค่าเบี้ยประชุม

ผู้ได้รับแต่งตั้งจากสภาให้เป็นกรรมการสามัญ หรือกรรมการวิสามัญจะได้รับค่าเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง เฉพาะครั้งที่มาประชุม ดังนี้

บัญชีอัตราค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการทำพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเภท	เงินค่าเบี้ยประชุม (บาท/ครั้ง)
กรรมการ	
(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ พนักงานลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๕๐๐
(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ หรือพนักงานหรือ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือพนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๘๐๐
(๓) บุคคลอื่นนอกจาก (๑) และ (๒)	๑,๐๐๐
อนุกรรมการ	
(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือ พนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๓๐๐
(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ หรือพนักงานหรือ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือพนักงานหรือลูกจ้างของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร	๔๐๐
(๓) บุคคลอื่นนอกจาก (๑) และ (๒)	๕๐๐

ประธานกรรมการในคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในสี่ของค่าเบี้ยประชุมกรรมการหรืออนุกรรมการที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ คือ ๑,๒๕๐ บาท หรือ ๖๒๕ บาท แล้วแต่กรณี

กรรมการหรืออนุกรรมการคณะหนึ่งให้ได้รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียวในวันหนึ่ง (ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุมและเงินตอบแทนอื่นของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานครและกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ และมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว)

ในเรื่องเบี้ยประชุมนี้ หากกรรมการท่านใดมีการประชุมคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสองคณะในวันเดียวกันแต่ต่างเวลากัน จะมีสิทธิเบิกเบี้ยประชุมได้ทั้ง ๒ คณะ แต่กรณีที่มีการประชุมซ้อนเวลากัน และกรณีที่มีการประชุมเหลื่อมเวลากัน กรรมการซึ่งเข้าร่วมประชุมทั้งสองคณะมีสิทธิได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมเฉพาะคณะที่มีการประชุมก่อนเท่านั้น (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๕๐๒/๕๑๔๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ และบันทึกตอบข้อหารือสิทธิในการได้รับเงินค่าเบี้ยประชุมของสำนักงานการคลัง ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕)

๓. ค่ารักษาพยาบาล

สมาชิกสภาหรือบุคคลในครอบครัว คือ คู่สมรส บิดา มารดา และบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลหากเจ็บป่วยเข้ารับการรักษา ณ สถานพยาบาลของทางราชการ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

๔. เครื่องราชอิสริยาภรณ์

กรุงเทพมหานครจะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามลำดับชั้น ตามรายละเอียดในบัญชี ๕ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

สมาชิกสภากรอกประวัติของท่านให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบและเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ถูกต้อง เพราะหากยังไม่เคยได้รับพระราชทานมาก่อนก็จะเริ่มต้นขอพระราชทานให้สมาชิกสภา ในชั้นตรา จ.ม. ประธานสภา ในชั้นตรา ต.ช. และรองประธานสภา ในชั้นตรา ต.ม.

บัญชี ๕ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไข และระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	ประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๒.	รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๓.	สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔.	ประธานสภาเขตกรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๕.	สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร	บ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ลำดับที่	ชื่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์	รูปภาพชั้นตรา
1.	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)	
2.	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)	
3.	จักรถาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)	
4.	จักรถาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)	
5.	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)	
6.	ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)	
7.	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)	
8.	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)	
9.	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)	
10.	ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)	
11.	มหาวัชรมงกุฎ (ม.ว.ม.)	
12.	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)	

ลักษณะแถบจำลองเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

ลำดับที่	ชื่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์	ลักษณะแถบจำลอง คู่	ลักษณะแถบจำลองเดี่ยว
1.	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)		
2.	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.) เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)		
3.	จักรัฎฐาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.) เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)		
4.	จักรัฎฐาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.) จักรัฎฐาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)		
5.	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.) จักรัฎฐาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)		
6.	ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.) ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)		
7.	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.) ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)		
8.	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.) ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)		
9.	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.) ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)		
10.	ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)		
11.	มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.) ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)		
12.	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.) มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)		

๕. เลขานุการประธานสภาและรองประธานสภา

ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ บัญญัติให้มีเลขานุการประธานสภาหนึ่งคน และเลขานุการรองประธานสภาไม่เกินจำนวนรองประธานสภา โดยประธานสภาเป็นผู้แต่งตั้ง และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการประธานสภา และเลขานุการรองประธานสภา เป็นข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง โดยให้อำนาจประธานสภาเป็นผู้แต่งตั้งข้าราชการการเมืองตำแหน่งเลขานุการประธานสภาและเลขานุการรองประธานสภา จากบุคคลที่ประธานสภาพิจารณาเห็นสมควรและจะต้องมีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับด้วย คือ

(๑) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล

(๒) ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์หรือบริษัทปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่กรุงเทพมหานคร หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับกรุงเทพมหานครอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่ในส่วนที่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดอยู่ก่อนได้รับการเลือกตั้ง

การพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อประธานสภาพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการประธานสภาและเลขานุการรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่ง และให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองด้วย หรือเมื่อกระทำการต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ หรือถูกสั่งให้ออกตามคำสั่งของประธานสภาไม่ว่าจะเป็นไปโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม

เลขานุการประธานสภา และเลขานุการรองประธานสภาจะได้รับเงินเดือนและเงินเพิ่มตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเงินเดือน เงินเพิ่ม เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการการเมืองอื่นของกรุงเทพมหานคร และกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

ตำแหน่ง	อัตรา	เงินเดือน	เงินเพิ่ม	รวม
เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร	๑	๓๙,๗๑๐	๔,๔๐๐	๔๔,๑๑๐
เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร	๒	๓๕,๗๕๐	๒,๒๐๐	๓๗,๙๕๐

การประชุมสภากรุงเทพมหานครครั้งแรก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เรียกประชุมสภาเพื่อให้สมาชิกสภาได้มาประชุมเป็นครั้งแรก ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ในการประชุมสภาครั้งแรก ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดให้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เปิดประชุมในวันนั้น นอกจากทุกท่านจะต้องเข้าสู่พิธีการในการประชุมสภาครั้งแรกแล้ว พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ และข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ยังกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ที่สมาชิกสภาฯ ทุกท่านจะต้องดำเนินการ ซึ่งจะปรากฏในระเบียบวาระการประชุมสภาที่สำนักงานเลขานุการสภาจะได้ส่งพร้อมหนังสือเชิญประชุมให้ทุกท่านทราบเป็นการล่วงหน้า

๑. การปฏิญาณตน

ตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดให้สมาชิกสภาปฏิญาณตนในที่ประชุมสภา ก่อนเข้ารับหน้าที่ โดยในการประชุมสภาครั้งแรกให้เป็นหน้าที่ของประธานชั่วคราว (สมาชิกผู้มียุสสูงสุด) ซึ่งอยู่ในที่ประชุมนั้น เป็นผู้กล่าวนำปฏิญาณด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

๒. การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ บัญญัติว่า “ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่ง และรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินสองคน โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก”

เมื่อสมาชิกสภาได้ปฏิญาณตนแล้ว ก็จะต้องดำเนินการเลือกประธานสภา ๑ คน และรองประธานสภาไม่เกิน ๒ คน เพื่อทำหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุม และดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ

๒.๑ การเลือกประธานสภา

สมาชิกสภาแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาได้ ๑ ชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน ถ้ามีผู้เสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอหลายชื่อ ให้สมาชิกสภาลงมติจากชื่อเหล่านั้น ด้วยวิธีการลงคะแนนลับ เมื่อตรวจนับคะแนนแล้ว ให้ประธานชั่วคราวประกาศคะแนนต่อที่ประชุม ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ให้ประธานชั่วคราวออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

๒.๒ การเลือกรองประธานสภา

กรณีสภามีมติให้มีรองประธานสภา ๒ คน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สอง โดยดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภา โดยให้นำความในข้อ ๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อำนาจหน้าที่ของประธานสภา

๑. ดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร
๒. เป็นประธานของที่ประชุม เว้นแต่ในขณะที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุม
๓. กำกับดูแลงานในสภา
๔. รักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในสภา
๕. เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
๖. อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิมีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เช่น
  - ๖.๑ เป็นผู้เรียกประชุมสภาตามสมัยประชุมที่สภาได้ลงมติไว้ และเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม (ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)
  - ๖.๒ เป็นผู้เรียกประชุมสภาเป็นการประชุมสภาสมัยวิสามัญ ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภาที่มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ทำคำร้องขอให้เรียกประชุมสมัยวิสามัญ (ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)
  - ๖.๓ สั่งขยายสมัยประชุมสามัญหรือสมัยประชุมวิสามัญตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน (ตามมาตรา ๓๐ และ ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)
  - ๖.๔ อำนาจในการออกเสียงชี้ขาด (ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ และข้อ ๗๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)
  - ๖.๕ อำนาจในการวินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถามสด (ตามข้อ ๑๑๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๖.๖ จัดให้มีการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาในวันถัดจากวันที่ประธานสภาและรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ตามข้อ ๙ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๖.๗ การวินิจฉัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ตามมาตรา ๙๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร)

๖.๘ อำนาจในการให้ความเห็นชอบในตัวบุคคล (สมาชิกสภา) ซึ่งจะเดินทางไปราชการโดยเบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร (ตามข้อ ๖ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขตฯ) ก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่าย

๖.๙ การแต่งตั้งเลขานุการประธานสภาและเลขานุการรองประธานสภา ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง (ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร)

๖.๑๐ มอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการสภาคนใดคนหนึ่ง (กรณีมีผู้ช่วยเลขานุการสภาหลายคน และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้) เป็นผู้รักษาราชการแทนเลขานุการสภา ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการสภา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานสภาแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเลขานุการสภา ผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทนเลขานุการสภา (ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร)

๖.๑๑ ออกบัตรประจำตัวให้แก่ประธานสภาเขต รองประธานสภาเขต สมาชิกสภาเขต เลขานุการประธานสภาและเลขานุการรองประธานสภา (ตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๐)

อำนาจหน้าที่ของรองประธานสภา

รองประธานสภามีอำนาจหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภาหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อประธานสภาไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

วาระการดำรงตำแหน่ง

ประธานสภาและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี (ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

การเลือกตั้งใหม่เมื่อครบวาระ

เมื่อครบวาระ ๒ ปี ให้ประธานสภาเรียกประชุมสภาเพื่อจัดให้มีการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาในวันทำการถัดจากวันที่ประธานสภาและรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ตามข้อ ๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ประธานสภาและรองประธานสภาคนเดิมซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้

การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากดำรงตำแหน่งครบวาระ ๒ ปีแล้ว ประธานสภาหรือรองประธานสภาอาจพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑. ขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภา (ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก

๓. เมื่อสมาชิกสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอญัตติให้สภา มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภาใหม่ และสภามีมติตามนั้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด โดยให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อได้มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภาแล้วแต่กรณี

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้สภาเลือกประธานสภาหรือรองประธานคนใหม่ขึ้นแทนแล้วแต่กรณี และให้ผู้ที่ได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน (ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

หน้าที่ของเลขานุการสภา

๑. นัดประชุมสภาและนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก
๒. เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
๓. ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
๔. แจกระเบียบหรือหนังสือต่อที่ประชุมหรือต่อสมาชิก
๕. จัดทำรายงานการประชุมตามถ้อยคำที่อภิปรายและควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
๖. ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
๗. รักษาสรรพเอกสารของสภา
๘. ควบคุมการเข้าออกในสภา
๙. ควบคุมกิจการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาจะได้กำหนด
๑๐. ปฏิบัติการตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ
๑๑. ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

๓. การกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญ และวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี

ในการประชุมสภาครั้งแรก นอกจากสมาชิกสภาจะต้องกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ว่า สมควรมีกี่สมัย ซึ่งตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ บัญญัติให้มีไม่น้อยกว่า ๒ สมัย แต่ต้องไม่เกิน ๔ สมัยแล้ว ยังต้องกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยด้วย เช่น สภามีมติว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้มีสมัยประชุมสามัญ ๔ สมัย คือ เดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคมแล้ว สมาชิกสภาจะต้องเสนอด้วยว่า จะกำหนดวันใดเป็นวันเริ่มสมัยประชุม ยกตัวอย่างเช่น สภามีมติให้กำหนดวันที่ ๑ ของเดือนแห่งสมัยประชุมนั้น ๆ เป็นวันเริ่มสมัยประชุม ประธานสภาที่จะออกคำสั่งเรียกประชุมสภา สมัยประชุมสามัญ สมัยแรก ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๙ ตามมติที่ประชุมสภา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๐ มกราคม ๒๕๖๙ ต่อไป

๔. การเลือกตั้งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

เนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดให้สภาเลือกตั้งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมในคราวประชุมสภาครั้งแรก ดังนั้นในการประชุมสภาครั้งแรก จะมีระเบียบวาระเลือกตั้งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมด้วย ซึ่งกรรมการคณะนี้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๑๒ คน ตั้งจากสมาชิกสภา

เมื่อถึงระเบียบวาระนี้ สมาชิกสภาจะต้องเสนอชื่อ (สมาชิกสภา) ผู้ที่เห็นสมควรโดยมีสมาชิกสภารับรอง ไม่น้อยกว่า ๒ คน สมาชิกสภามีสิทธิเสนอชื่อโดยไม่จำกัดจำนวน ถ้ามีผู้ถูกเสนอชื่อไม่เกินจำนวนให้ถือว่า ผู้ถูกเสนอชื่อทุกคนได้รับเลือก ในกรณีที่มีผู้ถูกเสนอชื่อเกินจำนวน ให้สมาชิกสภาลงมติจากชื่อเหล่านั้น ผู้ได้คะแนนสูงสุดตามลำดับจะเป็นผู้ได้รับเลือก ซึ่งตามข้อ ๘๘ วรรคสองแห่งข้อบังคับการประชุมสภา กรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้นำข้อ ๗๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ มาใช้โดยอนุโลม

อำนาจหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น การบริหารกรุงเทพมหานครประกอบด้วย

๑. สภากรุงเทพมหานคร ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

๒. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและการบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย

ทั้งสองฝ่ายต่างได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนโดยตรง แยกจากกันอย่างเด็ดขาด และมีความสัมพันธ์กันในลักษณะของการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน แต่ในที่นี่จะขอนำมากล่าวได้เฉพาะในส่วน of สภากรุงเทพมหานคร

สภากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสมาชิกสภาจำนวนเขตละ ๑ คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขต แต่เขตใดมีราษฎรเกิน ๑๕๐,๐๐๐ คน ให้มีสมาชิกสภาเพิ่มขึ้นทุก ๑๕๐,๐๐๐ คน ต่อสมาชิกสภา ๑ คน ถ้าเกิน ๗๕,๐๐๐ คน ให้มีสมาชิกสภาเพิ่มขึ้น ๑ คน อายุของสมาชิกกำหนดคราวละ ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภา สมาชิกสภาของสมาชิกสภาเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง และอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภา

เมื่ออายุของสภาสิ้นสุดลง คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จะจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาขึ้นใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาดำรงตำแหน่งครบวาระ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ กกต. จะจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วันจะไม่จัดเลือกตั้งก็ได้ แต่สมาชิกสภาผู้เข้ามาแทนที่ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาที่เหลืออยู่เท่านั้น

สภากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่โดยสรุปดังนี้ คือ

๑. อำนาจในการเสนอและการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการตราข้อบัญญัติ

๒. อำนาจในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

๓. อำนาจในการควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งมีวิธีควบคุมได้ ๔ ประการ คือ

๓.๑ โดยการตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรการที่ใช้ในการควบคุมได้ทางหนึ่ง

๓.๒ โดยการเสนอญัตติเพื่อให้กรุงเทพมหานครดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร หากที่ประชุมสภาเห็นชอบในญัตติของสมาชิกสภา ก็จะส่งญัตติในเรื่องนั้น ๆ ให้ฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๓ โดยการอภิปรายทั่วไป ซึ่งจะกระทำได้โดยสมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดเข้าชื่อเพื่อเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แดลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานครได้

๓.๔ โดยการเป็นกรรมการของสภา ซึ่งถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของสมาชิกสภาที่จะควบคุมติดตามผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารได้ เพราะคณะกรรมการของสภามีอำนาจกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้ แล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร เมื่อสภากรุงเทพมหานครรับทราบรายงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ประธานสภา ก็จะส่งเรื่องให้ฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔. อำนาจในการอนุมัติและการพิจารณาให้ความเห็นชอบในกิจการที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขอความเห็นชอบจากสภา หรือต้องรายงานให้สภาทราบ

๔.๑ การตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๒ การดำเนินกิจการนอกเขตกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๓ การกระทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัท หรือการถือหุ้นในบริษัท (ต้องได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ส่วนการเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่กรุงเทพมหานครถืออยู่ต้องได้รับอนุมัติจากสภา

๔.๔ การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น โดยเรียกค่าบริการได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๕ การมอบให้เอกชนกระทำกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนกรุงเทพมหานครได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้กระทำกิจการดังกล่าวข้างต้นให้เป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๖ การนำทุนสำรองเงินคลังไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนที่รัฐตั้งขึ้น ตามข้อ ๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง เงินสะสม พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๗ การโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดหรือบางส่วนไปตั้งจ่ายเป็นรายการอื่นในหน่วยงานเดียวกันหรือหน่วยงานอื่น หรือโอนงบประมาณจากหน่วยรับงบประมาณไปเพิ่มในรายจ่ายงบกลาง ตามข้อ ๒๙ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๘ การขอกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีงบประมาณในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณยังมิได้ก่อหนี้ผูกพัน (กันเงินได้ไม่เกินหนึ่งปีงบประมาณ) ตามข้อ ๓๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๙ การก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป (ยกเว้นโครงการซึ่งได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย) ตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๑๐ การกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑๗ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๑๑ การกู้เงินจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๑๑๗ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๔.๑๒ รับทราบการโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกัน ตามข้อ ๔๒ วรรคสาม แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๑๓ รับทราบรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจแล้ว ตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๕. อำนาจในการอนุมัติ

๕.๑ การอนุมัติข้อกำหนดกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๕.๒ การอนุมัติให้ขยายระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการออกไป ตามข้อ ๑๐๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ

๖. อำนาจในการวินิจฉัย

๖.๑ ให้สมาชิกสภาออกจากตำแหน่ง เพราะเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง มติของสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา ตามมาตรา ๒๓ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

๖.๒ ให้สมาชิกสภาลาประชุมในสมัยประชุมหนึ่งเกินกว่า ๓ วันที่มีการประชุมตามข้อ ๑๒๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ

๖.๓ กรณีมีปัญหาจะต้องตีความข้อบังคับ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย เมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาที่อยู่ในที่ประชุม ผลเป็นประการใดแล้วให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด ตามข้อ ๑๒๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ

๗. ร่วมกับฝ่ายบริหารในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

การประชุมสภา

การประชุมสภา มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการประชุมทั่วไป นับตั้งแต่ลักษณะการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม หัวข้อเรื่องที่จะประชุม การอภิปราย และการลงมติในเรื่องที่ประชุม

โดยปกติการประชุมสภาจะต้องกระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่จะมีความจำเป็น โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดของสภาร้องขอให้มีการดำเนินการประชุมลับ การประชุมเช่นนี้ให้ประธานสภาสั่งผู้มีได้เป็นสมาชิกสภา หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชมนั้นนอกจากที่ประชุม พันระยะที่จะฟังการประชุมได้ (ข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) การร้องขอให้มีการประชุมลับนั้นอาจทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องบอกล่วงหน้า

การนัดประชุม การนัดประชุมในระหว่างสมัยประชุมให้ทำเป็นหนังสือ หรือจะบอกในที่ประชุมก็ได้ แต่ถ้าบอกนัดในที่ประชุม ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกสภาที่ไม่ได้มาประชุมในเวลานั้นให้ทราบล่วงหน้า ซึ่งโดยปกติให้นัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน แต่ถ้าเป็นการด่วน หรืออยู่ในสมัยประชุมจะนัดเร็วกว่านี้ก็ได้ (ตามข้อ ๒๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

หนังสือนัดประชุม หมายถึง เอกสารการกำหนดเวลาประชุม ซึ่งเลขานุการสภาผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการของที่ประชุมสภาจะเป็นผู้นัดตามคำสั่งของประธานสภา และโดยทั่วไปการนัดประชุมจะต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ได้บอกนัดครั้งต่อไปในที่ประชุมแล้ว และในการส่งหนังสือนัดประชุมจะต้องส่งระเบียบวาระพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปด้วย เว้นแต่นัดประชุมเป็นการเร่งด่วนจะแจ้งระเบียบวาระการประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกสภาทราบในที่ประชุมก็ได้ (ตามข้อ ๒๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การจัดระเบียบวาระ หมายถึง การจัดลำดับเรื่องราวที่จะต้องพิจารณาในที่ประชุมสภาโดยประธานสภาจะเป็นผู้มีอำนาจในการจัด และที่ประชุมจะพิจารณาได้เฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระเท่านั้น โดยพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น และการประชุมปรึกษาหารือในสภาต้องเป็นกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภา ซึ่งตามข้อ ๒๘ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดห้ามมิให้ปรึกษาหารือในเรื่องนอกอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

การจัดระเบียบวาระการประชุม จะจัดลำดับดังนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานสภาแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุมสภา
- (๓) กระทู้ถาม โดยให้กำหนดกระทู้ถามสดก่อนกระทู้ถามทั่วไป

- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอ
- (๗) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๘) เรื่องอื่น ๆ

ประธานสภาอาจจัดลำดับเรื่องด่วนได้ใน ๒ กรณี คือ

๑. เมื่อประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

๒. เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขอให้จัดเรื่องซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอเรื่องใด เป็นเรื่องเร่งด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม ก็ให้ประธานสภาพิจารณาและอาจจัดให้ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครร้องขอ (ตามข้อ ๒๓ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การดำเนินการประชุม

หลังจากนัดประชุมเรียบร้อยแล้ว สภาจะต้องดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้ และการประชุมสภาทุกครั้ง ต้องมีสมาชิกสภามาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดหรือวิธีอื่นใดที่สำนักงานเลขานุการสภาจัดไว้ เมื่อสมาชิกสภาลงชื่อครบองค์ประชุมแล้ว ให้เลขานุการสภา มีสัญญาณเรียกประชุม ให้สมาชิกสภาเข้านั่งในที่ที่จัดไว้ เมื่อมีสมาชิกสภาเข้าประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ให้ประธานดำเนินการประชุมได้ (ตามข้อ ๒๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไป ๓๐ นาทีแล้วสมาชิกสภายังไม่ครบองค์ประชุม ประธานสภาจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้ (ตามข้อ ๒๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

สมัยประชุม หมายถึง กำหนดเวลาในรอบปีหนึ่งๆ ที่ให้สภาทำการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้ปีหนึ่งมีสมัยประชุมสามัญไม่น้อยกว่าสองสมัย แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย จำนวนสมัยประชุมสามัญและวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยให้สภากำหนด

สมัยประชุมดังกล่าวมี ๒ ประเภท ได้แก่ สมัยประชุมสามัญ และสมัยประชุมวิสามัญ

สมัยประชุมสามัญ หมายถึง การประชุมตามปกติประจำปี มีกำหนดสมัยละ ๓๐ วัน ถ้ามีกรณีจำเป็น ให้ประธานสภาสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน

สมัยประชุมวิสามัญ หมายถึง การประชุมนอกจากปกติ หรือการเปิดสมัยประชุม นอกสมัยประชุมสามัญ (เมื่อปิดสมัยประชุมสามัญแล้ว) จะเรียกประชุมสมัยวิสามัญได้ต่อเมื่อมีกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาที่มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาขอให้เรียกประชุมสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ ให้ประธานสภาเรียกประชุมโดยกำหนดวันประชุมภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับคำร้อง ในกรณีที่สมาชิกสภา ร้องขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญ ให้ประธานสภาแจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง (ตามข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

สมัยประชุมวิสามัญมีกำหนดเวลา ๓๐ วัน เช่นเดียวกับสมัยประชุมสามัญ และถ้ามีกรณีจำเป็น ก็ให้ประธานสภาสั่งขยายสมัยประชุมวิสามัญออกไปได้อีกตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเปิดสมัยประชุมสามัญหรือสมัยประชุมวิสามัญ การปิดสมัยประชุมก่อนครบกำหนดเวลา ๓๐ วัน จะกระทำไม่ได้แต่โดยความเห็นชอบจากสภา (ตามข้อ ๑๗ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภา กรุงเทพมหานครฯ)

วันเวลาประชุม ในสมัยประชุมหนึ่ง ๆ สภาจะต้องกำหนดวันเวลาประชุมในสมัยนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไป อาจมีมติให้ประชุมสัปดาห์ละ ๑ วัน เช่น ทุกวันพุธ เวลา ๑๐.๐๐ น. เป็นต้น

องค์ประชุม หมายถึง จำนวนของสมาชิกสภาที่มาประชุมสภาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ว่า “การประชุมสภากรุงเทพมหานครทุกครั้ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม”

ประธานของที่ประชุม โดยปกติแล้วประธานสภาจะเป็นผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม แต่บางกรณี ประธานสภาอาจไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ รองประธานสภาจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาในขณะนั้นถือว่าเป็นประธานของที่ประชุม

เลขานุการที่ประชุมสภา ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการของที่ประชุมสภา คือ เลขานุการสภาซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างในสำนักงานเลขานุการสภา ขึ้นต่อ ปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการสภา ขึ้นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการสภาซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการสภา

การอภิปราย ในการประชุมสภาจะต้องมีการอภิปรายระหว่างสมาชิกสภาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอธิบายเหตุผลในทำนองปรึกษาหารือกันอย่างละเอียดรอบคอบ การอภิปรายจะมีขึ้นได้เมื่อมีผู้เสนอญัตติ ขึ้นมา และมีการถามมตกันในสภา ทั้งนี้ไม่รวมถึงการถามและตอบกระทู้ หากผู้ใดประสงค์จะอภิปรายต้อง ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นขึ้นกล่าวได้และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานสภาเท่านั้น

การลงมติ คือการหาข้อยุติในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือญัตติใดญัตติหนึ่ง การหาข้อยุติในการประชุม สภา นั้น ข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร ได้กำหนดไว้ว่าให้มีการลงมติดังกล่าวภายหลังการ อภิปรายได้สิ้นสุดลง โดยประธานของที่ประชุมจะถามความเห็น และให้ที่ประชุมลงมติซึ่งสมาชิกสภาคนหนึ่ง มีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียง

การลงมตวิวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่เรื่องนั้นๆ มีกฎหมายหรือข้อบังคับ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ และ ข้อ ๒๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) ได้แก่

๑. สภาวินิจฉัยให้สมาชิกสภาผู้หนึ่งผู้ใดออกจากตำแหน่งเพราะเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการ เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง มติของสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดของสภา (ตามมาตรา ๒๓ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. กรณีสมาชิกสภาเสนอญัตติให้สภามีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานใหม่ สภาต้องมีมติ เห็นชอบให้ดำเนินการด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด (ตามมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๓. สภามีมติขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากได้กระทำการอันเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง ฯลฯ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดของสภา (ตามมาตรา ๕๒ (๘) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๔. มติเห็นชอบให้กรุงเทพมหานครทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทหรือถือหุ้นในบริษัทได้ ต้องมีคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด (ตามมาตรา ๙๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ) และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๕. ร่างข้อบัญญัติที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วย และได้ส่งร่างข้อบัญญัติพร้อมด้วย เหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วยให้สภาพิจารณาใหม่ หากสภาจะมีมติยืนยันร่างเดิม ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด (ตามมาตรา ๑๐๑ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๖. กรณีสภาไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจึงเป็นอันตกไป (ตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๗. การลงมติวินิจฉัยปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับ ต้องมีคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาที่อยู่ในที่ประชุม (ข้อ ๑๒๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ลำดับการลงมติ ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่หากมีความผิดพลาดในการเรียงลำดับ ก็ไม่เป็นเหตุให้มติที่ได้คะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเสียไป (ข้อ ๗๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติมี ๒ วิธี คือ

(๑) การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย มีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑.๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

(๑.๒) ยกมือขึ้นพับศีรษะ

(๑.๓) เรียกชื่อสมาชิกสภาตามลำดับอักษร ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล

(๑.๔) วิธีการอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้น ให้ใช้วิธีตาม (๑.๑) หากจะใช้วิธีตาม (๑.๒) (๑.๓) หรือ (๑.๔) ได้ต่อเมื่อสมาชิกสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน และที่ประชุมเห็นชอบ

(๒) การออกเสียงลงคะแนนลับ มีวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

(๒.๒) เขียนเครื่องหมายบนกระดาษใส่ซองตามที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย

✓ (ถูก) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ✗ (กากบาท) ส่วนผู้ที่ไม่ออกเสียงลงคะแนนให้เขียนเครื่องหมาย ○ วงกลม)

(๒.๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร

การออกเสียงลงคะแนนลับให้ใช้วิธีตาม (๒.๑) หากจะใช้วิธีตาม (๒.๒) หรือ (๒.๓) ได้ต่อเมื่อสมาชิกสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน และที่ประชุมเห็นชอบสมาชิกสภาไม่น้อยกว่า ๖ คน มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับตามวิธีใน (๒) วิธีใดวิธีหนึ่ง ถ้าที่ประชุมเห็นชอบก็ให้ดำเนินการตามนั้น การลงมติวินิจฉัยดังกล่าวให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

การดำเนินการภายหลังการประชุมสภา

เมื่อมีการประชุมสภาแต่ละครั้งเสร็จสิ้นลง สิ่งที่จะต้องดำเนินการภายหลังการประชุมสภา คือ การจัดทำรายงานการประชุมสภา และการยื่นยันมติ

๑. รายงานการประชุมสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้จัดทำรายงานการประชุมตามถ้อยคำที่อภิปราย ซึ่งจะเป็นการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ในการประชุมสภาทุกคำพูด ตั้งแต่เริ่มประชุมจนกระทั่งเลิกประชุมในแต่ละครั้ง รายงานการประชุมจึงนับเป็นเอกสารทางราชการ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการค้นคว้าและอ้างอิงได้ แต่มีสิ่งที่สมาชิกสภาควรให้ความระมัดระวังในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เนื่องจากสมาชิกสภามิได้มีเอกสิทธิ์คุ้มครอง

คำว่า “เอกสิทธิ์” ตามพจนานุกรมหมายความว่า สิทธิพิเศษ สิทธิเฉพาะบุคคลหรือคณะ แต่คำว่า เอกสิทธิ์ตามความหมายทางนิติบัญญัติ หมายถึง สิทธิพิเศษในอันที่จะได้รับยกเว้นบางประการในการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินงานในทางสภา เป็นอำนาจพิเศษที่จะประกันให้สมาชิกรัฐสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนในรัฐสภาได้อย่างเป็นอิสระ ทั้งทางด้านความคิดและร่างกายซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจน

สำหรับรายงานการประชุมลับ สภาอาจมีมติให้จดยานงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้เลขานุการสภามั่นึกเหตุการณ์ไว้

๒. การยื่นยันมติ หมายถึง การยื่นยันในข้อตกลงที่สภายอมรับแล้ว ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภา ที่จะยื่นยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง การยื่นยันมตินี้จะกระทำภายหลังการประชุมสภาในแต่ละครั้ง

คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร

ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ สามารถจำแนกคณะกรรมการของสภาออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. คณะกรรมการสามัญประจำสภากรุงเทพมหานคร คือกรรมการที่สภาเลือกจากสมาชิกสภาทั้งหมด จำนวนอย่างน้อย ๕ คน อย่างมากไม่เกิน ๑๒ คน เพื่อตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำสภา ซึ่งตามข้อ ๘๓ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภา ดังต่อไปนี้

- (๑) คณะกรรมการกิจการสภา
- (๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๓) คณะกรรมการการศึกษา
- (๔) คณะกรรมการการโยธาและผังเมือง
- (๕) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๖) คณะกรรมการการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม
- (๗) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน การคลังและการงบประมาณ
- (๘) คณะกรรมการการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย
- (๙) คณะกรรมการการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
- (๑๐) คณะกรรมการการจราจรและการขนส่ง
- (๑๑) คณะกรรมการการระบายน้ำ
- (๑๒) คณะกรรมการการวัฒนธรรม การท่องเที่ยวและการกีฬา
- (๑๓) คณะกรรมการการยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีดิจิทัล

ให้สภาเลือกตั้งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาครั้งแรก สมาชิกสภาคนหนึ่ง จะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะ

องค์ประชุม

การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม (ตามข้อ ๘๒ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การลงมติ

การลงมติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด (ตามข้อ ๗๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

การนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก

เมื่อสภาได้เลือกตั้งคณะกรรมการชุดต่าง ๆ แล้ว เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาในการนัดและเปิดประชุมคณะกรรมการครั้งแรกภายในกำหนด ๓๐ วัน การเลือกตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และเลขานุการของคณะกรรมการ จะกระทำในการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ซึ่งจะมีขั้นตอนและวิธีการสรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว เลขานุการสภา หรือผู้แทนกล่าวเปิดประชุม และเชิญกรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธานกรรมการ
๒. ประธานชั่วคราวของที่ประชุมเข้าทำหน้าที่ และดำเนินการเลือกตั้งประธานกรรมการ
๓. ประธานกรรมการดำเนินการเลือก รองประธานกรรมการ ตามจำนวนที่ที่ประชุมกำหนด จากบรรดากรรมการในขณะนั้น ๆ ส่วนเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจะตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นกรรมการก็ได้
๔. หลังจากดำเนินการตาม ๑. - ๓. แล้ว ประธานกรรมการจะดำเนินการประชุมต่อไปตามระเบียบวาระ เช่น พิจารณากำหนดแนวทางในการดำเนินการ พิจารณากำหนดวันและเวลาในการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น

วาระการปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการสามัญประจำสภามีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละ ๒ ปี เมื่อครบวาระ ๒ ปีให้สภาเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นใหม่แทนคณะเดิม กรรมการคนเดิมอาจได้รับแต่งตั้งอีกครั้งก็ได้ ในระหว่างที่ยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใหม่ ให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ (ตามข้อ ๘๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๒. คณะกรรมการวิสามัญ คือกรรมการที่สภาเลือกจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาหรือผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภา มีจำนวนตามแต่ที่ประชุมจะกำหนด ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แล้วรายงานต่อสภา ซึ่งจะมีการตั้งขึ้นได้ใน ๓ กรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง เมื่อสมาชิกสภาหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้เสนอร่างข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาพิจารณา หากสภาได้พิจารณาลงมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวแล้ว สภาก็ต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติ (สภาอาจจะมิตีให้พิจารณาสามารถระมัดระวังโดยสมาชิกสภาเป็นกรรมการเต็มสภาก็ได้ ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย) และต้องกำหนดเวลาในการแปรญัตติไว้ด้วย คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีหน้าที่พิจารณา แก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติ และมีหน้าที่รับคำขอแปรญัตติ (คำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติ) จากสมาชิกสภาผู้ซึ่งมิได้เป็นกรรมการ และจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การจะแก้ไขหรือไม่อย่างไร เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ชุดนี้ เมื่อพิจารณาเสร็จแล้ว จึงรายงานผลการพิจารณาต่อสภา ถ้าสภามีมติเห็นชอบก็จะส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

กรณีที่สอง เป็นการตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษารายละเอียดก่อนรับหลักการ หรือก่อนให้ความเห็นชอบในญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่ายังไม่ชัดเจนเพียงพอ แล้วให้นำผลการพิจารณาเสนอต่อสภาว่าควรจะได้รับหลักการหรือให้ความเห็นชอบในญัตตินั้น ๆ หรือไม่ประการใด

กรณีที่สาม เป็นการตั้งขึ้นเพื่อกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กรณีที่หนึ่งและกรณีที่สองแล้วรายงานต่อสภา

วาระการปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการวิสามัญให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและเสนอรายงานต่อสภาแล้ว (ตามข้อ ๘๖ วรรคสองแห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การเลือกตั้งและจำนวนกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญของสภาคณะหนึ่งให้มีจำนวนตามที่สภากำหนด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาหรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาให้สภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ มีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งคณะ จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกสภาเสนอ

สำหรับคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ (ตามข้อ ๘๗ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ให้สมาชิกสภาเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ โดยมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่บุคคลที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

(๒) สมาชิกสภามีสิทธิเสนอชื่อโดยไม่จำกัดจำนวน ถ้ามีผู้เสนอไม่เกินจำนวนที่สภามีมติให้ถือว่าผู้ถูกเสนอชื่อได้รับเลือก ถ้ามีผู้เสนอเกินจำนวนให้สมาชิกสภาลงมติจากชื่อเหล่านั้น

(๓) เมื่อตั้งคณะกรรมการวิสามัญเสร็จแล้ว ที่ประชุมจะกำหนดเวลาในการพิจารณาด้วยก็ได้ สำหรับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย สภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่สภาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นครั้งแรก (ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญ

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ และข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ แล้ว พอสรุปได้ว่า คณะกรรมการวิสามัญมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. พิจารณาร่างข้อบัญญัติ ซึ่งอาจจำแนกออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ พิจารณาร่างข้อบัญญัติก่อนรับหลักการเพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยของสภา

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่หนึ่งเพื่อพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้น ตามข้อ ๔๔ วรรคสี่ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามข้อนี้ สภาจะให้คณะกรรมการวิสามัญหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาก่อนรับหลักการดังกล่าวที่ประชุมจะกำหนดเวลาในการพิจารณาด้วยก็ได้”

กรณีที่สภากำหนดเวลาในการพิจารณาไว้ และคณะกรรมการฯ ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด ประธานกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน ถ้าอยู่ในสมัยประชุม ให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ ถ้าอยู่นอกสมัยประชุม ให้ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควรและขออนุมัติสภาในการประชุมสมัยต่อไป (ตามข้อ ๑๐๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

เมื่อคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเสร็จ จะต้องทำรายงานความเห็นเสนอต่อสภาว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่ (ตามข้อ ๔๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑.๒ พิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการฯ

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติในชั้นคณะกรรมการฯ นี้ เป็นการพิจารณารายละเอียดของร่างข้อบัญญัติที่สภาได้ลงมติรับหลักการแล้ว คณะกรรมการฯ มีอำนาจแก้ไข เพิ่มเติม รายละเอียดในร่างข้อบัญญัติ และในขณะเดียวกันสมาชิกสภาอื่นหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็มีสิทธิเสนอคำแปรญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัตินั้นได้ภายในเวลาที่สภากำหนด

การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

เลขานุการสภาจะเป็นผู้นัดประชุมและเปิดประชุมครั้งแรก เช่นเดียวกับการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญ ในการประชุมครั้งแรกก็จะมี การเลือกประธาน และรองประธาน จากบรรดากรรมการในคณะนั้น ๆ และตั้งเลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการจากบุคคลที่มีได้เป็นกรรมการก็ได้ เพื่อช่วยคณะกรรมการฯ ในการจัดทำ รายงานการประชุม เตรียมข้อมูล ทำหนังสือนัดประชุม ฯลฯ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเสร็จ ผู้ช่วยเลขานุการจะต้องจัดทำรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และทำหนังสือให้ประธาน กรรมการลงนามเสนอประธานสภาเพื่อบรรจุระเบียบวาระต่อไป

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติเมื่อพิจารณาเสร็จแล้ว จะต้องเสนอต่อ ประธานสภาพร้อมร่างข้อบัญญัติตามร่างเดิม และตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม รายงานต่อทำอย่างน้อย ต้องสรุปว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง ตลอดจนการพิจารณาคำขอแปรญัตติ และมติของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด รวมทั้งการสงวนคำแปรญัตติ การสงวน ความเห็นของกรรมการ ตลอดจนข้อสังเกตที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครควรทราบ (ถ้ามี)

เมื่อสรุปโดยรวมแล้ว คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติเป็นผู้พิจารณากลับกรอกร่างข้อบัญญัติก่อนที่จะนำเสนอสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในวาระที่สองและวาระที่สามต่อไปว่า สมควรจะให้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้หรือไม่ ซึ่งเป็นอำนาจของสภา

๒. การกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

การเป็นกรรมการสภาถือได้ว่าเป็นบทบาทที่สำคัญของสมาชิกสภาที่จะควบคุม ติดตามการบริหาร ราชการของฝ่ายบริหารได้ เพราะคณะกรรมการของสภามีอำนาจกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวน หรือ ศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้ แล้วรายงานต่อสภา ถ้าสภาเห็นชอบกับรายงาน ของคณะกรรมการชุดนั้นๆ ประธานสภาก็จะส่งเรื่องให้ฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการตามมติของสภาต่อไป

๓. อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต่างๆ

ในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานครฯ และข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ยังให้อำนาจคณะกรรมการของสภา มีอำนาจดำเนินการต่างๆ ดังนี้

๓.๑ เรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการ ที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ (ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

ในการเรียกเจ้าหน้าที่นี้ ตามข้อ ๙๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ได้กำหนดว่า “คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครหรือเชิญบุคคลใด ๆ

มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้น รวมทั้งการขอให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง” ดังนั้น หากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีมติให้เชิญเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใด ๆ ต้องทำหนังสือเชิญในนามของประธานกรรมการหรือประธานอนุกรรมการแล้วแต่กรณี

๓.๒ คณะกรรมการดำเนินกิจการของสถานอกสมัชชประชุมได้

๓.๓ ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นพิจารณารายละเอียดในเรื่องที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วเสนอรายงานต่อคณะกรรมการได้

๔. การดำเนินกิจการอื่น

การดำเนินกิจการอื่น ๆ ของคณะกรรมการฯ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของคณะกรรมการฯ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และจะเป็นส่วนหนึ่งในเหตุและผลที่จะรายงานเสนอสภาพิจารณาต่อไป อาทิ การเดินทางไปพิจารณาศึกษาและดูสภาพข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องและความเดือดร้อนของประชาชนที่ร้องเรียน การเดินทางไปศึกษาดูงานในจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเปรียบเทียบหรือนำมาเป็นตัวอย่างเพื่อใช้ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕. การรายงานผลการดำเนินการต่อสภา

เพื่อให้ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการฯ ควรจะได้รายงานผลการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้พิจารณาศึกษาต่อสภา เพราะเมื่อสภาได้มีมติเห็นชอบในรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ในเรื่องใดแล้ว ประธานสภาฯ ก็จะส่งให้ฝ่ายบริหารพิจารณาดำเนินการต่อไป คณะกรรมการฯ ก็สามารถจะติดตามผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะคณะกรรมการฯ ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในเรื่องใด ๆ นอกจากมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ได้เท่านั้น

ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุม

สมาชิกสภา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ซึ่งประธานของที่ประชุมอนุญาต มีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการฯ จะแสดงความคิดเห็นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม หรือประธานของที่ประชุมร้องขอ (ตามข้อ ๑๐๐ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ผู้มีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็น

ผู้เสนอญัตติหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้ ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้ แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีสิทธิมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร หรือเจ้าหน้าที่มาชี้แจงแทนได้ (ตามข้อ ๑๐๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

กรรมการและอนุกรรมการพ้นจากหน้าที่ เมื่อ

๑. อายุของสภาสิ้นสุดหรือมีการยุบสภา
๒. ตาย
๓. ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาและให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก
๔. เมื่อได้ตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการขึ้นใหม่แทนคณะเดิม หรืองานที่ได้รับมอบหมาย สิ้นสุดลง
๕. สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
๖. ขาดการประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธาน กรรมการหรือประธานอนุกรรมการทราบ

ญัตติ

ญัตติ หมายถึง เรื่องหรือปัญหาที่สมาชิกสภาหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภา และขอมติจากสภา หรือญัตติคือ “ข้อเสนอเพื่อลงมติ” หรือความหมายอย่างกว้างคือ ข้อเสนอใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะให้สภาลงมติ หรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไร

ในการเสนอเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณานั้น จะต้องเสนอเป็นญัตติ ญัตติเปรียบเสมือนกลไกอย่างหนึ่งในการดำเนินงานของสภา เพราะญัตติทุกเรื่องย่อมมีจุดมุ่งหมายอยู่ในตัว อันทำให้รู้ถึงประโยชน์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ญัตติจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสภาเป็นอย่างยิ่ง

การพิจารณาญัตติของสภานั้น สมาชิกสภาทุกคนมีสิทธิที่จะอภิปราย แม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้เสนอญัตติหรือผู้รับรองญัตติก็ตาม ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ กำหนดให้ผู้เสนอญัตติได้รับการพิจารณาให้อภิปรายก่อน

ตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ข้อ ๓๗ ญัตติมี ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ญัตติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร
๒. ญัตติร่างข้อบัญญัติ

ญัตติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร คือเรื่องซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครไว้ว่า “ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและตามกฎหมายอื่น ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(๒) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(๕) การผังเมือง

(๖) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(๗) การจัดการจราจรและการวิศวกรรมจราจร

(๗/๑) การส่งเสริมและสนับสนุนสถานีตำรวจ และหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๗)

(๘) การขนส่ง

(๙) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ

(๑๐) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

- (๑๑) การควบคุมอาคาร
  - (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
  - (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  - (๑๔) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
  - (๑๔ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
  - (๑๕) การสาธารณสุขปศุสัตว์
  - (๑๖) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
  - (๑๗) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
  - (๑๘) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
  - (๑๙) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
  - (๒๐) การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่น ๆ
  - (๒๑) การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
  - (๒๒) การสาธารณสุขการ
  - (๒๓) การสังคมสงเคราะห์
  - (๒๔) การส่งเสริมการกีฬา
  - (๒๕) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ
  - (๒๖) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
  - (๒๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็น ข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ไว้ตามมาตรา ๑๘ ด้วย

ขั้นตอนของการเสนอญัตติ

๑. ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือข้อบังคับจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร) และการเสนอญัตติดังกล่าวให้ใช้ตามแบบทำยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ตามข้อ ๑๒๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๒. ให้ประธานสภาบรรจุญัตติที่เสนอเข้าระเบียบวาระการประชุมสภากรุงเทพมหานคร ภายในกำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น (ตามข้อ ๓๘ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๓. การเสนอญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ คือ การเสนอญัตติด้วยวาจา ที่เรียกว่า “ญัตติด่วน” ให้ผู้เสนอยกมือขออนุญาตต่อประธานสภา (ตามข้อ ๓๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร) เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้ว จึงเสนอได้

๔. เมื่อประธานสภาได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้เสนอได้ ที่ประชุมจึงพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

๕. ผู้รับรองการเสนอญัตติด้วยวาจาต้องมีไม่น้อยกว่า ๒ คน โดยวิธีการยกมือ

ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

๑. ตามข้อ ๓๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ดังนี้

(๑) ขอให้ปรึกษาหรือพิจารณาเป็นการด่วน

(๒) ญัตติที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๐

(๓) ญัตติอื่นที่ประธานสภาอนุญาต

๒. ตามข้อ ๔๐ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร กำหนดว่า เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาหรือพิจารณาญัตติใด มิให้เสนอญัตติอื่น เว้นแต่ญัตติดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่ไม่ใช่ข้อบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้ลงมติ

(๕) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้เปิดอภิปราย

(๘) ขอให้เลื่อนการปรึกษาหรือพิจารณา

(๙) ขอให้พิจารณาว่าสมาชิกหรือผู้เข้าร่วมประชุมกระทำผิดข้อบังคับนี้

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา

ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบด้วยในญัตติตาม (๑๐) ญัตติเดิมเป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติ

๓. ญัตติตามข้อ ๔๐ (๔) (๖) และ (๑๐) แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ (ขอให้ลงมติขอให้ปิดอภิปราย และขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน (ตามข้อ ๔๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔. ญัตติตามข้อ ๔๐ (๙) แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ (ขอให้พิจารณาว่าสมาชิกสภาหรือผู้เข้าร่วมประชุมกระทำผิดข้อบังคับนี้) ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน และให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น (ตามข้อ ๔๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

จำนวนผู้เสนอญัตติและผู้เสนอคำร้อง

จำนวนผู้เสนอญัตติเป็นเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งในการเสนอญัตติ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการเสนอญัตติใด ๆ สามารถเสนอได้โดยผู้เสนอ ๑ คนขึ้นไป แต่ญัตติบางญัตติกำหนดจำนวนผู้เสนอขั้นต่ำไว้ว่าต้องมีจำนวนเท่าใด เช่น ญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ จะกำหนดจำนวนสมาชิกผู้เสนอเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ คน (ตามข้อ ๗๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) เป็นต้น จำนวนผู้เสนอญัตตินี้ไม่มีการจำกัดจำนวนคงกำหนดไว้เฉพาะจำนวนขั้นต่ำสุด ส่วนจำนวนเพดานขั้นสูงมิได้กำหนดไว้ ซึ่งผู้ที่เข้าชื่อเสนอญัตติทุกคนจะมีฐานะเป็นผู้เสนอญัตติเท่าเทียมกัน ได้แก่

๑. การเสนอญัตติให้สภาพิจารณาวินิจฉัยให้สมาชิกสภาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง โดยต้องมีสมาชิกสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอ (ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. การเสนอญัตติให้สภามีการเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภาใหม่ต้องมีสมาชิกสภาเสนอจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (ตามมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๓. คำร้องขอให้เรียกประชุมสมัยวิสามัญ ต้องมีสมาชิกสภาเสนอจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๔. การร้องขอให้ดำเนินการประชุมลับ ต้องมีสมาชิกสภาเสนอจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๕. การเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป ต้องมีสมาชิกสภาเสนอจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๖. การเสนอขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติเป็นสามวาระรวดเดียว ต้องมีสมาชิกสภาเสนอร่วมกันไม่น้อยกว่า ๔ คน (ตามข้อ ๔๓ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๗. การเสนอขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ ต้องมีสมาชิกสภาเสนอจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ คน (ตามข้อ ๗๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

ผู้รับรองญัตติ

ในการเสนอญัตติเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณานั้น โดยทั่วไปจะต้องมีผู้รับรองญัตติ การรับรองญัตติเป็นการแสดงให้เห็นว่ามีผู้สนใจและประสงค์จะให้มีการพิจารณาญัตตินั้น สมาชิกทุกคนเป็นผู้มีสิทธิรับรองญัตติซึ่งตนไม่ได้เป็นผู้เสนอได้ ในการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาโดยทั่ว ๆ ไปนั้น จะกำหนดให้มีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ถ้ามีกฎหมาย หรือข้อบังคับการประชุมสภาฯ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัตินั้น มิฉะนั้น ญัตตินั้นจะต้องตกไป ได้แก่

๑. ร่างข้อบัญญัติที่สมาชิกสภาเสนอ จะต้องมีส่วนสมาชิกสภาลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องการเงิน สมาชิกสภาจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. การเสนอชื่อสมาชิกสภาเพื่อเลือกเป็นประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน (ตามข้อ ๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. ญัตติขอให้พิจารณาว่าสมาชิกสภาหรือผู้เข้าร่วมประชุมกระทำผิดข้อบังคับในการประชุมครั้งนั้น ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน โดยให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น (ตามข้อ ๔๐ (๙) แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔. การเสนอขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องการเงิน (ตามข้อ ๔๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) และการเสนอขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (ตามข้อ ๕๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน

๕. การเสนอขอให้ออกอภิปรายก็ดี ขอให้ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่ก็ดี หรือขอให้ส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการก็ดี ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน (ตามข้อ ๕๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๖. การเสนอขอให้ที่ประชุมออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธียกมือขึ้นพันศิริชะ เรียกร้องตามลำดับตัวอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล หรือวิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร (ตามข้อ ๗๒ (๒) (๓) และ (๔) แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน (ตามข้อ ๗๒ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๗. การเสนอขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ เนื่องจากเชื่อว่ามีกรนับคะแนนผิด ต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน (ตามข้อ ๘๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๘. การเสนอญัตติขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน (ตามข้อ ๑๒๖ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๙. การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ต้องเสนอเป็นญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา (ตามข้อ ๑๒๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ในเรื่องผู้รับรองญัตตินี้ มีประเด็นที่มีผู้สงสัยว่าผู้เสนอญัตติในเรื่องใด ๆ จะเป็นผู้รับรองญัตตินั้นด้วยหรือไม่นั้น ตามหนังสือระบบงานรัฐสภาของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กำหนดไว้ชัดเจนว่า “สมาชิกของสภาทุกคนเป็นผู้มีสิทธิรับรองญัตติซึ่งตนไม่ได้เป็นผู้เสนอได้”

การอภิปราย

๑. ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีสิทธิอภิปรายก่อน แต่ถ้ามีผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว (ตามข้อ ๖๓ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒. เมื่อผู้เสนอญัตติได้อภิปรายแล้ว ถ้าผู้ใดจะคัดค้านก็ให้ผู้นั้นอภิปราย เมื่อผู้คัดค้านได้อภิปรายแล้ว ถ้ามีผู้ใดจะสนับสนุนผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ ก็ให้ผู้นั้นอภิปราย และโดยปกติประธานสภาต้องให้อภิปรายสลับกัน (ตามข้อ ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของผู้สนับสนุนหรือผู้คัดค้าน (ตามข้อ ๖๔ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔. ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานสภาจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย (ตามข้อ ๖๔ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๕. กรณีมีสมาชิกสภาเสนอขอให้ลงมติ หรือขอให้ปิดอภิปราย หรือขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา สมาชิกสภาท่านอื่นอาจเสนอประเด็นที่ยังไม่มีการอภิปรายเพื่อเป็นเหตุผลขอเปิดอภิปรายต่อไปได้ (ตามข้อ ๖๕ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๖. การอภิปรายเป็นอันยุติเมื่อไม่มีผู้ใดอภิปราย หรือที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย หรือที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา (ตามข้อ ๖๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๗. ถ้าที่ประชุมลงมติให้เปิดอภิปรายต่อไปตามที่มีผู้เสนอ ประธานสภาต้องให้ผู้เสนอนั้นได้อภิปรายก่อน (ตามข้อ ๖๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๘. ในกรณีที่ประธานสภาพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะสั่งให้ปิดการอภิปรายก็ได้ เว้นแต่ที่ประชุมจะเห็นเป็นอย่างอื่น (ตามข้อ ๖๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๙. ก่อนลงมติทุกครั้ง ให้ประธานสภาตรวจสอบดูว่ามีสมาชิกสภาอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกสภาอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุม จะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ มิได้ (ตามข้อ ๗๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๐. เมื่อประธานสภาถามที่ประชุมว่า ในเรื่องที่มีผู้เสนอนั้น จะมีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วย (ตามข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๑. การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังพิจารณากันอยู่ โดยต้องไม่พุ่มเพอวยวนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านหรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประธานสภา ทั้งนี้ ประธานสภาอาจกำหนดระยะเวลาการอภิปรายของสมาชิกสภาได้ตามความเหมาะสม (ตามข้อ ๖๘ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๒. ห้ามผู้อภิปรายกล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์โดยไม่จำเป็น (ตามข้อ ๖๘ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๓. ห้ามผู้อภิปรายกล่าวชื่อสมาชิกสภาหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็นและห้ามแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด (ตามข้อ ๖๘ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๔. สมาชิกสภาผู้ใดเห็นว่ามี การฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหาย และประสงค์จะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะ ประธานสภาจะต้องให้ผู้นั้นอภิปรายและให้ประธานสภาวินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานสภาดังกล่าวให้ถือเป็นที่สุด เมื่อประธานสภาวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธานสภา (ตามข้อ ๖๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๑๕. ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้ หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานสภาตามข้อ ๖๙ (ตามข้อ ๗๐ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

การขออนุญาต การขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง และการถือว่าญัตติตกไป

๑. การขออนุญาต หรือการแก้ไขข้อความในญัตติ ซึ่งจัดเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภา (ตามข้อ ๕๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๒. การขอถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติในญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งให้บรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม (ตามข้อ ๕๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๓. ในกรณีที่ประธานสภาสั่งให้บรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภา (ตามข้อ ๕๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๔. ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น (ตามข้อ ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้น เป็นอันตกไป (ตามข้อ ๕๓ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา (ตามข้อ ๕๓ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๕. กรณีที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบด้วยในญัตติขอให้งดเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณาขณะที่ที่ประชุมสภากำลังปรึกษาหรือพิจารณาญัตติในเรื่องใดอยู่ ญัตติเดิมเป็นอันตกไป เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติ (ตามข้อ ๔๐ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๖. ในกรณีที่สภาสิ้นวาระ หรือมีการยุบสภา ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมยังไม่ได้พิจารณาหรือพิจารณายังไม่เสร็จ ให้ญัตตินั้นเป็นอันตกไป (ตามข้อ ๕๐ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๗. ญัตติใดที่สภาไม่ให้ความเห็นชอบ หรือการเสนอญัตติใด ๆ ด้วยวาจาในที่ประชุม โดยไม่มีสมาชิกสภารับรอง หรือมีผู้รับรองแต่ไม่ครบจำนวนตามข้อบังคับ ให้ถือว่าญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การรับรองนิติ

เสนอนิติ	จำนวนสมาชิกรับรอง
- นิติทั่วไป (ข้อ ๓๗, ๓๘)	ไม่น้อยกว่า ๒ คน
- นิติร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (ม.๙๘)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกสภาทั้งหมด
- การขอแปรนิติร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (ข้อ ๔๕)	ไม่น้อยกว่า ๒ คน
- นิติร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน (ม.๙๘)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกสภาทั้งหมด
- การขอแปรนิติร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน (ข้อ ๔๕)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- การขอแปรนิติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (ข้อ ๕๗)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- นิติเสนอชื่อสมาชิกเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภา (ข้อ ๗ และหรือข้อ ๘)	ไม่น้อยกว่า ๕ คน
- นิติเสนอชื่อสมาชิกสภาเป็นกรรมการวิสามัญ (ข้อ ๘๘)	ไม่น้อยกว่า ๒ คน
- นิติขอให้พิจารณาโทษสมาชิกว่ากระทำผิดข้อบังคับ (ข้อ ๔๐, ๔๒)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- นิติขอเปิดอภิปรายทั่วไป (ข้อ ๓๗ วรรคแรก)	ไม่น้อยกว่า ๒ คน
- นิติเสนอให้ปิดอภิปราย (ข้อ ๕๖)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- นิติขอให้ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่ (ข้อ ๕๖)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- นิติให้ส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการ (ข้อ ๕๖)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- นิติขอให้ยับยั้งคะแนนเสียงใหม่ เนื่องจากเชื่อว่านับผิด (ข้อ ๘๒)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- เสนอปัญหาที่จะต้องตีความตามข้อบังคับ (ข้อ ๑๒๖)	ไม่น้อยกว่า ๕ คน
- นิติขอให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภา (ข้อ ๑๒๗)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา

“ม.” หมายถึง มาตราในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

“ข้อ” หมายถึง ข้อในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒

การเสนอคำร้องหรือญัตติขอให้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ

การเสนอ	จำนวนผู้เสนอ
- ขอให้เรียกประชุมสมัยวิสามัญ (ม.๓๑, ข้อ ๑๘)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
- ขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป (ม.๓๗)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกสภาทั้งหมด
- ขอให้ดำเนินการประชุมลับ (ม.๓๕, ข้อ ๒๖)	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกทั้งหมดของสภา
- ขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ (ข้อ ๗๔)	ไม่น้อยกว่า ๖ คน
- ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระรวดเดียว (ข้อ ๔๓ วรรคสอง)	ไม่น้อยกว่า ๔ คน
- ขอให้สภาพิจารณาวินิจฉัยให้สมาชิกฯ ออก เนื่องจากได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง (ม.๒๓ (๘))	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาทั้งหมด
- ขอให้มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครใหม่ (ม.๒๖ (๓))	ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาทั้งหมด

“ม.” หมายถึง มาตราในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

“ข้อ” หมายถึง ข้อในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๒

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

ตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ฯ บัญญัติว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๓) การดำเนินการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือจะกำหนดทั้งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจะกำหนดให้มีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทก็ได้”

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเป็นญัตติประเภทหนึ่งตามข้อ ๓๗ (๒) แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ซึ่งต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา

ตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ “ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น มีสิทธิเสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครได้ ในกรณีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด”

ขั้นตอนการเสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

การเสนอร่างข้อบัญญัติ

๑. ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๒. ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
๓. ร่างข้อบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภา โดยต้องมีสมาชิกสภาลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด

ร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน สมาชิกสภาจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ดังนั้น หากสมาชิกสภาจะเสนอร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ประธานสภาต้องส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้คำรับรอง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

ร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน (ตามมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ) หมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมด หรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(๑) การตั้งขึ้นหรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

(๕) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๕) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภาเป็นผู้วินิจฉัย

กระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่หนึ่ง

๑. ร่างข้อบัญญัติโดยทั่ว ๆ ไปจะต้องพิจารณาเป็นสามวาระ คือ การพิจารณาในที่ประชุมสภาวันแรกจะเป็นการพิจารณาในวาระที่หนึ่ง คือให้ที่ประชุมปรึกษาในหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ และลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่

๒. ก่อนที่สภาจะลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่

- สมาชิกสภาสามารถเสนอแก้ไขหลักการและเหตุผลประกอบร่างข้อบัญญัติได้ โดยการเสนอแก้ไขหลักการและเหตุผลดังกล่าวต้องไม่ทำให้เจตนารมณ์ของร่างข้อบัญญัตินั้นเปลี่ยนแปลงไป และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เสนอร่างข้อบัญญัตินั้น

- หากมีสมาชิกสภาประสงค์จะอภิปราย ห้ามมิให้ลงมติก่อนที่สมาชิกสภาได้อภิปรายในเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว

- เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างข้อบัญญัติ สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาก่อนรับหลักการดังกล่าวที่ประชุมจะกำหนดเวลาในการพิจารณาด้วยก็ได้ (ตามข้อ ๔๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. เมื่อที่ประชุมลงมติรับหลักการแล้ว (กรณีไม่มีการเสนอให้พิจารณาสามวาระรวดเดียว) ก็จะต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณารายละเอียดในร่างข้อบัญญัตินั้นดังกล่าว

๔. คณะกรรมการวิสามัญให้มีจำนวนตามที่สภากำหนด (ตามข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔.๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภา หรือผู้มีได้เป็นสมาชิกสภา เพื่อให้ตั้งเป็นกรรมการได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ยกเว้นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ (ตามข้อ ๘๗ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔.๒ จำนวนที่เหลือให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกสภาเสนอ โดยมีวิธีการเลือกตั้งกรรมการ ดังนี้

(๑) ให้สมาชิกสภาเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรทั้งบุคคลที่เป็นสมาชิกสภาหรือที่มีได้เป็นสมาชิกสภา เป็นกรรมการได้โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่บุคคลที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

(๒) โดยปกติให้เสนอชื่อโดยไม่จำกัด (แม้มีมติให้มีจำนวนกรรมการ ๑๓ คน ก็เสนอเกินได้) ถ้ามีผู้ถูกเสนอไม่เกินจำนวน ให้ถือว่าผู้ถูกเสนอชื่อทุกคนได้รับเลือก ถ้ามีผู้เสนอเกินจำนวน ให้สมาชิกสภาลงมติจากชื่อเหล่านั้น

(ตามข้อ ๘๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๕. เมื่อตั้งคณะกรรมการวิสามัญเสร็จแล้ว ให้ที่ประชุมสภากำหนดเวลาแปรญัตติไว้ด้วย เพื่อให้ที่ประชุมและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกำหนดเวลาในการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติดังกล่าว ภายในเวลาที่กำหนด นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติไว้พิจารณา (ตามข้อ ๔๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) เช่น ที่ประชุมมีมติให้กำหนดเวลาแปรญัตติภายใน ๗ วัน มิได้หมายความว่าให้คณะกรรมการพิจารณาให้เสร็จภายใน ๗ วัน แต่หมายความว่า เป็นกำหนดเวลาให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภาที่เห็นว่าควรแก้ไขร่างข้อบัญญัติในข้อใดยื่นขอแปรญัตติภายในกำหนดนั้น ทั้งนี้ โดยให้ผู้เสนอขอแปรญัตติเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือขอแก้ไขเป็นรายข้อ โดยเสนอต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดและทางปฏิบัติให้นำมายื่นต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขานุการสภาเพื่อลงรับและสำเนาแจกกรรมการ

ก่อนที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ขอทำความเข้าใจกับความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ โดยเฉพาะคำที่กล่าวไว้ในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ เฉพาะคำที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หลักการ ตามพจนานุกรมให้ความหมายว่า แนวดำเนินการ แต่ “หลักการ” ตามศัพท์ทางรัฐสภาหรือข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ หมายถึง สารและเจตนารมณ์ของการดำเนินงานในทางนิติบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับร่างข้อบัญญัติที่เสนอต่อสภา ร่างข้อบัญญัติที่เสนอต่อสภาจะต้องระบุหลักการไว้อย่างชัดเจนว่าจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกข้อบัญญัติเดิม หรือจะให้ข้อบัญญัติใหม่ และ

เมื่อสภาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัตินั้นในวาระที่หนึ่งจะต้องลงมติว่า จะรับหลักการหรือไม่รับหลักการของร่างข้อบัญญัตินั้น ถ้าหากสภาลงมติรับหลักการก็ส่งไปพิจารณาในคณะกรรมการวิสามัญอันเป็นขั้นแรกของวาระที่สอง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาได้แปรญัตติ แต่การแปรญัตติดังกล่าวต้องไม่ขัดกับหลักการที่สภาได้ให้ความเห็นชอบมาแล้ว

แปรญัตติ หมายถึง การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมญัตติที่เสนอต่อสภาซึ่งสภาได้รับหลักการแล้ว โดยยังคงประเด็นของญัตติไว้ตามเดิม คำหรือข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น เรียกว่า คำแปรญัตติ

คำแปรญัตติ ต้องมีลักษณะดังนี้ (ตามข้อ ๔๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑. ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

๒. มีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่าสองคน ถ้าเป็นร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

๓. ให้เสนอขอแก้ไขเป็นรายข้อ

โดยทั่วไปการแปรญัตติมีหลักเกณฑ์ซึ่งพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การแปรญัตติเป็นสิทธิของสมาชิกสภาทุกคนที่มีได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวิสามัญ สำหรับข้อนี้ยังมีผู้เข้าใจผิดกันอยู่มากกว่า การที่คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัตินั้นถือเป็นการแปรญัตติ ความจริงไม่ใช่เช่นนั้น ที่จะเรียกว่าแปรญัตติได้ต้องเป็นการกระทำของสมาชิกสภาท่านอื่นที่มีได้เป็นกรรมการวิสามัญเท่านั้น

การแก้ไขใด ๆ ของกรรมการวิสามัญไม่เรียกว่าแปรญัตติ และอีกประการหนึ่ง การพิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระรวดเดียวโดยให้ที่ประชุม (สมาชิกสภาทุกท่าน) เป็นกรรมการเต็มสภาที่ไม่มีการแปรญัตติเช่นกัน เพราะทุกคนเป็นกรรมการ มีสิทธิแก้ไขได้เลยโดยไม่ต้องยื่นขอแปรญัตติ

๒. สมาชิกสภาหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ที่ประสงค์จะขอแปรญัตติจะต้องเสนอคำแปรญัตติของตนล่วงหน้าเป็นหนังสือ โดยปกติให้แปรญัตติเป็นรายข้อและเสนอต่อประธานคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่สภากำหนด เช่น ภายใน ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน เป็นต้น ถ้าพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้ใดจะขอแปรญัตติอีกไม่ได้ ข้อนี้ก็เช่นกันยังมีผู้เข้าใจผิดอีกมากกว่า กำหนดการแปรญัตติเป็นกำหนดที่คณะกรรมการวิสามัญจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้แล้วเสร็จ ซึ่งได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่าความจริงไม่ใช่เช่นนั้น กำหนดการแปรญัตติเป็นกำหนดเวลาที่บังคับผู้ที่ยื่นคำขอแปรญัตติเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะพิจารณาร่างข้อบัญญัติแล้วเสร็จเมื่อใดนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ ได้บัญญัติไว้เฉพาะการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเท่านั้นที่สภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่สภาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นครั้งแรก

๓. ในกรณีที่สมาชิกสภาเป็นผู้แปรญัตติ จะต้องสมาชิกสภารับรองเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ เช่น หากเป็นร่างข้อบัญญัติโดยทั่ว ๆ ไปจะต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน ถ้าแปรญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน (ตามข้อ ๔๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔. สมาชิกสภาที่ขอแปรญัตติ มีสิทธิที่จะมาชี้แจงประกอบคำแปรญัตติของตนต่อที่ประชุมคณะกรรมการ หรือถ้ามาเองไม่ได้อาจมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้ใดมาชี้แจงแทนก็ได้ (ตามข้อ ๑๐๓ แห่งข้อบังคับ การประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) หากคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วย ก็จะแก้ไขร่างข้อบัญญัติไปตามที่ สมาชิกสภาเสนอ หรือถ้าคณะกรรมการวิสามัญชี้แจงให้ผู้แปรญัตติทราบถึงข้อเท็จจริงและเหตุผลต่าง ๆ ผู้แปรญัตติอาจจะพอใจและขอถอนคำแปรญัตติไปก็ได้ แต่ถ้าคณะกรรมการวิสามัญไม่เห็นด้วย และผู้แปรญัตติ ยืนยันในหลักการและเหตุผลตามคำแปรญัตติของตน ผู้แปรญัตตินั้นก็มีสิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตตินั้นไว้ เพื่อให้สภาวินิจฉัยก็ได้ (ตามข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๕. ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงตามนัด และไม่มีเอกสารขอเลื่อน ให้ถือว่าคำแปร ญัตตินั้นเป็นอันตกไป ในกรณีที่มีเอกสารขอเลื่อน ให้คณะกรรมการพิจารณาตามที่เห็นสมควร เว้นแต่ คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนั้นเสร็จแล้ว (ตามข้อ ๑๐๓ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๖. ผู้แปรญัตติจะขอถอนคำแปรญัตติของตนเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำ ได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติเท่านั้น

๗. การแปรญัตติ โดยปกติแล้วต้องแปรญัตติเป็นรายข้อ (ตามข้อ ๔๕ แห่งข้อบังคับการประชุม สภากรุงเทพมหานครฯ) คือต้องระบุข้อที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมและจะขอแก้ไขเป็นอย่างไรเป็นรายข้อไป แต่ในกรณี ที่ร่างข้อบัญญัติหลายข้อมีข้อความหรือถ้อยคำอย่างเดียวกัน และต้องการแก้ไขเพิ่มเติมข้อความหรือถ้อยคำ เหล่านั้น ก็อาจแปรญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อความหรือถ้อยคำนั้น ๆ ทุกแห่งที่ปรากฏอยู่ในร่างข้อบัญญัติ เป็นข้อหนึ่งก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องขอแก้ไขเพิ่มเติมทีละข้อ และสำหรับกรณีที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งร่าง ข้อบัญญัติหรือคำปรารภ หรือบัญชีท้ายร่างข้อบัญญัติก็มีสิทธิขอแปรญัตติได้เช่นกัน โดยให้ระบุว่าต้องการ แก้ไขเป็นอย่างไร

๘. การแปรญัตติเพิ่มข้อขึ้นใหม่ต้องสอดคล้องกับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ ซึ่งจะต้องพิจารณาจาก หลักการดังต่อไปนี้

๘.๑ หลักการให้มีข้อบัญญัติใหม่ หรือปรับปรุงข้อบัญญัติเดิม สมาชิกสภา มีสิทธิขอแปรญัตติ เพิ่มเติมข้อขึ้นใหม่ได้ทั้งสิ้น

๘.๒ หลักการให้แก้ไขข้อบัญญัติเดิมซึ่งระบุข้อที่เสนอขอแก้ไขไว้ด้วย สมาชิกสภา มีสิทธิขอแปรญัตติ ได้เฉพาะข้อที่ระบุไว้ในหลักการเท่านั้น หากจะแปรญัตติเพิ่มข้อขึ้นใหม่จะต้องสอดคล้องกับข้อต่าง ๆ ที่ระบุ ไว้ในหลักการด้วย

๙. การแปรญัตติจะกระทำในลักษณะที่เป็นการขัดกับหลักการเดิมไม่ได้

๑๐. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาผู้ใดซึ่งมิได้เป็นกรรมการวิสามัญมีความประสงค์ จะขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญ ภายในเวลาที่สภากำหนด ในกรณีที่สมาชิกสภาเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔ คน (ตามข้อ ๕๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑๑. ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ การแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการเดิมขึ้นใหม่ของสมาชิกจะกระทำมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดรายจ่ายได้ (ตามข้อ ๕๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑๒. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจเสนอแปรญัตติตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายการหรือเพิ่มจำนวนในรายการเดิมได้ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการวิสามัญกำหนด (ตามข้อ ๕๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑๓. ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาหรือกรรมการวิสามัญมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้ (ตามข้อ ๖๐ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑๔. การแปรญัตติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ จะกระทำมิได้

- (๑) เงินสงฆ์
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ารายการใดมีข้อผูกพันดังกล่าวหรือไม่ ให้ประธานสภาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด (ตามข้อ ๖๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

สงวนคำแปรญัตติ หมายถึง การที่สมาชิกสภาขอสงวนคำแปรญัตติของตนซึ่งคณะกรรมการวิสามัญไม่เห็นด้วยเพื่อเสนอให้สภาวินิจฉัยตัดสินอีกครั้งหนึ่ง สิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตติของสมาชิกสภานี้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการวิสามัญนั้นสมาชิกสภาที่มีได้เป็นกรรมการวิสามัญมีสิทธิที่จะขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการวิสามัญได้ การขอแปรญัตติดังกล่าวก็คือการขอแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติม รายละเอียดของร่างข้อบัญญัติ ถ้าหากคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับคำขอแปรญัตติ ก็แก้ไขไปตามนั้น ถ้าหากคณะกรรมการวิสามัญไม่เห็นด้วย และสามารถชี้แจงจนผู้แปรญัตติพอใจ ผู้แปรญัตติอาจจะถอนไปได้ แต่ถ้าหากผู้แปรญัตติไม่พอใจก็มีสิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตติของตน เพื่อไปอภิปรายในสภาและให้สภาวินิจฉัยตัดสินอีกครั้งหนึ่งได้

หลังจากที่สภาได้รับหลักการของร่างข้อบัญญัติและได้ส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาพร้อมกำหนดเวลาแปรญัตติแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญที่จะต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติและพิจารณาคำแปรญัตติของสมาชิกสภาต่อไป การแปรญัตติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ซึ่งบุคคลทั่วไปยังเข้าใจสับสนอยู่ว่า กำหนดเวลาแปรญัตติหมายถึงอะไร บางคนเข้าใจว่าเป็นระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จ แต่ข้อเท็จจริงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญยิ่งในกระบวนการตราข้อบัญญัติ ซึ่งหมายถึงกำหนดเวลาที่ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภาแล้วแต่กรณีเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ คือหลังจากที่สภารับหลักการร่างข้อบัญญัติในวาระที่หนึ่ง แล้วมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ในระหว่างนั้น

สมาชิกสภาที่มีได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวิสามัญมีสิทธิที่จะเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัตินั้น แต่ต้องเสนอคำขอแก้ไข (คำขอแปรญัตติ) ของตนภายในเวลาที่กำหนด การขอแก้ไข เพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติ ของสมาชิกสภาที่มีได้เป็นกรรมการวิสามัญดังกล่าวเรียกว่า “การแปรญัตติ” และคำขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้นก็ เรียกว่า “คำแปรญัตติ”

สงวนความเห็น หมายถึง การที่กรรมการวิสามัญได้สงวนคำขอแก้ไขของตนที่ได้แฟ้มติในที่ประชุม คณะกรรมการวิสามัญ เพื่อเสนอให้สภาวินิจฉัยตัดสิน ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติชั้นแปรญัตติหรือ ชั้นกรรมการนั้น กรรมการวิสามัญมีสิทธิที่จะเสนอขอแก้ไขข้อความตอนใดหรือข้อใดในร่างข้อบัญญัติได้ ในกรณีเช่นนั้นถ้าหากกรรมการวิสามัญส่วนมากเห็นด้วยก็จะแก้ไขไปตามนั้น ถ้าหากกรรมการวิสามัญ ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและสามารถชี้แจงจนเป็นที่พอใจ กรรมการวิสามัญผู้นั้นอาจจะถอนคำขอแก้ไขไป แต่ถ้าชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ กรรมการวิสามัญผู้นั้นมีสิทธิที่จะขอสงวนคำขอแก้ไขของตนเพื่อให้สภาวินิจฉัย ตัดสินก็ได้ การสงวนของกรรมการวิสามัญดังกล่าวเรียกว่า “สงวนความเห็น”

การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

เลขานุการสภาจะเป็นผู้นัดประชุมและเปิดประชุมครั้งแรกภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่สภามีมติ ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งในการประชุมครั้งแรก ที่ประชุมจะเลือกประธานกรรมการ และรองประธาน กรรมการ จากบรรดากรรมการในคณะกรรมการนั้น ส่วนเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจะตั้งจากบุคคล ที่มีได้เป็นกรรมการก็ได้ (ตามข้อ ๙๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร) เมื่อพิจารณา เสร็จแล้วให้ทำหนังสือรายงานผลการพิจารณาให้ประธานสภาทราบ

กำหนดนัดพิจารณา

คณะกรรมการจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใด ให้เลขานุการคณะกรรมการแจ้งกรรมการ ผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติทราบ หากมีเรื่องใดเกี่ยวข้องกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ทราบด้วย (ตามข้อ ๑๐๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการตามกำหนดนัด ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงตามนัด และไม่มีเอกสารขอเลื่อน ให้ถือว่าคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป ในกรณีที่มีเอกสารขอเลื่อน ให้คณะกรรมการ พิจารณาตามที่เห็นสมควร เว้นแต่คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนั้นเสร็จแล้ว (ตามข้อ ๑๐๓ แห่งข้อบังคับ การประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติ ในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้ (ตามข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภา วินิจฉัยก็ได้ (ตามข้อ ๑๐๔ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

การเสนอรายงานต่อสภา

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติเสร็จแล้วให้ทำรายงานเสนอประธานสภา (ตามข้อ ๙๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) โดย

- (๑) เสนอร่างข้อบัญญัติตามร่างเดิม และตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม
- (๒) อย่างน้อยจะต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในหมวดใดหรือข้อใดบ้าง
- (๓) การแปรญัตติ และมติของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติ และการสงวนความเห็นของกรรมการ

เมื่อประธานสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว ก็จะสั่งให้นำบรรจุระเบียบวาระ เพื่อพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สามต่อไป

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สอง

เมื่อถึงระเบียบวาระในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติใดในวาระที่สอง

- (๑) คณะกรรมการวิสามัญเข้านั่งประจำที่
- (๒) ประธานกรรมการรายงานผลการพิจารณาโดยสรุปต่อที่ประชุม
- (๓) เลขานุการสภาฯ รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการเรียงลำดับข้อ
- (๔) สมาชิกสภามีสิทธิอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำ หรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือผู้แปรญัตติได้สงวนคำแปรญัตติไว้ หรือที่กรรมการวิสามัญสงวนความเห็นไว้เพื่ออภิปรายในสภา ในการพิจารณาเรียงลำดับข้อของสภา สภาจะพิจารณาเฉพาะข้อที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (เฉพาะถ้อยคำ ข้อความ หรือส่วนใด ๆ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) เฉพาะคำแปรญัตติที่ผู้แปรญัตติ ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ และที่กรรมการได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น ในการพิจารณาในขั้นตอนนี้ ผู้แปรญัตติ และผู้ที่สงวนความเห็นไว้มีสิทธิและหน้าที่ดังนี้

- (๑) มีสิทธิอภิปรายก่อน
- (๒) ผู้แปรญัตติและกรรมการวิสามัญผู้ที่สงวนความเห็นไว้จะต้องชี้แจงเหตุผลต่อที่ประชุม หรืออาจมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้อื่นกระทำแทนก็ได้
- (๓) หากผู้แปรญัตติและผู้ที่ยังสงวนความเห็นไว้ไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทน ในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตติและข้อความที่ได้สงวนความเห็นไว้ดังกล่าวนั้นก็จะเป็นอันตกไป
- (๔) ผู้แปรญัตติหรือผู้ที่สงวนความเห็นไว้อาจถอนคำแปรญัตติหรือขอถอนข้อความที่ได้สงวนความเห็นของตนในที่ประชุมสภาก็ได้

คำแปรญัตติใดหรือข้อความที่ได้สงวนความเห็นไว้ที่สภาพิจารณาเห็นชอบด้วย ก็จะมีผลใช้เป็นข้อความในร่างข้อบัญญัติแทนข้อความที่เป็นร่างของคณะกรรมการวิสามัญ ดังนั้น เมื่อเลขานุการสภาได้รายงานจบข้อที่มีการแก้ไข หรือข้อที่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการวิสามัญได้สงวนความเห็นไว้ ผู้ที่สงวนคำแปรญัตติไว้ หรือกรรมการวิสามัญที่ยังสงวนความเห็นไว้ก็ต้องยกมือขึ้นพ้นศีรษะแสดง

ความประสงค์จะขอชี้แจงหรืออภิปราย ประธานสภาก็จะเชิญให้ผู้มีสิทธิชี้แจงหรืออภิปรายขึ้นพูด แล้วจึงเชิญให้คณะกรรมการวิสามัญชี้แจง เมื่อมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ต้องขอให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบตามร่างที่คณะกรรมการวิสามัญเสนอ หรือเห็นชอบตามที่ผู้ขอแก้ไข (รวมทั้งผู้ขอแปรญัตติ และกรรมการวิสามัญที่สงวนความเห็นด้วย)

(๕) เมื่อเลขานุการสภา รายงานผลการพิจารณาจนจบร่างแล้ว สมาชิกสภาอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใด ๆ มิได้ (เพราะจะกลายเป็นการขอแปรญัตติไปเนื่องจากพ้นกำหนดเวลานั้นมาแล้ว) นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ (ตามข้อ ๔๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สาม

เมื่อคณะกรรมการได้รายงานจบแล้ว ก็จะเป็นการพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สาม ซึ่งจะไม่มีการอภิปรายใด ๆ นอกจากให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติเท่านั้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑. ในการลงมติทุกครั้งให้ประธานสภาตรวจสอบว่ามีสมาชิกสภาอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกสภาอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุม จะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ มิได้ (ตามข้อ ๗๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒. การลงมติวินิจฉัยว่า สมควรให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติหรือไม่ ให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน (ตามข้อ ๗๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การดำเนินการหลังจากสภามีมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติแล้ว

๑. เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาจะต้องส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายใน ๗ วันนับแต่วันที่สภามีมติเห็นชอบ (ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบของสภาแล้ว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภา (ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๓. ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับสภา ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วยให้สภาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภาเพื่อให้พิจารณาใหม่ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ส่งให้ภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วย และให้ประธานสภาลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยและส่งให้สภาพิจารณาใหม่ สภาจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไป ๓๐ วันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งกลับให้สภานอกจากร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน สภาอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที

ในกรณีที่สภามีมติยืนยันร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด ให้ประธานสภาส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไป ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ดำเนินการตามกำหนด ให้ประธานสภาลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย (ตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๔. เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามแล้ว สำนักงานเลขานุการสภาจะส่งให้สำนักงานเลขานุการปลัดกรุงเทพมหานครส่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป เว้นแต่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง ให้จัดส่งสำนักการวางผังและพัฒนาเมืองเป็นผู้ดำเนินการ

๕. สำนักงานเลขานุการสภา จัดเวียนข้อบัญญัติให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบและถือปฏิบัติ

การพิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระรวดเดียว

คือกระบวนการตราข้อบัญญัติแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีรวบรัดเพื่อให้ร่างข้อบัญญัติได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายโดยเร็ว

ในการพิจารณาสามวาระรวดเดียว ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาจะเป็นผู้เสนอก็ได้ โดยให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ในกรณีที่สมาชิกสภาเป็นผู้เสนอต้องมีผู้เสนอร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๔ คน การพิจารณาวาระที่สองให้ที่ประชุมเป็นกรรมการเต็มสภาโดยให้ประธานของที่ประชุมเป็นประธาน ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ (ตามข้อ ๔๓ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ขั้นตอนของการพิจารณาสามวาระรวดเดียว มีดังนี้

๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาจะเป็นผู้เสนอก็ได้ โดยให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ในกรณีที่สมาชิกสภาเป็นผู้เสนอต้องมีผู้เสนอร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๔ คน

๒. การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง คือให้ที่ประชุมพิจารณาในหลักการ และลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่นั้น ก็พิจารณาเช่นเดียวกับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติในกรณีปกติ

๓. ประธานสภาขอให้ที่ประชุมสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวหรือไม่ ถ้าที่ประชุมสภาเห็นชอบก็พิจารณาร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นสามวาระรวดเดียว (ถ้าไม่เห็นชอบก็ให้พิจารณาตามขั้นตอนที่ได้บรรยายมาแล้วข้างต้น)

๔. กรณีสภามีมติให้พิจารณาเป็นสามวาระรวดเดียวในการพิจารณาวาระที่สอง ให้ที่ประชุมเป็นกรรมการเต็มสภา โดยให้ประธานของที่ประชุม (ประธานสภาหรือรองประธานสภา แล้วแต่กรณี) เป็นประธาน การเสนอขอแก้ไขข้อความก็เป็นไปทำนองเดียวกับการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญโดยทั่ว ๆ ไป โดยประธานอาจจะอ่านร่างข้อบัญญัตินั้นเองหรือมอบให้เลขานุการสภาอ่านก็ได้ โดยเริ่มจากชื่อร่าง ข้อบัญญัติ หลักการ เหตุผล คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับข้อไปที่ละข้อ เมื่ออ่านจบข้อความในข้อใดแล้ว ถ้าผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไขก็ให้ยกมือเสนอขอแก้ไขพร้อมผู้รับรอง

๕. ข้อความในร่างข้อใด เมื่อมีผู้เสนอขอแก้ไข หรือหากมีผู้เสนอขอแก้ไขหลายคน และมีข้อความแตกต่างกันก็ให้ที่ประชุมพิจารณาลงมติ

๖. เมื่อมีการแก้ไขจนจบร่างแล้ว ให้เลขานุการสภา สรุปผลการพิจารณาเรียงทีละข้อ โดยสรุปว่า ข้อใดมีการแก้ไขหรือไม่มีการแก้ไข หากแก้ไขจะแก้ไขว่าอย่างไร เพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้ง ในขั้นนี้ สมาชิกสภาอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความเดิมไม่ได้ นอกจากนี้เนื้อความ ที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

๗. เมื่อรายงานสรุปผลการพิจารณาเสร็จแล้ว ก็เป็นการพิจารณาในวาระที่สามว่าเห็นชอบที่จะให้ ประกาศใช้เป็นข้อบัญญัติหรือไม่

๘. เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบแล้ว ก็จะดำเนินการเช่นเดียวกับการพิจารณาข้อบัญญัติในกรณีปกติ

ญัตติร่างข้อบัญญัติจะตกไปเมื่อ

๑. ร่างข้อบัญญัติที่สภาไม่เห็นชอบด้วยให้เป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (ตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

๒. ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมได้ลงมติไม่รับหลักการในวาระที่หนึ่งตามข้อ ๔๔ หรือลงมติ ไม่เห็นชอบในวาระที่สามตามข้อ ๔๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ ให้เป็นอันตกไป ยกเว้น ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (ตามข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ตกไป ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกจะเสนอใหม่ได้เมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่สภาได้ลงมติไม่รับหลักการ หรือลงมติไม่เห็นชอบร่างข้อบัญญัตินั้น (ตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ และข้อ ๔๙ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุม สภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. ในกรณีที่สภาสิ้นอายุหรือมีการยุบสภา บรรดาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภายังมิได้ให้ความ เห็นชอบ หรือที่สภาให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมีได้ลงนามและประกาศใช้เป็น กฎหมายภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภาให้เป็นอันตกไป (ตามมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ)

กระทู้ถาม

กระทู้ถาม หมายถึง ข้อซักถามที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่หรือนโยบายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารของกรุงเทพมหานคร

การตั้งกระทู้ถาม

๑. ต้องเสนอล่วงหน้า
๒. เป็นหนังสือ (ลายลักษณ์อักษร) ยื่นต่อประธานสภา
๓. โดยมีข้อความสั้น ๆ กระทู้ละหนึ่งเรื่อง
๔. ต้องเป็นคำถามในข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่หรือนโยบายของกรุงเทพมหานคร
๕. คำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย (ตามข้อ ๑๐๖ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)
๖. กระทู้ถามแต่ละกระทู้ ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามตั้งคำถามและซักถามได้แต่เพียงผู้เดียว (ตามข้อ ๑๐๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)
๗. ในการประชุมสภาครั้งหนึ่ง มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวซักถามเกินกว่า ๑ กระทู้

ลักษณะของกระทู้ถาม

กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (ตามข้อ ๑๐๗ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑. เชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
๒. เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
๓. เรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
๔. การให้ออกความเห็น
๕. ปัญหาข้อกฎหมาย
๖. เรื่องที่ไม่เป็นสาระสำคัญ
๗. เรื่องกิจการส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่

ประเภทของกระทู้ถาม

กระทู้ถามมี ๒ ประเภท ดังนี้

๑. กระทู้ถามสด
๒. กระทู้ถามทั่วไป

๑. กระทู้ถามสด

๑.๑ ให้เสนอพร้อมระบุชื่อเรื่องที่จะถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อนการประชุม และต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

- (๑) เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องสำคัญที่กระทบถึงผลประโยชน์ของกรุงเทพมหานครและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี หรือเสรีภาพของประชาชน
- (๔) เป็นเรื่องเร่งด่วน

๑.๒ เมื่อประธานสภาได้วินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถามสดแล้ว ให้ประธานสภารีบบรรจุกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยทันที (ตามข้อ ๑๐๘ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) ในกรณีที่ประธานสภาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นกระทู้ถามสด ให้เลขานุการสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบโดยทันที (ตามข้อ ๑๐๘ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑.๓ ในการประชุมสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามสดได้ไม่เกิน ๓ กระทู้ และมีให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่า ๑ กระทู้ การถาม การชี้แจง และการตอบกระทู้ถามสด ให้พิจารณาารวมกันภายในกำหนดเวลา ไม่เกิน ๖๐ นาที ในการประชุมแต่ละครั้งของสัปดาห์ (ตามข้อ ๑๐๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑.๔ ในการประชุมสภาครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามได้ไม่เกิน ๕ กระทู้ โดยมีกระทู้ถามสดไม่เกิน ๓ กระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานสภาจะบรรจุกระทู้ถาม เกินกว่า ๕ กระทู้ก็ได้ ทั้งนี้ กระทู้ถามที่เพิ่มขึ้นต้องไม่ใช่กระทู้ถามสด และมีให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ (ตามข้อ ๑๑๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๑.๕ การถาม การชี้แจงหรือการตอบกระทู้ถามสด ให้ดำเนินการในที่ประชุมสภา (ตามข้อ ๑๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

ขั้นตอนในการถาม การชี้แจง และการตอบกระทู้ถามสด

การจัดลำดับกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุมในแต่ละครั้ง การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสดให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด (ตามข้อ ๑๑๐ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ) ประธานสภาได้กำหนดระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระ การประชุม การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสด พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติไว้ ดังนี้

๑. การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุมไม่เกิน ๓ กระทู้ การถาม การชี้แจง หรือการตอบกระทู้ถามสดให้กำหนดเวลาไม่เกิน ๖๐ นาทีในการประชุมแต่ละครั้ง (ตามข้อ ๓ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๒. การแจ้งขอตั้งกระทู้ถามสดให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยให้เสนอพร้อมระบุชื่อเรื่องที่จะถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อนการประชุมอย่างน้อย ๒ ชั่วโมง (ตามข้อ ๔ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๓. กระทู้ถามเรื่องใดเข้าลักษณะกระทู้ถามสดหรือไม่ ประธานสภาจะเป็นผู้วินิจฉัยโดยคำนึงถึงลักษณะกระทู้ถามสดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐๘ ของข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ เมื่อประธานสภาได้วินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถามสดแล้ว ให้ประธานสภาเรียกบรรจุกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบโดยทันที ในกรณีที่ประธานสภาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นกระทู้ถามสดให้เลขานุการสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบโดยทันที (ตามข้อ ๕ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๔. ในสัปดาห์ใดหากมีกระทู้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน ๓ กระทู้ ให้ประธานสภาพิจารณาคัดเลือกให้เหลือเพียงสามกระทู้ เพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระต่อไป

การพิจารณาคัดเลือกต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง

กระทู้ถามสดที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระ เป็นอันตกไป (ตามข้อ ๖ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๕. กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้ซักถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกิน ๓ ครั้ง ทั้งนี้ ให้ถามตอบ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ๒๐ นาที เว้นแต่ในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสดน้อยกว่า ๓ กระทู้ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลา ๖๐ นาที (ตามข้อ ๗ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๖. การถามครั้งแรกให้ถามให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ๔ นาที การตอบครั้งแรกให้ตอบภายในกำหนดเวลา ๖ นาที เวลา ๑๐ นาทีที่เหลือสำหรับการซักถามและตอบข้อซักถามเพิ่มเติม (ตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๗. การถาม การตอบ หรือการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงประกอบกระทู้ถามสด ต้องอยู่ในประเด็นของเรื่อง ที่ถาม ทั้งต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย (ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ สภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๘. กระทู้ถามสดที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนการถาม ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป (ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๙. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ตอบกระทู้ถามสด เว้นแต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่อยู่ หรือติดราชการสำคัญจะมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบหมายเป็นผู้ตอบกระทู้ถามสดนั้นก็ได (ตามข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๒. กระทู้ถามทั่วไป (ตามข้อ ๑๑๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒.๑ ให้มีข้อความเป็นคำถามที่ถูกต้องในข้อเท็จจริง

๒.๒ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามทั่วไปไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเตรียมคำตอบ

๒.๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งคำตอบกระทู้ถามทั่วไปให้สภาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับ

๒.๔ ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่สภาได้รับคำตอบ

๒.๕ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผล การขอเลื่อนในที่ประชุมสภา และให้สภากำหนดเวลาให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตอบ

สิทธิและหน้าที่ของผู้ตั้งกระทู้ถาม

๑. เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานสภาอนุญาตให้ถามตามลำดับ คือ กระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไป (ตามข้อ ๑๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒. เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป (ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้ (ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๔. ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่า ๑ กระทู้ (ตามข้อ ๑๑๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๕. การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามได้ ไม่เกิน ๕ กระทู้ โดยมีกระทู้ถามสดไม่เกิน ๓ กระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานสภาจะบรรจุกระทู้ถามเกินกว่า ๕ กระทู้ก็ได้ ทั้งนี้ กระทู้ถามที่เพิ่มขึ้นต้องไม่ใช่กระทู้ถามสด

๖. เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ตอบกระทู้ถามแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามในประเด็นต่อไปเพราะยังไม่สิ้นกระแสความและประธานสภาได้อนุญาต ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่เป็นการอภิปราย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามหรือข้อซักถามเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ผู้ตั้งกระทู้ถามให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแจ้งเหตุที่ไม่ควรเปิดเผยให้สภาทราบภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑๑ (ตามข้อ ๑๑๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๗. กระทู้ถามที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบนั้น จะตั้งกระทู้ถามขึ้นใหม่ได้ เมื่อเป็นเรื่องที่มีสาระสำคัญต่างกัน หรือเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป (ตามข้อ ๑๐๗ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

สิทธิของผู้ตอบกระทู้ถาม

๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามหรือข้อซักถามเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ผู้ตั้งกระทู้ถามให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแจ้งเหตุที่ไม่ควรเปิดเผยให้สภาทราบภายใน ๓๐ วัน (ตามข้อ ๑๑๔ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลการขอเลื่อนในที่ประชุมสภา และให้สภากำหนดเวลาให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตอบ (ตามข้อ ๑๑๑ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

การถือว่ากระทู้ถามตกหรือระงับไป

๑. เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุม (ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๒. ผู้ตั้งกระทู้ถามถอนกระทู้ถาม (ตามข้อ ๑๑๓ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานครฯ)

๓. กระทู้ถามสดที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนการถาม (ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๔. ในกรณีที่ประธานสภาได้วินิจฉัยว่าไม่เป็นกระทู้ถามสด (ตามข้อ ๑๐๘ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร) (ตามข้อ ๕ วรรคสาม แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๕. ในกรณีที่ประธานสภาวินิจฉัยว่ากระทู้ถามทั่วไปใดมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐๗ (ตามข้อ ๑๑๒ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

๖. กระทู้ถามสดที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระ (ตามข้อ ๖ วรรคสาม แห่งระเบียบสภากรุงเทพมหานครว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดฯ)

๗. กระทู้ถามใดที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมิได้ตอบ ถ้าอายุของสภาสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภา หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง (ตามข้อ ๑๑๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร)

คณะผู้บริหารสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

1. นางสาวสายพิน	นาบ่ารุ่ง	เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร	09-0669-7781
2. นายพุทธิอาจ	หงษ์ชูเวช	ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร	08-9999-1710
3. นางสาวอัญญารัตน์	รัตนวิโรจน์	ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร	08-9819-6363
4. นายจรัณ	สมักรกิจ	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	09-5932-6006
5. นางสาววันทนา	เตชะสุวรรณา	หัวหน้ากลุ่มงานต่างประเทศ	08-5553-3963
6. นางนารี	ชัยปรีชาพล	หัวหน้ากลุ่มงานประชุมสภาและกรรมการวิสามัญ	08-6565-0569
7. นายชัยวุฒิ	แจ้งจรัส	หัวหน้ากลุ่มงานประชุมกรรมการสามัญ	08-1700-8706
8. นายปฤษฎี	หล่อคุณธรรม	หัวหน้ากลุ่มงานยุติและกระทำ	08-9681-6702
9. นายคมศักดิ์	บัวศรี	หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย	08-9229-6046

สภากรุงเทพมหานคร

อาคารโอราวัตพัฒนา ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ๒ ดินแดง
๑๘๑ ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

<https://bmc.go.th>

สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

<https://webportal.bangkok.go.th/sbmc>

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๒๗๗๙

